

V Kristových stopách
Ježíšovi učedníci
ve 21. století

1/2014

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Učedníci a Písmo
2. Srozumitelné předávání poselství
3. Modlitba
4. Výchova dětí
5. Učedníci a nemocní lidé
6. Učedníci a společnost
7. Ježíš a lidé na okraji společnosti
8. Bohatí a slavní
9. Získávání učedníků mezi mocnými
10. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky
11. Předpoklady a vlastnosti Kristových následovníků
12. Žeň je velká, dělníků málo
13. Vezmi svůj kříž a následuj mne

Osnova

Lekce 1–3: Příprava učedníků

Základní poselství učedníků, které mají nést dále, vychází z Bible (lekce číslo 1) a musí být ostatním srozumitelně představeno (lekce číslo 2). Má-li být toto jejich svědectví o Ježíši efektivní, nestačí jen znalosti a přesvědčivé vyučování, ale musí být doprovázeno upřímnou modlitbou (lekce číslo 3).

Lekce 4–10: Úkol učedníků

Ke komu jsme jako Ježíšovi učedníci posláni, komu máme nést evangelium, kde máme hledat nové učedníky a kdo má být v centru naší pozornosti? Děti (lekce číslo 4), nemocní (lekce číslo 5), prostí, obyčejní lidé

(lekce číslo 6), lidé na okraji společnosti (lekce číslo 7), bohatí a slavní (lekce číslo 8), vysoce postavení a mocní lidé (lekce číslo 9), všechny rasy a národy (lekce číslo 10).

Lekce 11–12: Výchova učedníků

Úkol učedníků nekončí zvěstováním evangelia, ale pokračuje výchovou těch, kteří Krista přijali, aby se i oni stali duchovními vůdci (lekce číslo 11) a těmi, kteří budou získávat další (lekce číslo 12).

Lekce 13

Závěrečné shrnutí toho, co je úkolem učedníků dnes, ve 21. století, a zodpovězení otázky: Stojí to vůbec za to?

V Kristových stopách: Ježíšovi učedníci ve 21. století

Průvodce studiem Bible

Autor: Dan Solis

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

1. čtvrtletí 2014

Foto: Susi Bauernfeind; churchphoto.de

Grafická úprava a sazba Stanislav Staněk

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Vydání první, Praha 2013

ISBN 978-80-905133-3-4

ISSN 0409-3208

Úvod

Na počátku stvořil Bůh dokonalý, bezhříšný svět. Lidské bytosti uctívaly, chválily a následovaly svého Stvořitele. Tak měl jejich život probíhat věčně.

Satan ale svedl naše první pozemské rodiče, a tak připravil lidi o význam, cíl a smysl jejich života. Vzpoura rostla a zachvátila celou planetu.

Kristova oběť nám poskytla jedinou naději. Vykoupení skrze jeho smrt nám nabízí svobodu a jedinou možnost úniku z bezvýznamnosti a nesmyslnosti. Hříšným lidem byla tak nabídnuta svoboda, odpuštění a příležitost k obnovení jejich původního postavení.

Bůh volá všechny věřící, aby hlásali poselství o vysvobození a milosti. Aby se stali Božími velvyslanci, kteří budou předávat zprávu o vykoupení těm, které satan zajal, a budou je povolávat k následování, uctívání a chválení jejich Stvořitele. Kristus povolal učedníky a povolává i nás, abychom se zapojili do „velkého pověření“, jež je zaznamenáno v Mt 28,19.20.

V tomto čtvrtletí se budeme zabývat tím, co znamená být Ježíšovým učedníkem. Během našeho studia se podíváme na učednictví jako na proces, během kterého se stáváme následovníky Krista. Budeme se však zabývat i tím, jak získávat další Ježíšovy učedníky.

Kristus je příkladem pro každého křesťana – zvláště v oblasti získávání nových věřících. Je klíč k efektivní evangelizaci opravdu v moderní psychologii, technikách marketingu či rozsáhlých propagačních programech? Nebo v následování jednoduchého příkladu, který nám dal Kristus?

Čím byl Ježíš pro své následovníky přitažlivý? Co se můžeme naučit z Ježíšova příkladu? Jak můžeme naplnit jeho „velké pověření“?

Jak Ježíš přistupoval k různým rozdílným skupinám: k bohatým i nemajetným, věřícím i nevěřícím, k lidem významným v politice i k těm, kteří nic neznamenali? Jak Ježíš odemykal bezcitná srdce, přinášel naději zavrženým, jemně probouzel dětská srdce či odstraňoval etické a sociální bariéry – a tak získával další učedníky? Čím překonával pevnosti bohatství a moci a odstraňoval ochranné masky duchovně namyšlených náboženských vůdců? Jak oživoval naději mezi těmi, kdo bojovali se svými problémy a nemocemi?

Toto nejsou pouze otázky k diskusi, které by měly stimulovat naši intelektuální výměnu názorů. Jedná se o závažné oblasti studia křesťanů, kteří chtějí následovat Ježíšův příklad a přivádět ztracené ovce zpět k jejich milujícímu pastýři.

Následování Ježíše Krista výrazně přesahuje omezený pohled na učednictví, který ho vnímá pouze jako postupy k nápravě nevhodného chování a zvyků – i když tyto změny mají svou důležitost. Důkladné porozumění učednictví není úplné, dokud v sobě nezahnuje vášnivou touhu následovat Ježíše. Přirozeným následkem je pak touha vést ke Kristu i ostatní.

„Jakmile přijmeme Ježíše Krista, budeme chtít všem lidem sdělit, jak úžasného přítele jsme v něm našli. Boží pravdu, která nás zachraňuje pro věčný život a která nás mění, nedokážeme ve svém srdci zatajit. Jestliže přijmeme od Ježíše Krista odpuštění a proměňující moc, nedokážeme to před ostatními skrýt. Když nás naplní radost, kterou do lidského života přináší Boží Duch, musíme se o ni podělit s jinými. Poznali jsme, že Pán je dobrý, a to si nemůžeme nechat pro sebe.“ (SC 78; CVP 94)

Dan Solis se narodil v Texasu, v rodině, která se zabývala zemědělstvím. Vystudoval Teologický seminář Andrewsovy univerzity a sloužil jako kazatel sboru, později jako administrátor sdružení a vysokoškolský profesor. Se svou ženou Cindy, která je učitelkou v základní škole, mají tři dospělé děti.

Učedníci a Písmo

Texty na tento týden

L 4,1–12; 24,27.30–32; Mt 5,17.18; Ez 36,26.27; Ř 10,10.11

Základní verš

„Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně.“ (J 5,39)

Angličan Terry Herbert si koupil v bazaru detektor kovu. S ním pak objevil na jednom poli pozlacenou zbraň a nějaké další stříbrné předměty. Odhadovaná peněžní hodnota nálezů přesáhla pět milionů amerických dolarů.

Podobně jako když někdo hledá poklad v poli mezi hlinou, kameny a odpadky, musíme i my být opatrní a nedovolit, aby cokoliv odvedlo naši pozornost od skutečného pokladu – od Ježíše Krista. V no-vozákonní době farizeové a saduceové – vedoucí izraelského národa – také četli Písmo, přesto ho chápali a vykládali chybně. Při svém hledání úplně minuli cíl – Ježíše Krista.

Když Ježíš oslovoval a získával učedníky, citoval a používal k tomu Písmo. Zdůrazňoval, že na něj ukazují prorocké spisy Starého zákona. Pokud je čteme a nenacházíme v nich „poklad“ – odkazy na Ježíše Krista – pak míjíme cíl. Pokud chceme plnit Kristovo povolání a získávat nové učedníky, musíme vždy ukazovat na Krista a to, co pro nás udělal.

Ježíš a Bible

¹Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti ²čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl. ³Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať je z něho chléb.“ ⁴Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem.“ ⁵Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země ⁶a řekl: „Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chce, tomu ji dám: ⁷Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé.“ ⁸Ježíš mu odpověděl: „ Je psáno: Budeš se klanět Hospodinu, Bohu svému, a jeho jediného uctívat.“ ⁹Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; ¹⁰vždyť je psáno, andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili“ ¹¹a, na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen.“ ¹²Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: nebudeš pokoušet Hospodina Boha svého.“ (L 4,1–12)

Osobní studium

Popis Ježíšovy zkušenosti pokušení na poušti ukazuje, že se Ježíš citací Písma ubránil všem satanovým nabídkám a pozváním. Během čtyřiceti dnů samoty na poušti Kristus pravděpodobně neměl k dispozici žádné svitky. To ukazuje na skutečnost, že Ježíš uměl veliké části Písma nazpaměť. Pasáže, které používal k odrazení satanových útoků, pocházely z Mojžíšových spisů. Na jiných místech však Ježíš cituje z ostatních částí hebrejských Písem (Mt 21,42; 22,44). Je zřejmé, že Kristus znal Písmo velice dobře.

Písmo pro Krista znamenalo víc než jen nástroj pro překonání pokušení a dosažení osobní svatosti. Ježíš řekl, že Písmo ukazuje na něj. Během návštěvy synagogy zaznamenané u Lukáše 4,16–30 Ježíš předčítal text z Izajáše a pak prohlásil, že tento text ukazuje na něj jako na Pomazaného, jenž má propustit zajaté a vyhlásit svobodu. Kristus porozuměl svému úkolu o naplnění mesiášského proroctví. Ježíš nejenže věděl, že Písmo ukazuje na něj, ale od počátku svého působení používal Bibli k tomu, aby tuto skutečnost pomohl pochopit i ostatním.

Aplikace

Je důležité znát Bibli, ale samo o sobě to nestačí. Je to zvláštní, ale někteří ze slavných biblických badatelů ani nebyli věřícími křesťany. Přetváří tě studium a četba Bible? Pomáhá ti, abys lépe poznával Ježíše a to, co pro tebe udělal? Jak se může studium Bible stát něčím, co bude měnit tvůj život?

Autorita Písma

17Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. 18Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. (Mt 5, 17. 18)

Osobní studium

Co říkají texty v Mt 5,17–20; 12,3–8; 15,3–11; J 10,34–37; 17,14–19; L 24,44 o Ježíšově pohledu na Bibli?

Když Kristus diskutoval s náboženskými vůdci, nepoužíval filozofické argumenty ani neodkazoval na významné autority. Vždy používal Písmo. Když Ježíš rozlišoval dobro od zla, svůj názor zakládal na tom, co je psáno v Bibli. Když soupeři napadali správnost Kristova učení, ukazoval jim konkrétní pasáže v Písmu. I v praktických otázkách Ježíš odkazoval posluchače na Boží zjevení.

Je zvláštní, že někteří křesťané i celá společenství považují Bibli za zajímavý, ale v podstatě nespolehlivý historický rukopis. Mnohé zásadní části biblické zvěsti – od šestidenního stvoření přes exodus a zázraky až po tělesné vzkříšení Ježíše (a také reálný druhý příchod) – jsou tím zpochybněny nebo jsou pojímány jako mýtus.

Jaké důsledky to může mít pro učednictví? Proč by někdo chtěl odevzdat svůj život něčemu, co není založeno na realitě, ale na mýtu? Lidé, kteří mají skutečné problémy, potřebují skutečného Spasitele. V opačném případě se evangelium stává falešným pokladem nebo obrazně plastovou mincí pokrytou zlatem. Jedinou cestou je následovat Kristův příklad a stejně jako On si vážit Bible, ctít ji a být poslušným učedníkem.

Aplikace

Proč je nutné brát biblické poselství jako realitu, a ne mýtus či symboly? Pokud by Kristova smrt a vzkříšení byly pouze symbolem, jaké důsledky by to mělo pro tvůj život? Proč nesmíme jako jednotlivci, ale ani jako sborové společenství nikdy dovolit, abychom uvízli v této satanově pasti?

„A dám vám nové srdce...“

²¹Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: „Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.“²²Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému pecku.²³Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeň, že tvůj bratr má něco proti tobě,²⁴nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. (Mt 5,21–24)

²⁶A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa.²⁷Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje rády a jednat podle nich. (Ez 36,26.27)

Osobní studium

Během Kristova pobytu na zemi byl vztah běžných Izraelců k Písmu zákonický. Dívali se na něj jako na sbírku zákonů, omezení a etických pravidel. Správné jednání bylo považováno za určitý „poplatek“, díky němuž obdrží požehnání. Ježíš chtěl převrátit jejich zákonické vnímání a nahradit to, co bylo založeno na systému vnější kontroly, náboženstvím vycházejícím ze srdce.

Kristocentrické náboženství začíná proměnou srdce, která vede k etickému chování. Je ironií, že někteří z farizeů se úporně snažili dosáhnout morální dokonalosti, neprožívali však živý vztah s Bohem. Ježíš viděl tyto nedostatky a vyzýval je, aby jej jako lék na své onemocnění přijali jako Spasitele a Pána. Pokud žijeme s Ježíšem, který je tím nedůležitějším v našem životě, úroveň morálních zásad se nesnižuje, ale naopak zvyšuje – jak vidíme v kázání na hoře.

„Jako něco zvláštního a nového zasáhla tato slova žasnoucí zástup. Takové učení se naprosto lišilo od všeho, co kdy slyšeli od kněží nebo rabinů. Nenalezli v něm nic, co by lichotilo jejich pýše anebo živilo jejich ctižádostivé naděje. Avšak z tohoto nového Učitele vyzařovala moc, která je podmaňovala. Moc Boží lásky se v jeho přítomnosti šířila jako vůně z květiny. ... Všichni podvědomě cítili, že je tím, kdo umí číst tajemství lidského nitra, a přesto k nim přistupuje s něhou a láskou.“ (TMB 6; MN 12)

Aplikace

Kritickým zákoníkem se můžeme stát velmi snadno. Jak se můžeš vyvarovat takového postoje?

„Což nám srdce nehořelo?“

²⁷Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. ... ³⁰Když byl spolu s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. ³¹Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. ³²Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ (L 24,27.30–32)

Osobní studium

V Bibli je zaznamenáno mnoho Kristových osobních setkání – a to jak s běžnými lidmi, tak také s významnými členy společnosti. Tyto příběhy ukazují, že Písmo bylo ve středu Kristovy služby.

Jakou roli hraje Písmo v J 13,18–20 a L 10,25–28 a 24,13–32? Jaký důvod měl Ježíš pro citaci těchto konkrétních veršů? Co vyplynulo z těchto krátkých setkání s Písmem?

Kristus opakovaně cituje Písmo ve spojení s povoláváním k učednictví. Z toho jasně vyplývá, že Ježíšova autorita a důvěryhodnost spočívala na Písmu, ne pouze na osobním charismatu. Je to vidět zejména ve způsobu, jakým Ježíš použil Písmo, když hovořil se dvěma učedníky na cestě do Emauz.

Kristus začal od Mojžíše a postupně představoval texty z Písma, které o něm hovoří. Kdyby se jim dal poznat hned, jejich srdce by byla naplněna. Od samé veliké radosti by už neposlouchali. Bylo však nutné, aby pochopili svědectví Bible a uvěřili. Kristus nevykonal žádný zázrak, aby je přesvědčil. On jim vysvětloval Písmo. Učedníci vnímali jeho smrt jako zničení všech svých nadějí. On jim však na základě starozákonních proroctví ukázal, že právě jeho smrt je nejsilnějším důkazem pro jejich víru.

„Ukázal jim, jaký význam má starozákonní zvěst jako svědectví o jeho poslání.“ (DA 796; TV 509)

Aplikace

Zamysli se nad textem L 24,32 – zejména nad výrazem „což nám srdce nehořelo?“. Co to znamená? Vzpomínáš si, kdy naposledy tvé srdce „hořelo“ při tom, když jsi poznával pravdu? Pokud je to už velmi dávno, je možné, že tvé srdce ochladlo? Pokud ano, jde to změnit?

Další generace

¹⁰Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení, ¹¹neboť Písmo praví: „Kdo v něho věří, nebude zahanben.“ (Ř 10,10.11)

Osobní studium

Ježíš klade na Písmo veliký důraz. Nikdy nezpochybňoval autoritu, prokazatelnost a autenticitu jediného biblického textu. A přesto v celé historii i v dnešní době mnozí lidé dělají pravý opak.

Co texty v Mt 12,15–21; Mk 1,1–3; Sk 1,16–20; 3,22–24 a Ř 10,10.11 vypovídají o způsobu, jakým se první křesťané dívali na Písmo? Co se od nich můžeme naučit?

První křesťanští pisatelé pokračovali v používání Písma k dokazování, že Ježíš z Nazareta byl Mesiášem. V konečném důsledku tak tvrdili, že křesťanství je neoddělitelně propojeno s Božím zjevením ve Starém zákoně.

Ježíš se odvolával na knihy ve Starém zákoně. Kristovi učedníci dělali totéž. Vyprávění osobních zkušeností je velmi důležité a mají svůj význam, nic ale nenahradí Písmo, které je hlavním svědectvím o Ježíši.

První následovníci Krista v Písmu jednak hledali, jaké je nasměrování a poslání církve, a také rady pro každodenní život a duchovní disciplínu. Existovalo tehdy minimum spekulací a dohadů. Písmo bylo hlavní autoritou. Církevní společenství se při jednáních na modlitbě obracelo k textům Bible (viz např. Sk 15). Všechny oblasti života rané církve byly spojeny s Písmem.

Aplikace

Jakým způsobem můžeš dát Bibli ve své víře na první místo a používat ji tak, aby ti neustále ukazovala na Ježíše? Jak prakticky ovlivňuje učení Bible tvůj život a chování k druhým?

Podněty k zamyšlení

„Když Pavel kázal obyvatelům Tesaloniky, odvolával se na starozákonní proroctví o Mesiáši. Toto proroctví objasnil učedníkům během své pozemské služby sám Kristus; začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma' (L 24,27). Také Petr čerpal důkazy pro svá kázání o Kristu ze Starého zákona. Stejně postupoval i Štěpán. I Pavel odkazoval ve svých kázáních na ta místa Písma, kde bylo předpovězeno Kristovo narození, utrpení, smrt, vzkříšení a nanebevstoupení. Na základě inspirovaných svědectví Mojžíše a proroků jasně dokazoval, že Ježíš Nazaretský byl Mesiáš. Zároveň upozorňoval na to, že Kristův hlas promlouval skrze patriarchy a proroky již od doby Adamovy.“ (AA 221.222; PNL 128)

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak můžeme prakticky používat Písmo ve svém každodenním životě? Jak máme používat Bibli při osobním svědectví?*
- 2. Proč Ježíš dával na první místo výklad Písma, a ne zázraky a osobní vliv člověka? Co se může stát, když hudba, zdravý životní styl, mezilidské vztahy či cokoli jiného nahradí Bibli a stanou se nejdůležitější podstatou naší víry?*
- 3. Zkuste zhodnotit, jak důležité je Písmo pro váš sbor. Jaký vliv má při plnění vašeho poslání?*
- 4. V Bibli nikde nenajdeme zmínku od žádného z biblických autorů, kde by byla znevažována autenticita jiného biblického textu. Proč by pro nás v dnešní době měl být text Bible stejně důležitý a věrohodný – i když mnoho lidí pravdivost Bible napadá a zpochybňuje?*

Srozumitelné předávání poselství

Texty na tento týden

Iz 28,24–27; Mt 13,3.4; 7,24–27; 13,3–8.18–23; 21,28–31; L 14,27–30.33; Jk 1,9–11

Základní verš

„Toto vše mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích; bez podobenství k nim vůbec nemluvil, aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka: ‚Otevřu v podobenstvích ústa svá, vyslovím, co je skryto od založení světa.‘“ (Mt 13,34.35)

Křesťanství je logické. Je založeno na rozvíjení myšlení. Intelekt však sám o sobě nedokáže dostatečně vystihnout lidskou osobnost. Na rozdíl od robotů, kteří jsou naprogramováni, aby pracovali pouze na základě logiky, jsou lidé schopni milovat, cítit bolest, plakat, pečovat o něco nebo o někoho, smát se a snít. Právě proto Ježíš představoval pravdu způsobem, jenž přesahoval rozumové, intelektuální vnímání. Ježíš používal konkrétní obrazy, které převzal z každodenního života, aby oslovil lidi tam, kde se zrovna nacházeli. Děti i dospělí tak mohli pochopit hluboké pravdy představené prostřednictvím podobenství, vyjádřené pomocí obrazů a metafor.

Složité pojmy jako spravedlnost, ospravedlnění či posvěcení Ježíš jako mistrný vypravěč představil snadno pochopitelným způsobem – pomocí symbolů a metafor.

Příklady ze Starého zákona

²⁴**Cožpak orač oře, kypří a vláčí svou roli bez ustání, aby mohl sít? ²⁵Když urovná její povrch, roz-sívá hned kopr, rozhazuje kmín, seje na určená místa pšenici, proso i ječmen a na okraj špaldu.**

²⁶**K takovému řádu ho vycvičil a vyučil jeho Bůh. (Iz 28,24–27)**

³**I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Vyšel rozsévač rozsívat. ⁴Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty...” (Mt 13,3.4)**

Osobní studium

Jak ti podobenství a připodobnění zaznamenaná v 2S 12,1–7; Iz 28,24–28; Jr 13,12–14; 15,1–7 a Ez 15,1–7 pomáhají porozumět vztahu Boha k lidem? Které předměty či obrazy, jež používali tito proroci, se později objevily v Kristových podobenstvích?

Nátan vypráví podobenství, aby zakryl skutečný účel své návštěvy. David se odhaluje jako hříšník a vysloví trest sám nad sebou. Použitím podobenství Nathan dosáhl svého, aniž by se dostal do konfrontace s králem, možná tím dokonce unikl popravě.

Izajášův poetický příběh čerpá ze zemědělského prostředí, které bylo posluchačům známé. O několik staletí později používá Ježíš tentýž obraz. Izajášovo podobenství ukazuje na neomezenou Boží milost v době trestu. Dvanáctá kapitola Listu Židům rovněž chápe Boží tresty spíše jako nástroje určené k nápravě než pro pomstu. Boží tresty plní spásný účel – podporují pokání, oživení a reformaci.

Jeremjášovo podobenství je děsivou ilustrací rozsudku. Kdykoliv lidé maří Boží plán spásy, Bůh na ně nakonec nechá dopadnout důsledky, které si zvolili. Kristus svým posluchačům podobným způsobem sděloval podobenství o soudu. Ezechiel používá jiný symbol pro zprostředkování podobného poselství.

Aplikace

Proč je možné podobenstvím a vyprávěním velmi dobře vyjádřit pravdu? Máš nějaké oblíbené podobenství či připodobnění? Proč se ti líbí?

Moudrost stavitelů

24A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozvážnému muži, který postavil svůj dům na skále. 25Tu spadl přívál, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. 26Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. 27A spadl přívál, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký. (Mt 7,24–27)

27Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. 28Chce-li někdo z vás stavět věž, což si napřed nesedne a nespočítá náklad, má-li dost na dokončení stavby? 29Jinak – až položí základ a nebude moci dokončit – vysmějí se mu všichni, kteří to uvidí. 30„To je ten člověk,“ řeknou, „který začal stavět, ale nemohl dokončit.“ ... 33Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem. (L 14,27–30.33)

Osobní studium

Jak verše v Mt 7,24–27 představují křesťanské učednictví? Proč Ježíš použil tento příklad z přírody k odhalení tak zásadní pravdy?

V naší moderní společnosti se gramotnost považuje za samozřejmost. Avšak i dnes existuje mnoho skupin lidí, které neumějí číst a psát. V průběhu dějin byla gramotnost spíše výjimkou než pravidlem. Vládnoucí třída a literární odborníci (písaři) získávali vliv, protože měli schopnost číst a psát. Proto Ježíš předával své poselství lidem takovou formou, aby každý – i negramotný člověk – mohl porozumět.

Před vynálezem Gutenbergova tiskařského lisu byly spisy a knihy ručně přepisovány. Byl to velmi časově náročný proces. Také málo lidí si mohlo dovolit zakoupit tak cenné zboží. Informace se proto předávaly spíše ústní komunikací – vyprávěním příběhů, podobností a legend.

Bůh nabízí spásu celému lidstvu. Překvapuje tě tedy, že Kristus používal takové formy komunikace, kterým mohlo rozumět co nejvíce lidí? Ústní tradice, předávaná z generace na generaci prostřednictvím jednoduchých příběhů, se stala nositelem poselství spásy.

Jaké poučení si můžeš vzít z textu zaznamenaného v L 14,27–33? Jak ti tato připodobnění pomáhají lépe pochopit učednictví?

Stavba vyžaduje přípravu. Dlouho před zahájením výstavby musí být proveden odhad nákladů. Učednictví také vyžaduje přípravu. Zázračná nasycení, velkolepá uzdravování a viditelné úspěchy by mohly vést potenciální učedníky k názoru, že následování Ježíše je snadné. Ježíš však odhaloval svým posluchačům, jaké jsou reálné investiční náklady – sebeobětování, utrpení, ponížení a odmítnutí. I v tomto případě se Ježíš rozhodl tuto informaci sdělit pomocí metafor, i když mohl učedníkům pouze vyjmenovat seznam nevýhod, se kterými se mohou setkat.

Aplikace

Co jsi ochoten obětovat pro Ježíše, abys jej mohl následovat? Brání ti něco, aby ses mohl plně zapojit do služby Bohu?

Zemědělská přirovnání

³I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Vyšel rozsévač rozsívat. ⁴Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je. ⁵Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi. ⁶Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. ⁷Jiná zas padla mezi trní; trní vzrostlo a udusilo je. ⁸A jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet. ... ¹⁸Vy tedy slyšte výklad podobenství o rozsévači. ¹⁹Pokaždé, když někdo slyší slovo o království a nechápe, přichází ten zlý a vyrve, co bylo zaseto do jeho srdce; to je ten, u koho se zaseto podél cesty. ²⁰U koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je s radostí přijímá; ²¹ale nezakořenilo v něm a je nestálý: když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá. ²²U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody. ²³U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, druhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou.“ (Mt 13,3–8.18–23)

Osobní studium

Co Ježíš učil své posluchače o učednictví u Mt 13,1–30? Jaké poučení si z těchto metafor mohou odvodit moderní křesťané?

Kristovo podobenství o rozsévači je velmi známé. Obraz v tomto podobenství byl lidem žijícím ve společnosti zabývající se zemědělstvím blízký, Ježíšovi posluchači mu snadno porozuměli. Spojení s učednictvím z něj jasně vyplývá. V podstatě Ježíš své posluchače vybízí, aby posoudili sami sebe jako učedníky. Neoslovuje každého jedince zvlášť, zve učedníky, aby zkoumali sami sebe. Při pohledu do zrcadla své duše mohou zhodnotit své sobecké sklony, zvážit svou schopnost vytrvalosti, analyzovat své závazky vůči světu a vybrat si životní styl učednictví bez kompromisů.

Současně však opravdové učednictví vkládá konečný soud do rukou Mistra, ne do rukou ostatních učedníků. Lidská schopnost rozlišování je nedokonalá, lidské poznání jen částečné. Pouze Bůh dokáže poznat dokonale.

„Při vyučování v podobenstvích Pán Ježíš uplatňoval stejnou zásadu, jakou se řídilo celé jeho poslání na zemi. Kristus přijal naši přirozenost a žil mezi námi, abychom se mohli seznámit s jeho božskou povahou a s jeho božským životem. Božství se zjevilo v lidské podobě, neviditelná sláva ve viditelném lidském těle. Lidé se mohli seznámit s neznámým prostřednictvím známých skutečností.“ (COL 17; PM 9)

Aplikace

V podobenství o rozsévači mluvil Ježíš o „oklamání bohatstvím“ (Mt 13,22; B21). Co tím myslí? Jak jsi na tom v této oblasti? Může „bohatství“ oklamat i ty, kteří je nemají?

Hledání Boží vůle

²⁸ „*Co myslíte? Jeden člověk měl dva syny. Přišel a řekl prvnímu: ‚Synu, jdi dnes pracovat na vinici!‘* ²⁹ *On odpověděl: ‚Nechce se mi.‘ Ale potom toho litoval a šel.* ³⁰ *Otec přišel k druhému a řekl mu totéž. Ten odpověděl: ‚Ano, pane.‘ Ale nešel.* ³¹ *Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce?‘* *Odpověděli: ‚Ten první!‘* *Ježíš jim řekl: ‚Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království.‘* (Mt 21,28–31)

Osobní studium

Kristova služba byla převratná – a přitom nemusel používat žádné tehdejší zbraně. Jeho způsoby boje byly daleko účinnější než používání mečů nebo nožů. Slova, která měnila životy, často vyjadřovaná v podobenstvích a metaforách, se stala jeho veřejnou „zbraní“ v boji proti zlu.

Kristova taktika a strategie v oslovování davů často zaskočila mnohé z vůdců, kteří na to nebyli připraveni. Jeho podobenství často obsahovala poselství, která byla zaměřena proti vůdcům národa. Náboženští představitelé správně předvíдали, že jejich vliv bude do značné míry omezen, když Kristovo poselství pronikne do srdcí lidí.

Jaké mocné poselství přichází prostřednictvím podobenství v Mt 21,28–32; L 14,16–24 a 20,9–19? Ačkoli podobenství byla často zaměřena na konkrétní lidi v tehdejší době, jaké principy z nich můžete vyvodit konkrétně ty?

„Podobenství o vinici se nevztahuje výhradně jen na židovský národ. Obsahuje poučení i pro nás. Bůh obdařil dnešní církev výsadami a požehnáním a očekává, že přinese úměrné plody.“ (COL 296; PM 151)

Od Boha jsme obdrželi velké požehnání – jsme vykoupeni Kristovou krví, je nám zaslíbena spása na základě jeho spravedlnosti (ne naší vlastní), je nám dáno ujištění věčného života a nabídnut Duch svatý. Dostáváme toho opravdu mnoho. Je však velmi jednoduché zapomenout na to, co jsme obdrželi, a jsme v nebezpečí brát to jako samozřejmost.

Aplikace

Už jsi někdy nesprávně vnímal a ohodnotil stav svého duchovního života? Jak ses z této zkušenosti poučil? Jak ti toto rozpoznání může pomoci neudělat v budoucnu stejnou chybu?

Přirovnání a ilustrace v Novém zákoně

⁹Bratr v nízkém postavení ať s chloubou myslí na své vyvýšení ¹⁰a bohatý ať myslí na své ponížení – vždyť pomine jako květ trávy: ¹¹vезде slunce a svým žářem spálí trávu, květ opadne a jeho krása zajde. Tak i boháč se všim svým shonem vezme za své. (Jk 1,9–11)

Osobní studium

Ježíš při své službě na této zemi často používal podobenství – jak máme zaznamenáno v evangeliích. V dalších novozákonních knihách se však podobenství téměř nepoužívají. Jak to můžeme vysvětlit? Největší částí Nového zákona jsou dopisy apoštola Pavla. Také téměř polovina historického vyprávění Lukáše ve Skutcích apoštolů se zabývá službou apoštola Pavla. I když Pavel nepoužíval podobenství jako Ježíš, velmi často v jeho dopisech najdeme metafory, přirovnání a další literární způsoby vyjadřování (Ř 7,1–6; 1K 3,10–15; 2K 5,1–10). Přestože Pavel nepoužíval podobenství či vyprávění, jeho projev není nudný ani nezajímavý. Samozřejmě existují rozdíly mezi veřejnou prezentací Krista a Pavla, oba však používali kreativní způsoby komunikace.

Ostatní novozákonní pisatelé se více blíží Kristovu způsobu používání podobenství. Ježíšův bratr Jakub zve čtenáře svého dopisu, aby si představili, že „do vašeho shromáždění přijde třeba muž se zlatým prstenem a v nádherném oděvu. Přijde také chudák v ošumělých šatech“ (Jk 2,2). Ale ani jeden z Ježíšových učedníků nevyužívá příběhy a podobenství stejně často jako Kristus. Přirovnání a používání symbolů je však velmi rozšířené. „Vždyť pomine jako květ trávy“ (Jk 1,10). „Nebo si představte lodi...“ (Jk 3,4). Petrovo vidění (Sk 10) je také velmi symbolické. Symbolické obrazy se vyskytují ve velkém množství v knize Zjevení. „Když drak viděl, že je svržen na zem, začal pronásledovat ženu, která porodila syna“ (Zj 12,13).

Jaké zprávy obsahují verše zapsané ve Sk 10,9–16; Jk 3,3–12; Zj 12,7–17; 18,9–20; 19,11–16? Jaké obrazy používají k předávání poselství?

Ať už jsou konkrétní vyjádření jakákoliv, princip zůstává stejný: metafory, přirovnání, podobenství, alegorie a další příklady kreativního používání jazyka nám umožňují komunikovat srozumitelným způsobem. Navažme na příklad Krista, jeho učedníků a jejich posluchačů a použijeme přirovnání a ilustrace, které pomáhají druhým lépe pochopit pravdu.

Aplikace

Jakým způsobem můžeš dát Bibli na první místo ve svém životě a používat ji tak, aby ti neustále ukazovala na Ježíše? Jak můžeš praktickým způsobem dovolit učení Bible, aby skutečně ovlivnilo tvůj život a to, jak se chováš k druhým?

Podněty k zamyšlení

„Pán Ježíš chtěl vzbudit zájem. Chtěl vyburcovat lhostejné a vštípit jim do srdcí pravdu. Tehdejší lidé byli zvyklí na vyučování v podobenstvích. Vzbuzovalo pozornost nejen u Židů, ale i příslušníků jiných národů. ... Spasitel měl své posluchače seznámit také s pravdami, které nebyli připraveni přijmout ani pochopit. To byl další důvod, proč učil v podobenstvích. Spojil svá učení s každodenními zážitky, zkušenostmi ze života a přírodními jevy. Tím upoutal pozornost lidí a zapůsobil na jejich srdce. Když později znovu viděli věci a výjevy, které Pán Ježíš použil ke znázornění svého učení, vzpomněli si na slova nebeského Učitele. ... Ježíš Kristus hledal cestu ke každému srdci. Používal mnoho různých přirovnání nejen proto, aby ukázal pravdu z různých hledisek, ale také proto, aby oslovil různé posluchače.“ (COL 20–22; PM 11)

Otázky k rozhovoru

- 1. Ježíš používal podobenství, přirovnání a metafory, v nichž zmiňoval věci, předměty a situace, které byly jeho posluchačům důvěrně známé. Co bychom mohli používat v dnešní době my, abychom našim posluchačům přiblížili pravdy Bible?*
- 2. I když Ježíš používal přirovnání a podobenství většinou z prostředí zemědělství, mnozí z jeho posluchačů a prvních křesťanů byli obyvatelé měst. Jaká „městská“ přirovnání najdeme ve spisech apoštola Pavla nebo dalších novozákonních pisatelů?*
- 3. Přemýšlejte společně nad tím, co způsobuje, aby příběh byl dobrým příběhem. Jak to vlastně funguje? Co se z toho můžeme naučit?*
- 4. Přečtěte si text v L 16,19–31. Jaký druh žánru zde Ježíš používá? Jaké ponaučení si z toho můžeme vzít my? Dá se používat pohádka nebo bajka při osvětlování duchovních věcí?*

Modlitba

Texty na tento týden

Da 9,3.4.8–10.18.19; Mt 6,9–13; 26,36.39; J 6,20.21; 1Tm 2,1–4

Základní verš

**„Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že jsi mě poslal.“
(J 17,20.21)**

Při službě druhým, když se snažíme získat nové učedníky pro Pána a děláme misijní programy, musíme se v první řadě modlit za ty, se kterými se chceme potkat. Modlitba je pro křesťana a učedníka jednou z nejdůležitějších věcí. Vroucí, vytrvalá modlitba může způsobit zázraky při naší snaze získávat učedníky.

„Boží pracovníci musí znát Boží zaslíbení. Potom budou moci říci Pánu, že slíbil: ‚Proste a bude vám dáno.‘ Mohou ho prosit: ‚Pomoz mi tohoto člověka přivést k poznání Ježíše Krista.‘ Modlete se za duše, se kterými pracujete. Předkládejte je také sborovému společenství, aby se i další věřící za ně přimlouvali... Modlete se za mnohé lidi, každý den hledejte moudrost a vedení od Boha, všechno mu předkládejte v upřímné a vroucí modlitbě.“ (MM 244.245)

Říční modlitba

³Obrátil jsem se k Panovníku Bohu, abych ho vyhledal modlitbou a prosbami o smilování v postu, žíněném rouchu a popelu. ⁴Modlil jsem se k Hospodinu, svému Bohu, a vyznával se mu slovy: „Ach, Panovníku, Bože veliký a hrozný, který dbáš na smlouvu a milosrdenství vůči těm, kteří tě milují a dodržují tvá přikázání! ... ⁸Hospodine, na nás je zjevná hanba, na našich kráľích, na našich velmořích a na našich otcích, neboť jsme proti tobě zhřešili. ⁹Na Panovníku, našem Bohu, závisí slitování a odpuštění, neboť jsme se bouřili proti němu ¹⁰a neposlouchali jsme Hospodina, našeho Boha, a neřídili se jeho zákony, které nám vydával skrze své služebníky proroky. ... ¹⁸Nakloň, můj Bože, své ucho a slyš, otevři své oči a viz, jak jsme zpustošeni my i město, které se nazývá tvým jménem. Vždyť ne pro své spravedlivé činy ti předkládáme své prosby o smilování, ale pro tvé velké slitování. ¹⁹Panovníku, slyš! Panovníku, odpusť! Panovníku, pozoruj a jednej! Neprodlévej! Kvůli sobě, můj Bože! Vždyť tvé město i tvůj lid se nazývá tvým jménem.“ (Da 9,3.4.8–10.18.19)

Osobní studium

Často se stává, že při modlitbě lidé zaujímají sebestředný postoj. Věřící předkládají své seznamy přání Bohu a doufají, že jejich prosby splní. Samozřejmě, v Písmu je napsáno, že máme předkládat naše žádosti Bohu. Naše motivy ale žel někdy nejsou čisté. Koneckonců, nejsou naše srdce zvrácená, zlá a zrádná? Možná někdy naše modlitby odrážejí hříšnost, která leží v našem nitru.

Říční modlitby se však zaměřují na potřeby druhých lidí – a tím snižují pravděpodobnost sobecké motivace. Říční modlitby v dějinách představovaly nejvyšší projev duchovnosti. Nejsou ovlivněny touhou po osobním uspokojení, ukazují na nezištnost, soucit a vroucí touhu po spáse druhých u těch, kteří se přimlouvají.

Co trápí Daniela v modlitbě, která je zaznamenána v Da 9,2–19? Jakou roli hraje v modlitbě vyznání? Co bylo motivací pro tuto modlitbu?

Prorok Daniel v modlitbě prosí Boha, aby vysvobodil židovský národ, který je ve vyhnanství. Leží mu na srdci také pověst samotného Boha – Hospodina. Jeho prosbě předchází vyznání. Daniel počítá sám sebe mezi neposlušné. Nepovažuje sám sebe za nevinného. Bere na sebe zodpovědnost a jde mu o obnovu, která by byla ku prospěchu druhým.

Aplikace

Zamysli se nad svým modlitebním životem – za co a za koho se modlíš? Týkají se modlitby jen tebe, nebo i druhých? Jak se můžeš naučit být ve svém modlitebním životě méně sobecký?

Čas pro modlitbu

Tu s nimi Ježíš přišel na místo zvané Getsemane a řekl učedníkům: „Počkejte zatím zde, já půjdu dál, abych se modlil.“ (Mt 26,36)

Osobní studium

Co je principem modlitby? Padlé, hříšné bytosti mohou přímo komunikovat se Stvořitelem vesmíru, s Bohem. Když Kristus jako Bůh přijal lidské tělo, přijal i lidská omezení – a cítil nutnost modlitby. I když před Otcem nestál ve stejné pozici jako my, padlí hříšníci, přesto měl Ježíš potřebu se modlit.

Čím se podle Mt 14,22.23; 26,36; Mk 1,35–37 a L 5,15.16; 6,12.13 vyznačoval Ježíšův osobní modlitební život? Jaké poučení si můžeš vzít z Kristova modlitebního života? Jak často, kde a kdy se modlil?

Kristus určitě představil svůj modlitební život učedníkům. Ježíš se modlil ráno, večer, po kázání, před kázáním, modlil se, kdykoli to bylo možné. Modlil se v zahradách, na horách, na osamělých místech, tam, kde měl klid. I když nebyl fyzicky v přítomnosti Otce, sjednotil se s ním duchovně skrze modlitbu. Kristus čerpal duchovní mizu proudící z duchovní tepny – modlitby. V dnešní době, kdy jsme oslabeni hříšnými tendencemi, dušení světskými starostmi a frustrováni vlastními selháními, potřebujeme jako Ježíšovi učedníci následovat Kristův přístup k modlitbě.

„Modlit se znamená otevřít své srdce Bohu jako nejlepšímu příteli. Není jistě třeba, abychom Bohu o sobě vyprávěli, On o nás všechno ví. Modlitba nám pomáhá lépe se s ním seznamovat a plněji jej přijímat. Modlitba nepřivádí Boha blíže k nám, ale nás přibližuje k Bohu.“ (SC 93; CVP 109)

Aplikace

Přečti si následující texty. Jak můžeš rozumět slibům o modlitbě, které jsou zaznamenány v Mk 11,22–26; L 11,13 a J 14,12–14? O čem zde Ježíš mluví? Už jsi někdy zažil něco podobného? A naučil ses smířit s tím, když to, za co ses se modlil, nebylo vyslyšeno tak, jak jsi doufal?

Odvaha a pokora při modlitbě

⁹Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno. ¹⁰Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. ¹¹Náš denní chléb dej nám dnes. ¹²A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. ¹³A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého. (Mt 6,9–13)

Poodešel od nich, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ (Mt 26,39)

Osobní studium

Modlitba jako zážrakem spojuje smrtelné lidi s jejich nesmrtelným Stvořitelem. Modlitba je duchovním pojítkem. Propojením s nebeským Otcem věřící překonávají svou pozemskou přirozenost a hříšné sklony. Satan se snaží svést věřící i v této oblasti a chce, aby se modlitba stala sebestředným monologem. Tím by ztratila svůj potenciál. Člověk pak začíná dělat ústupky a jeho svědectví ztratí moc a sílu.

Podle textů v Mt 6,7,8; 7,7–11 a 18,19,20 upřímný křesťan věří, že Bůh dostojí svým slibům. Jeho autorita je neomezená. Boží lid přistupuje k Bohu s důvěrou, že udělá to, co je pro nás nejlepší – i když tomu třeba hned nerozumíme. Víra není jen důvěra v to, co nemůžeme vidět, pravá víra je spoléhání na Boha, i když právě nevidíme výsledky modliteb, které jsme si představovali, že přijdou (Žd 11,1–7). Není pochyb o tom, že pokud budeme sloužit Hospodinu a budeme chodit ve víře, budeme Bohu důvěřovat, i když jedná jinak, než jsme doufali, nebo dokonce podle našeho mínění nevyslychá naše modlitby.

Texty v Mt 6,9–15 a 26,39 ukazují na to, že chování věřícího by se mělo vyznačovat odvahou a pokorou. Máme privilegium předstoupit před Boha a oslovit jej. V Getsemane nám však Kristus jasně říká, že je třeba pokory před Bohem, když prohlašuje: „Ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Pokoru – kromě úplného odevzdání se – provází také ochota odpouštět. Potom, co nám bylo tak moc odpuštěno, musíme dělat to samé vůči ostatním.

Aplikace

Hněváš se na někoho a zjišťuješ, že je těžké odpustit? Odevzdej to Bohu v modlitbě. Modli se za sebe, aby ses naučil odpouštět. Modli se i za druhého. Co si myslíš, že se po nějaké době stane?

Soucit, přímluvná modlitba a učednictví

²⁰Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; ²¹aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. (J 17,20.21)

Osobní studium

Kristův život a působení na této zemi odhalují jeho soucit s lidstvem a touhu zmírňovat lidské utrpení. V J 17,6–26 je zaznamenána Ježíšova přímluvná modlitba za jeho následovníky. Jakou souvislost mají soucit a přímluvné modlitby s učednictvím?

Ježíš se přimlouval za své učedníky, které dobře znal – žil s nimi, navštěvoval jejich rodiny, rozuměl jim a chtěl pro ně jen dobro. Tento princip platí i pro učedníky ve 21. století. Abychom mohli zachraňovat ztracené, je třeba je znát. To znamená, že jim musíme dát svůj čas. Na tento cíl je třeba zaměřit životní priority. Vydělávání peněz, snaha dosáhnout slávu či moc, získání zážitků nebo věci by mělo být na vedlejších místě a podřízeno prioritě – záchraně ztracených lidí ve světě. Díky tomu, jak jsme zabráni do každodenních životních starostí, uniká nám často tento důležitý základ z dohledu.

Ježíš investoval sám sebe v životech svých učedníků. Navštěvoval jejich domovy, seznamoval se s jejich příbuznými, trávil volný čas v jejich společnosti a spolupracoval s nimi. Jeho pozornosti neuniklo nic, co bylo významné pro jejich život. Hledání nových učedníků dnes vyžaduje mnohem víc než jen rozdávání věroučných brožur a dokonalou biblickou argumentaci. Efektivním učednictvím je přímluvná modlitba, kdy se modlíme za někoho s porozuměním a opravdovou touhou pomoci v nouzi a chceme zmírnit jeho úzkost.

Na tomto známém výroku je hodně pravdy: Lidi až tak nezajímá, co víte a co říkáte, je pro ně důležité, zda vám na nich opravdu záleží.

Aplikace

Zajímáš se o lidi, které potkáváš a kteří ještě neznají dobrou zprávu o tom, co pro nás Bůh učinil? Jak se to konkrétně projevuje? Přemýšlej o svém životě – co ještě můžeš pro druhé udělat? Jak můžeš efektivně oslovovat ztracené lidi ve světě?

Přímluvné modlitby v rané církvi

¹Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidi, ²za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. ³To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, ⁴aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. (1Tm 2,1–4)

Osobní studium

Kristovi první učedníci napodobovali modlitební život svého Pána. Samozřejmě se modlili za své každodenní potřeby a za osobní duchovní vedení. Významnou součástí jejich učednictví se však staly přímluvné modlitby.

Jakou roli měla podle Sk 1,13,14; 1Tm 2,1–4; Jk 5,13–16; 1J 5,16 a 1Pt 4,7 modlitba v rané církvi? Ve kterých situacích se křesťané modlili? Co se můžeme z jejich příkladu naučit my?

Modlitba byla kotvou rané církve. Pokaždé, když se Pavel vydával na misijní cestu, obdržel pověření skrze modlitbu (Sk 13,3; 14,23). I loučení bylo provázeno modlitbou (Sk 20,36; 21,5). Modlitby prvotních křesťanů měly často podobu přímluvné modlitby. Modlili se za představitele vlády, za spoluvěřící i za ty, kterým zvěstovali poselství. Štěpán, když umíral, přímlouval se za své vrahy. Jen stěží lze přehlédnout, jak důležité byly modlitby pro první křesťany. Přímluvné modlitby jsou „správné a milé našemu Spasiteli Bohu, který chce, aby všichni lidé byli spaseni a došli k poznání pravdy“ (1Tm 2,3,4; B21). Díky modlitbě, učení apoštolů, vroucím kázáním, zázrakům a milujícímu společenství raná církev tak rychle rostla. Přes intenzivní pronásledování se křesťanství rozšířilo po celém tehdejší světě. Tisíce lidí přijaly evangelium. Jejich změněné životy hořely jako živá světla.

Aplikace

Jak často se v modlitbách přímlouváš za druhé lidi? Anebo jinak – kolik času bys měl trávit při přímluvných modlitbách?

Podněty k zamyšlení

„Jestliže se někdo pouze modlí a nic nedělá, časem se přestane i modlit nebo se jeho modlitby stanou formální. Lidé, kteří nepomáhají druhým nebo nekonají své povinnosti, mají jen velmi málo námětů k modlitbám. Když neuskutečňují záměry svého Pána, který pro ně tolik vykonal, nemají ani důvod se modlit. Mohou se modlit jen za sebe. Nepotřebují prosit za jiné lidi a nepotřebují žádat o sílu, aby mohli splnit poslání, které jim Bůh svěřil.“ (SC 101; CVP 113)

Otázky k rozhovoru

- 1. Může nedostatek přímělných modliteb bránit růstu církve? A naopak, může aktivní modlitební život, jehož součástí jsou přímělné modlitby, povzbuzovat k hledání učedníků? Co je klíčem efektivní přímělné modlitby? Jak můžeme poznat, za co se máme modlit?*
- 2. Co máme dělat pro ty, za které se modlíme v soukromí svého domova? Jak můžeme budovat vztahy se sousedy, příbuznými a kolegy, za které se modlíme? Proč by soukromé modlitby za ostatní měly být vždy spojeny se snahou o dobré vztahy s těmi, za něž prosíme?*
- 3. Jaké kroky mohou křesťané ve 21. století udělat pro to, aby mohli prožívat dynamický modlitební život? Existuje vztah mezi úspěšným učednictvím a setkáváním se s Bohem skrze modlitbu? Může modlitba změnit ty, za které se modlíme, aniž by změnila nejprve nás? Jak může touha po spasení ztracených lidí změnit obsah modliteb? Jak ovlivňuje osobní duchovní život člověka jeho schopnost oslovovat další učedníky a předávat druhým svědectví pravdy?*
- 4. Co konkrétního můžeme dělat, abychom navázali kontakty s těmi, kteří ještě nepřijali Krista? Co můžeme udělat pro to, abychom poznali specifické potřeby lidí, za které se modlíme?*

Výchova dětí

Texty na tento týden

Dt 6,6.7; L 2,40–52; J 4,46–53; Mt 18,1–6.10; Mk 10,13–16

Základní verš

„Řekli mu: ‚Slyšíš, co to říkají?‘ Ježíš jim odpověděl: ‚Ovšem! Nikdy jste nečetli: »Z úst nemluvňátek a kojenců připravil sis chválu«?‘“ (Mt 21,16)

Když se snažíme přinášet poselství celému světu a oslovujeme další učedníky, nesmíme zapomínat na jednu důležitou skupinu lidí – na děti.

Křesťanské výzkumy, které se zabývají dětmi a mládeží, se v mnohém liší. Nicméně napříč denominacemi je jedna věc konzistentní – většina křesťanů odevzdala svůj život Kristu v relativně mladém věku. Mnohem méně lidí se rozhodlo k obrácení v době, když už patřili ke starší populaci. Mnohé sbory někdy přehlížejí tuto důležitou skutečnost při svém plánování evangelizace, protože směřují největší část svých investic a zdrojů k dospělé populaci. Zdá se, že Kristovi první učedníci také podceňovali hodnotu evangelizace dětí. Ježíš ale odmítl tento postoj a věnoval se při své práci i dětem. V některých případech jim dal dokonce přednost. A proto bychom v naší evangelizaci měli zohledňovat i tento Ježíšův příklad.

Postavení dětí v židovské společnosti

‘A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci. ‘Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat. (Dt 6,6.7)

Osobní studium

V porovnání s vrstevníky z okolních národů byly židovské děti jinak vychovávány a jinak se s nimi zacházelo. V mnoha kulturách a náboženstvích se objevovalo obětování dětí na usmíření božstev. Hodnota dětí byla často poměřována jejich schopností ekonomicky přispívat společnosti. Produktivita práce – a ne jejich vlastní hodnota – určovala jejich vztah ke světu dospělých. Žel některé z těchto postojů, obzvláště týkající se ekonomického přínosu, najdeme i v dnešním světě.

Je zřejmé, že odpadnutí Izraele ovlivnilo i vnímání dětí v tehdejší společnosti. Menašeho flirtování s magií a náboženstvím okolních národů mělo za následek obětování jeho synů (2Pa 33,6). Naštěstí králování Menašeho bylo spíše výjimkou než pravidlem. Pod vládou ostatních králů si Izraelci svých potomků velmi vážili.

Co nám texty v Ž 128,3–6; Jr 7,31 a Dt 6,6.7 naznačují o tom, jak si Bůh váží dětí? Může správné porozumění Bibli ovlivnit náš vztah k dětem?

Vzdělání, prvorozenství a mnohé další kulturní zvyky jasně ukazovaly, jakou hodnotu měly děti ve starověké židovské kultuře. Není tedy překvapující, že Kristus rozšířil tuto pozici dětí ještě o stupeň výše. Vždyť děti jsou také lidskými bytostmi a Kristus zemřel za všechny lidi – bez ohledu na jejich věk. Na to bychom neměli nikdy zapomínat.

Aplikace

Je těžké uvěřit, že někteří dospělí jsou tak zvrácení, zlí a ubozí, že ubližují dětem – a to dokonce někdy i svým vlastním. Jak můžeš – v jakékoli situaci – mít rád, chránit a pomáhat růst dětem, se kterými se setkáváš?

Ježíšovo dětství

⁴⁰Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním. ⁴¹Každý rok chořovali jeho rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. ⁴²Také když mu bylo dvanáct let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. ⁴³A když v těch dnech všechno vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. ⁴⁴Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. ⁴⁵Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. ⁴⁶Po třech dnech jej našli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. ⁴⁷Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědi. ⁴⁸Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: „Synu, co jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali.“ ⁴⁹On jim řekl: „Jak to, že jste mě hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“ ⁵⁰Ale oni jeho slovu neporozuměli. ⁵¹Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci. ⁵²A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem. (L 2,40–52)

Osobní studium

Pokud by Ježíš přskočil dětství a přišel na naši planetu jako dospělý člověk, je otázka, zda by jej tolik zajímaly děti. Kristus se však vyvíjel a rostl jako všechny děti a nepřskočil žádnou z vývojových fází spojených s růstem a dospíváním. Rozumí pokušení teenagerů. Prošel si všemi nástrahami a nejistotami dětství. Kristus se setkal se všemi změnami, se kterými se ve svém životě setkává každé dítě. Jeho zkušenosti z dětství byly dalším významným způsobem, jak nám náš Spasitel ukázal svoji opravdovou lidskost.

Co je zaznamenáno v L 2,40–52 o Ježíšově dětství?

„Pro Židy byl dvanáctý rok života hranicí mezi dětstvím a mládím. Když židovský chlapec dovršil tohoto věku, byl nazván synem zákona, synem Božím. Mohl se vzdělávat ve svém náboženství a očekávalo se od něho, že se bude účastnit náboženských slavností a obřadů. Když Ježíš dosáhl dvanácti let, vzali jej rodiče o Velikonocích s sebou do Jeruzaléma, jak to vyžadovala tradice.“ (DA 75; TV 45)

Podle biblického textu Ježíš rostl v moudrosti. Už od chvíle, kdy se Kristus jako chlapec setkává s učiteli v chrámu, vidíme, jak dobře rozuměl Písmu a jak byl duchovně moudrý. Rabínští učitelé byli překvapeni jeho otázkami a odpověďmi.

Byly to zkušenosti z dětství, které utvářely Ježíšův charakter. Výuka tesařského řemesla, vliv zbožných rodičů, pravidelné čtení Písma a setkávání se s lidmi žijícími v Nazaretu formovaly základy Ježíšovy výchovy v dětství. Nakonec, i když byl Ježíš výjimečným dítětem, byl stále dítětem.

Aplikace

„Ježíš nezískal vzdělání v židovských školách. Jeho prvním učitelem na zemi byla matka. Z jejích úst a z prorockých spisů poznával nebeské věci. Na jejím klíně se dozvěděl to, co kdysi sám vzkázal Izraeli po Mojžíšovi.“ (DA 70; TV 41) Na chvíli se zamysli nad důsledky těchto slov. Co ti říkají o lidství Krista?

Uzdravování dětí

⁴⁶V Kafarnaum byl jeden královský služebník, jehož syn byl nemocen. ⁴⁷Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, vydal se k němu a prosil ho, aby přišel a uzdravil jeho syna, který byl už blízek smrti. ... ⁴⁸Královský služebník mu řekl: „Pane, pojd', než mé dítě umře!“ ⁵⁰Ježíš mu odpověděl: „Vrať se domů, tvůj syn je živ!“ Ten člověk uvěřil slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. ⁵¹Ještě když byl na cestě, šli mu naproti jeho sluhové a oznámili mu: „Tvůj syn žije.“ ⁵²Zeptal se jich, v kterou hodinu se mu začalo dařit lépe. Odpověděli mu: „Včera hodinu po poledni mu přestala horečka.“ ⁵³Tu otec poznal, že to bylo právě v tu chvíli, kdy mu Ježíš řekl: „Tvůj syn je živ.“ A uvěřil on i všichni v jeho domě. (J 4,46–53)

Osobní studium

Přečti si následující pasáže: Mt 9,18–26; Mk 7,24–30; L 9,37–43; J 4,46–53. Čí děti byly uzdravovány v těchto příbězích? Jsou si něčím podobné? V čem jsou rozdílné? Co se z těchto textů můžeš naučit? Jak mohou pomoci nám dnes?

Všechny tyto příběhy mají jedno společné – v každém z nich byl zoufalý rodič, který přišel za Ježíšem a hledal pomoc pro své dítě. Tomu snad rozumí každý rodič. Když je dítě nemocné anebo umírá, rodiče cítí bolest, strach a hrůzu, prožívají utrpení. Pro ty, kdo to zažili, neexistuje nic horšího.

I když Ježíš sám nebyl rodičem, soucítit s nimi natolik, že uzdravoval jejich děti. Děti byly uzdraveny pokaždé. Nikoho neposlal pryč. Jeho láska nejen k rodičům, ale také k jejich dětem byla zřetelná a jasná.

Toto nás samozřejmě vede k celému množství otázek. Proč někdy nejsou vyslyšeni rodiče, kteří se modlí a prosí za své nemocné děti? Není smutnější zkušenosti než pohřbívat vlastní děti. Smrt by měla být přítomná jen v generaci starších. Je nepřirozené, když děti umírají dříve než jejich rodiče. To vede k hlubokému zármutku. Během každého takového pohřbu se rodiče ptají: Neměl jsem být pohřben raději já?

Oplakávání fyzické smrti je bolestivé. Ovšem sledování duchovního úpadku dětí působí také velké utrpení. Kolik rodičů si zoufalo nad dětmi, které se dostaly do vlivu drog, pornografie či lhostejnosti vůči duchovním hodnotám. Ať už se v našich životech odehrává cokoliv, musíme se naučit důvěřovat Pánu. Věřme jeho dobrotě a lásce – i v případech, kdy se všechno v dobré neobrátilo. Vždyť i Ellen Whiteové zemřely dvě děti. Náš svět je tvrdý, ale náš Bůh je milujícím Bohem. To je pravda, ke které se můžeme opnout, ať se děje cokoli.

Aplikace

Ještěže prožíváš v životě nějaké utrpení, jakého biblického zaslíbení se můžeš uchopit? Pokud znáš ve svém okolí někoho, kdo prožívá problémy či smutek, co pro něj můžeš udělat?

Varování

¹V tu hodinu přišli učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kdo je vlastně největší v království nebeském?“² Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed³ a řekl: „Amen, pravím vám, jestliže se neobrátíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského.⁴ Kdo se pokoří a bude jako toto dítě, ten je největší v království nebeském.⁵ A kdo přijme jediné takové dítě ve jménu mém, přijímá mne.⁶ Kdo by svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, pro toho by bylo lépe, aby mu pověsili na krk mlýnský kámen a potopili ho do mořské hlubiny. ...¹⁰ Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých. Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského Otce.“ (Mt 18,1–6.10)

Osobní studium

Jakým pravdám – nejen o dětech, ale o víře všeobecně – se můžeme naučit z příběhů zaznamenaných v Mt 11,25.26 a 18,1–6.10–14?

Když Ježíš popisoval principy svého království, používal k tomu přirovnání, které se týkalo dětí. Zdůrazňoval jejich pravdivost, pokoru, závislost a nevinnost, které jsou podstatou křesťanského života. Je nám také příkladem jejich jednoduchost a důvěra, s níž prožívají svou víru.

Pokud budeme naše děti dobře vychovávat a představovat jim Ježíše Krista, mohou si důvěru v Boha z dětského věku přenést i do dospělosti. Jistě, když děti dospívají, mohou začít zpochybňovat některé věci a ptát se či bojovat – stejně jako to děláme my dospělí. Jako rodiče či jako dospělí bychom měli dělat všechno pro to, abychom dětem představili Boha a jeho lásku. Nejsilnějším svědectvím je náš autentický křesťanský život. Můžeme děti vyučovat, dělat jim kázání, ale nejlepší cesta je ukazovat jim Boží lásku našimi životy.

Naproti tomu chladné, zastrašující či násilné chování vůči dětem během aktivit organizovaných církví může naprosto zničit dětskou důvěru vůči církvi a obvykle také vůči Bohu. Takové jednání bychom vždy měli odsoudit a potrestat – stejně jako ty, kteří ho tolerují či kryjí. Kristus jednal i s těmi nejmladšími laskavě a probouzel v nich pokoj a důvěru. Církev si nemůže dovolit přehlížet děti a zanedbávat jejich výchovu a víru.

Aplikace

Jak se staví tvůj sbor k dětem, k jejich výchově a ochraně? Přemýšlej nad tím, co chtěl Ježíš říci, když upozorňoval na to, že andělé, kteří chrání „maličké“, jsou „v blízkosti nebeského Otce“ (Mt 18,10)? Proč by se každý, kdo ublíží dítěti, měl trást před tímto výrokem?

Nechte děti přicházet ke mně

¹³Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkl, ale učedníci jim to zakazovali. ¹⁴Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. ¹⁵Amen, pravím vám, kdo nepřijme Boží království jako dítě, jistě do něho nevejde.“ ¹⁶Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim. (Mk 10,13–16)

Osobní studium

Přečti si text v Markově evangeliu. Jak bychom měli chápat Ježíšovo pokárání učedníků, které je zaznamenáno v Mk 10,13–16? Jaké ponaučení si z toho můžeš vyvodit pro sebe a pro svůj vztah k dětem?

Kristovi učedníci měli určitě dobré úmysly, ale situaci nedomysleli. Snažili se chránit Ježíšův drahocenný čas a šetřit jeho energii pro další „důležité“ věci. Vůbec však nepochopili, co jim chtěl Ježíš říct.

Představte si, že děti od Ježíše odeženu rozmrzelí dospělí, On je však zavolá zpět a obejmě je. Není divu, že také děti objímaly jeho. Tento příběh nám představuje příklad, jak bychom se měli chovat k dětem jako ti, kdo chtějí hledat a získávat další učedníky.

„Ježíš viděl v dětech, kterým žehnal, muže a ženy, dědice své milosti a obyvatele svého království. V některých spatřoval učedníky, kteří budou trpět pro jeho jméno. Věděl, že děti jej budou poslouchat a přijímat jako svého Vykupitele mnohem ochotněji než dospělí, kteří bývají často zatíženi světskými zájmy a zatvrzelí. Když je učil, přibližoval se jim tak, aby mu rozuměly. Majestát nebes ochotně přizpůsoboval svá naučení jejich věku. Zaseval do jejich myslí semena pravdy, která jednou vzklíčí a přinesou ovoce pro věčný život.“ (DA 512–515; TV 327)

Aplikace

Kolikrát už ses setkal s dospělými, kteří trpí bolestí, zmatkem a vnitřním zármutkem nad tím, co zažili v dětství? Co ti to říká o tom, jak bychom se měli chovat k dětem?

Podněty k zamyšlení

„Dodnes platí, že děti přijímají poselství evangelia nejochotněji. Jejich srdce jsou otevřená Božímu vlivu a vše, co se naučí, si velmi dobře pamatují. I malé děti mohou být křesťany. Mají zkušenosti přiměřené svému věku. Potřebují duchovní vzdělání a rodiče by jim měli všemožně pomáhat, aby se jejich povaha utvářela podle vzoru Ježíšovy povahy. Rodiče by ve svých dětech měli vidět mladší členy Boží rodiny, kteří byli svěřeni do jejich péče a které mají vychovat pro nebesa. Vše, co jsme se od Ježíše naučili, bychom měli předat svým dětem. Podle jejich schopností bychom je postupně měli seznamovat s krásou nebeských zásad.“ (DA 515; TV 327)

Přečtěte si z knihy Touha věků kapitolu Ježíš a děti, z knihy Rady pro církve kapitolu Křest a z knihy Výchova kapitolu Studium Bible.

Otázky k rozhovoru

- 1. Proč většina lidí přijme Krista v mládí, a ne až v pozdějším věku? Skeptici to vysvětlují tím, že mladí jsou příliš naivní, než aby si uvědomili, co vlastně dělají. Na druhé straně, může to být také proto, že ještě nepodlehli cynizmu a skepticizmu jako mnozí dospělí. Jejich nevinnost a otevřenost jim tak pomáhá být vnímavější k naslouchání, když je osloví Duch svatý. Prodiskutujte společně tuto myšlenku.*
- 2. Jak se může církev či váš sbor přiblížit Kristově vztahu k dětem? Jak se může každý člen církve osobně stát přátelštějším vůči mladým, kteří jsou jiní – experimentují s různými módními styly, mají jiný vkus ohledně hudby a někdy zcela svérázné chování? Jak se církev může stát pro mladé lidi atraktivnější a více přitažlivou?*
- 3. Jakým způsobem se mohou členové připravit na reakce a zájem mladých lidí, kteří touží dát se pokřtít a odevzdat svůj život Kristu?*
- 4. Co vedlo Ježíše k tomu, že řekl: „Jestliže se neobrátíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského“ (Mt 18,3)? Co tento text znamená? A co naopak neříká?*

Učedníci a nemocní lidé

Texty na tento týden

Lz 53,4; Mt 6,25–34; 8,16.17; J 9,1–3; 11,25.26; Mk 2,1–12; 1K 12,7–9

Základní verš

„Tu se k němu sešly celé zástupy a měly s sebou chromé, mrzáky, slepé, hluchoněmé a mnohé jiné. Kladly je k jeho nohám a on je uzdravil, takže se zástupy divily, když viděly, že němí mluví, mrzáci jsou zdraví, chromí chodí a slepí vidí; i velebily Boha izraelského.“ (Mt 15,30.31)

„Během svého veřejného působení na zemi věnoval Pán Ježíš více času uzdravování nemocných než kázání. Svými zázraky potvrdil pravdivost prohlášení, že nepřišel lidstvo zahubit, ale zachránit. Všude ho předcházela zvěst o jeho milosrdenství. Kudy procházel, radovali se z nově získaného zdraví a sil mnozí, nad nimiž se slitoval. Kolem nich se shromažďovaly zástupy lidí, kteří chtěli z jejich úst slyšet, co pro ně Pán vykonal. Pro mnohé byl jeho hlas prvním zvukem, který slyšeli, jeho jméno prvním slovem, které vyslovili, a jeho tvář první tvář, kterou ve svém životě spatřili. Proč by tedy neměli Pána Ježíše milovat a chválit? Když procházel městy a vesnicemi, působil jako živý pramen šířící život a radost.“ (MH 19.20; ŽNP 10)

Uzdravující Mesiáš

Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. (Iz 53,4)

¹⁶Když nastal večer, přinesli k němu mnoho posedlých; i vyhnal duchy svým slovem a všechny nemocné uzdravil, ¹⁷aby se naplnilo, co je řečeno ústy proroka Izaiáše: „On slabosti naše na sebe vzal a nemoci nesl.“ (Mt 8,16.17)

¹Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. ²Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ ³Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží.“ (J 9,1–3)

Osobní studium

Jak bychom měli rozumět textům v Iz 53,4; Mt 8,16.17 a J 9,1–3? Jaké otázky z nich vyplývají? Jakou nám přinášejí naději?

Ve starověku byla nemoc považována za důsledek hříchů. (A dokonce i dnes – kdo občas, třeba jen na okamžik, nepřemýšlel nad tím, zda nemoc, ať už vlastní, nebo někoho blízkého, nepřišla jako trest za hřích?) Přátelé přesvědčují Jóba, že jeho neštěstí a nemoc je důsledkem jeho skryté hříšnosti, že si za to vlastně může sám. Podobně i Kristovi učedníci chápali slepotu jako trest za něčí hřích.

Evangelista Matouš konstatuje, že Kristus je naplněním Izajášova mesiánského proroctví o tom, že uzdravení lze nalézt v něm: „On slabosti naše na sebe vzal a nemoci nesl“ (Mt 8,17). V různých starých pohanských náboženstvích božstvo mohlo uzdravovat, žádné z nich však nepřišlo s myšlenkou, že by bohové vzali na sebe slabosti lidí. Izajáš předpověděl Vykupitele, který měl vzít na sebe naše nemoci a bolesti. Starověká náboženství také znala zástupné oběti, které měly pozitivně naklonit božstvo. Nikde však nenajdeme zmínku o tom, že by Bůh umíral jako zástupce za ztracené. Izajáš předpověděl (a Matouš to potvrdil), že nebeský Král bude snášet lidské nemoci. Ježíš přinášel vysvobození a léčil zlomená srdce (L 4,17–19). Pro mnohé byla přitažlivá jeho moc, která vycházela z jeho lásky a charakteru. Další ho následovali, protože obdivovali jeho snadno srozumitelná kázání. Jiní se stali učedníky, protože viděli, jak se choval k těm úplně bezvýznamným. Mnozí však následovali Krista, protože se jich dotkl a uzdravil jejich rány.

Aplikace

Všichni máme svá zranění, své nemoci. Jak se můžeš přiblížit k ostatním, projevit soucit a pomoci jim s jejich zraněními a bolestmi, které díky vlastní zkušenosti dovedeš lépe pochopit?

Celostní přístup k člověku

¹Když se po několika dnech vrátil do Kafarnaum, prosllechlo se, že je doma. ²Sešlo se tolik lidí, že už ani přede dveřmi nebylo k hnutí. A mluvil k nim. ³Tu k němu přišli s ochrnutým; čtyři ho nesli. ⁴Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel. ⁵Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Synu, odpouštěj se ti hříchy.“ ⁶Seděli tam někteří ze zákoníků a v duchu uvažovali: ⁷„Co to ten člověk říká? Rouhá se! Kdo jiný může odpouštět hříchy než Bůh?“ ⁸Ježíš hned svým duchem poznal, o čem přemýšlejí, a řekl jim: „Jak to, že tak uvažujete?“ ⁹Je snadnější říci ochrnutému: ‚Odpouštěj se ti hříchy;‘ nebo říci: ‚Vstaň, vezmi své lože a chod?‘ ¹⁰Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy“ – řekne ochrnutému: ¹¹„Pravím ti, vstaň, vezmi své lože a jdi domů!“ ¹²On vstal, vzal hned své lože a vyšel před očima všech, takže všichni žasli a chválili Boha: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“ (Mk 2, 1–12)

Osobní studium

Jak definuje Mk 2,1–12 spojení mezi fyzickou nemocí a hříšností?

Na rozdíl od biblického učení starověká řecká filozofie oddělovala duchovní (duše) a fyzické (tělesné) rozměry lidské existence. Řekové věřili, že lidská duše je nesmrtelná – a proto mnozí podceňovali význam svých těl. Vzhledem k tomu, že těla byla jen dočasná, byla považována za méně hodnotná než trvalé duše.

V jednom z nejznámějších starověkých textů Platón píše svému učiteli Sokratovi, který se nachází před smrtí, a barvitě mu vykresluje, jak zkažené a zlé je tělo a že po smrti si jeho nesmrtelná duše bude konečně moci dělat všechno, v čem mu tělo bránilo.

Bible samozřejmě učí něco radikálně odlišného. Lidské tělo stvořil samotný Bůh (Ž 139,14). Tělo není odděleno od duše. Tělo, mysl a duše jsou různými částmi lidské osobnosti a existence, nikoli samostatně existující entity. Proto tělo ovlivňuje mysl i ducha, a opačně – jsou to vzájemně propojené součásti osobnosti. Když Kristus uzdravoval, neléčil pouze fyzické onemocnění, ale chtěl zasáhnout všechny tři složky člověka – fyzickou, duševní i duchovní. Kristus chtěl uzdravit celého člověka. Jeho celostní přístup ukazuje, že fyzické zdraví je neoddelitelné od zdraví duchovního. Ježíšovým cílem byla duchovní proměna člověka.

Aplikace

I když nemoc může být přímým důsledkem hříšného způsobu života, velmi často lidé (dokonce i malé děti) onemocní bez zjevných příčin. Všichni jsme obětí padlého světa. Proč je tak důležité mít tuto smutnou pravdu na paměti, když se snažíme pomáhat těm, kdo jsou nemocní, anebo těm, kteří trpí skutečností, že onemocněli jejich milovaní?

Hleďte především Boží království

²⁵Proto vám pravím: Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? ²⁶Pohledte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklíží do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější? ²⁷Kdo z vás může o jedinou píď prodloužit svůj život, bude-li se znepokojoval? ²⁸A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou – ²⁹a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich. ³⁰Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní? ³¹Nemějte tedy starost a neříkejte: Co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? ³²Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. ³³Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. ³⁴Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení. (Mt 6,25–34)

Osobní studium

Ježíš získával učedníky i tak, že uzdravil fyzickou nebo duševní nemoc člověka. Kristovi pacienti často trpěli duševní i fyzickou nemocí. Pouhé fyzické uzdravení nebylo nikdy konečným cílem. Tím vždy bylo učednictví. Uzdravení může poskytnout dalších dvacet, padesát, možná sedmdesát pět let kvalitního života. Učednictví nabízí věčný život s Kristem.

V L 8,26–39 je zaznamenán příběh, kdy posedlý muž z gerasenské krajiny prosil, aby mohl doprovázet Ježíše. Místo toho jej Kristus pověřil tím, aby evangelizoval svou rodinu a lidi z města, kde bydlel. Poté, co byl tak zázračně uzdraven, se mohl stát mocným svědkem Ježíše.

Jak mohou principy popsané v textech v Mt 6,19–34; 1Pt 5,7; 2K 4,7–10; Fp 4,4–9 a 1J 3,20–22 zmírnit úzkost, pocit viny či hanby, které jsou základem mnoha nemocí?

Tělesná nemoc je někdy způsobena psychickými podněty. Lékařská věda si dobře uvědomuje vztah mezi myslí a tělem. Úzkost předurčuje některé žaludeční potíže. Starosti způsobují poruchy spánku. Nekontrolovatelný hněv je jedním z faktorů způsobujících srdeční onemocnění. Když lidem představujeme principy zdraví, měli bychom zdůrazňovat význam důvěry v Boha, která přirozeně vede k osobnímu duchovnímu odevzdání a plnému učednictví.

„Někteří lidé se stále něčeho bojí a očekávají další problémy. Každý den je Bůh zahrnuje projevy lásky, oni však jeho působení nevnímají. Stále mají strach z něčeho nepříjemného, co by je mohlo postihnout, nebo se trápí nad skutečnými, ale drobnými problémy, které prožívají. Ustaranost jim brání vnímat mnoho věcí, za které by měli být vděční. Problémy by je měly směřovat k Bohu, on jim chce pomáhat. Oni však naopak dovolují svým nepříjemným zážitkům, aby je od Boha odváděly.“ (SC 121; CVP 132.133)

Aplikace

I když budeme každý den chodit s Bohem, není to zárukou dobrého zdraví. Není však pochyb o tom, že klid, který přichází z poznání Boha, má na naše zdraví pozitivní vliv. Jaké jsou některé praktické způsoby, kterým se můžeš naučit ze zásad dnešní lekce a aplikovat je na sebe – zejména pokud máš sklon k obavám?

Vzkříšení a život

²⁵ Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. ²⁶ A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ (J 11,25.26)

Osobní studium

Ve světě má smrt prozatím poslední slovo. Jakou naději obsahují verše v L 7,11–17; Mk 5,21–43 a J 11,37–44?

Politici, baviči či sportovci lidem něco nabízejí. Politici využívají rétoriku a neuvěřitelné sliby. Baviči svou schopnost vytvářet emoce a divácké souznění. Sportovci chtějí ohromit davy svou fyzickou zdatností. A diváci to vše sledují.

Co v této konkurenci nabízí Ježíš? Snížení nezaměstnanosti? Větší výplaty? Úžasné schopnosti při hře s míčem? Neuvěřitelný hlasový rozsah? Vyprodané představení? Ježíš nabízí něco zcela odlišného, co nikdo jiný na světě nemůže dát – věčný život v novém světě. Na čem víc ještě záleží?

Tento hříšný svět má mnoho problémů. I když se zdá, že katastrofy, konflikty či nehody převládají, poslední slovo bude mít Bůh. Lidé mohou být nemocní, mohou prožívat problémy, věčný život je však zaručen pro všechny, kdo se odevzdali Ježíši a přijali jej jako svého Spasitele. Kristus má moc křísit mrtvé, jak to ukázal v případě Jairovy dcery, syna vdovy a Lazara. Jednoho dne při svém druhém příchodu povolá i nás k věčnému životu.

Ano, někdy se potýkáme s otázkami, proč my sami či naši blízcí trpí, jsou nemocní a umírají – i přes naše modlitby. Nemáme odpověď na to, proč v některých případech uzdravení přichází, a v jiných tomu tak není. Máme však naději – příslib vzkříšení k věčnému životu na konci věků, až Ježíš přijde a „svatí Nejvyššího budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků“ (Da 7,18).

Aplikace

Proč je slib věčného života tak významný a důležitý? Jakou naději bychom bez něj měli?

Kristův odkaz

⁷Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. ⁸Jednomu je skrze Ducha dáno slovo moudrosti, druhému slovo poznání podle téhož Ducha, ⁹někomu zase víra v témž Duchu, někomu dar uzdravování v jednom a témž Duchu... (1K 12,7–9)

Osobní studium

Jak by měli křesťané v dnešní době podle Sk 3,1–19; 5,12–16; 9,36–42; 20,7–10; 1K 12,7–9.28–31 a Jk 5,13–16 vnímat zdravotní evangelizaci a uzdravování v novozákonní církvi?

Učedníci v prvním století se stali svědky naplnění Kristova slibu, že „uvidí věci daleko větší“ (J 1,50; 5,20; 14,12). Zázračná uzdravení a vzkříšení byla součástí evangelizační služby nejvýznamnějších učedníků raného křesťanství – Petra a Pavla. Tyto události významně ovlivňovaly ranou církev v růstu. Boží přítomnost potvrzená uzdravováním ovlivnila tisíce nových následovníků Krista. Význam těchto zázraků spočíval ve zjevení Boží přítomnosti mezi nimi.

Někdy však noví učedníci nepochopili Boží záměr. Šimon se pokusil koupit si zázračnou moc a odhalil tak své sobecké pohnutky (Sk 8,9–25).

Ačkoli Kristus odešel do nebe, zástupy lidí sly stále za ním prostřednictvím služby jeho učedníků. Oni pokračovali v poslání, které začal Ježíš. Byli naplněni vizí, kterou jim Kristus předal.

Služba prostřednictvím uzdravování byla pro Kristovu církev důležitým úkolem. Uzdravování je uvedeno mezi duchovními dary. V Písmu je zaznamenán návod k tomu, jak sloužit těm, kteří jsou postiženi nemocí. Tyto dary budou k dispozici věřícím až do druhého Kristova příchodu. Potom tento dar již nebude potřeba, protože na nové zemi „žalu ani nářku ani bolesti už nebude“ (Zj 21,4). V církevních dějinách najdeme mnoho osobností, které zmírňovaly lidské utrpení. Tito lidé pochopili, že uzdravení je prvním krokem k seznámení se s evangeliem.

Aplikace

Jako adventisté jsme obdrželi silné důrazy a principy, které se týkají křesťanského správcovství, způsobu života i vztahů v rodinách, které mohou zkvalitnit náš život a službu pro druhé. Praktikuješ je ve vlastním životě? Pomáhají ti lépe prožívat život? Jak můžeš tyto principy představit lidem ve svém okolí, kteří žijí ve společnosti, v níž jsou mnohé morální hodnoty pošlapávány?

Podněty k zamyšlení

„Kristus ochrnutého úplně uzdravil. Vrátil zdraví jeho duši i tělu. Nemocný potřeboval nejdříve vyléčit duši, aby mohl ocenit uzdravení těla. Než mohla být vyléčena tělesná nemoc, musel Kristus přinést úlevu jeho mysli a očistit ho od hříchu. Toto poučení bychom neměli přehlížet. I dnes tisíce lidí, kteří trpí nějakou tělesnou nemocí, touží stejně jako ochrnutý po poselství: ‚Odpouštějí se ti hříchy:‘ Základem jejich nemocí jsou neuspokojené touhy a tíha hříchu, který v člověku vyvolává neklid. Tito lidé nemohou nalézt úlevu, dokud nepřijdou k Lékaři duše. Pokoj, který může dát jen on, obnoví sílu mysli a zdraví těla. Uzdravení ochrnutého mělo na lidi takový účinek, jako by se otevřelo nebe a zjevilo slávu lepšího světa. Když muž, který byl právě vyléčen ze své nemoci, kráčet zástupem, chválil Boha na každém kroku a nesl nosítka, jako by to bylo pírkno. ... V domově ochrnutého zavládla velká radost. ... Vřelé díkůvzdání stoupalo z tohoto domu k nebi a Bůh byl oslaven skrze svého Syna, který vrátil naději tomu, kdo ji ztratil, a sílu tomu, kdo ji pozbyl. Tento muž a jeho rodina byli připraveni ochotně položit své životy za Ježíše.“ (MH 77–79; ŽNP 35)

K tématu je možné přečíst si biblické texty v L 18,35–43; 13,10–17; 14,1–6; Mk 6,5–7.54–56; 7,1–37; 8,22–26; Mt 8,1–16; 12,15–23 a v knize Život naplněný pokojem kapitoly Náš vzor a Léčení duše.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak může zdravotní misie otevřít srdce a mysli, které by jinak byly uzavřeny evangeliu? Jak se mohou věřící uchránit před chybou myslet si, že uzdravování je hlavním cílem evangelizace?**
- 2. Jak se mohou sbory, které nejsou spojeny s žádnými zdravotnickými zařízeními, zapojit do služby zdravotní misie? Jak se mohou ti, kteří tímto způsobem slouží, vyhnout označování veřejností za „léčitele“?**
- 3. Co máme říkat potenciálním učedníkům, kteří – když si přečtou biblické texty o uzdravování – přicházejí do našich sborů a hledají uzdravení, které však nepřichází? Jakou pro ně máme odpověď? A jaké odpovědi máme pro sebe, když se snažíme porozumět těmto situacím?**

Učedníci a společnost

Texty na tento týden

L 2,21–32; 5,1–11; 12,6.7; Mt 15,32–38; Ga 3,28.29

Základní verš

„Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: ‚Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.‘ Ihned opustili síť a šli za ním.“ (Mk 1,16–18)

Kristova smrt všem odhalila, že jsme všichni stejní – hříšníci, kteří potřebují Boží milost. Ve světle kříže padají etnické, politické, ekonomické a sociální bariéry. Někdy – žel i při evangelizační práci – na tuto zásadní skutečnost zapomínáme a snažíme se evangelium představit hlavně těm, kteří jsou v očích světa považováni za „vážené“ a „významné“.

Ježíš ale takto nepůsobil. Dobře viděl bezvýznamnost a prázdnotu světské velikosti a cti. Ve skutečnosti ho nejvíce brzdili a trápili právě ti nejvíce „úspěšní“ – farizeové, saduceové, bohatí, římská aristokracie... Je zajímavé, že „obyčejní“ lidé jako tesaři, rybáři, zemědělci, ženy v domácnosti, pastýři, vojáci a úředníci za ním přicházeli a přijímali ho.

Skromné začátky

²¹Když uplynulo osm dní a nastal čas k jeho obřizce, dali mu jméno Ježíš, které dostal od anděla dříve, než jej matka počala. ²²Když uplynuly dny jejich očišťování podle zákona Mojžíšova, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby s ním předstoupili před Hospodina – ²³jak je psáno v zákoně Páně: „vše, co je mužského rodu a otvírá život matky, bude zasvěceno Hospodinu“ – ²⁴a aby podle ustanovení Zákona obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata. ²⁵V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním. ²⁶Jemu bylo Duchem svatým předpověděno, že neužije smrti, dokud nespatří Hospodinova Mesiáše. ²⁷A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli Ježíše, aby splnili, co o dítěti předpisoval Zákona, ²⁸vzal ho Simeon do náručí a takto chválil Boha: ²⁹„Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, ³⁰neboť mé oči viděly tvé spasení, ³¹ které jsi připravil přede všemi národy – ³²světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.“ (L 2,21–32)

Osobní studium

Co je možné z veršů zapsaných v L 2,21–32; Mk 6,2–4 a Lv 12,8 vysledovat o prostředí, do něhož se narodil Ježíš? Jak toto jeho společenské zařazení ovlivnilo jeho službu?

Josefova a Mariina oběť za očistění ukazuje, že pocházeli z ekonomicky chudých poměrů. Tento obřad vychází z mojžíšovských předpisů zaznamenaných v Lv 12,8. Měl při něm být přiveden jako oběť beránek – jehně. Byla tu však stanovena i soucitná výjimka pro chudé lidi. Ti, kdo žili ve skromných podmínkách, mohli přinést místo beránka hrdličky nebo holuby. Proto od samého začátku, od jeho narození ve stáji až po oběť jeho rodičů, vidíme Ježíše v jeho lidství – v domě chudých a „obyčejných“ lidí. Archeologické vykopávky dokládají, že město Nazaret, kde Ježíš strávil své dětství, bylo relativně chudé a nedůležité. A přestože je tesařství čestným řemeslem, rozhodně člověka neposouvá mezi „elitu“.

„Ježíšovi rodiče byli chudí a žili z toho, co si vydělali každodenní námahovou prací. Ježíš dobře znal chudobu, sebezapření i nedostatek. Tato zkušenost mu v mnohém pomáhala. Jeho život byl plný práce. Využíval každé chvíle, proto mu nezbyval čas na pochybnou společnost a na zahálení, které otevírá dveře pokušení. Chránil se před pokušelem, jak jen mohl. Žádný zisk, záliba, úspěch či opovržení ho nemohly svést ke špatnému činu. Za všech okolností byl schopen rozpoznat zlo a vždy měl dost síly se mu postavit.“ (DA 72; TV 42)

Aplikace

Stvořitel světa sestoupil mezi lidi (J 1,1–3), a to nejen jako člověk – dítě, což samo o sobě je ohromující, ale do domu relativně chudé rodiny! Jak se tato úžasná pravda projevuje ve tvém životě? K čemu tě motivuje?

„Obyčejné“ a „neobyčejné“

³²Ježíš si zavolal své učedníky a řekl: „Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemájí co jíst. Poslat je domů hladové nechci, aby nezemdleli na cestě.“ ³³Učedníci mu namítli: „Kde vezmeme na poušti tolik chleba, abychom nasýtili takový zástup?“ ³⁴Ježíš jim řekl: „Kolik máte chlebov?“ Odpověděli: „Sedm a několik rybiček.“ ³⁵I nařídil zástupu usednout na zem; ³⁶potom vzal těch sedm chlebov i ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci zástupům. ³⁷I jedli všichni a nasýtili se; a zbylých nalámaných chlebov sebrali ještě sedm plných košů. ³⁸Těch, kteří jedli, bylo čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí. (Mt 15,32–38)

Osobní studium

Jak Ježíš používal (podle J 2,1–11 a Mt 15,32–38) společenské události či lidské potřeby k tomu, aby mohl lidem představit evangelium?

Lidé mají fyzické, emocionální a sociální potřeby. Mezi ně patří jídlo, pití, potřeba osobního uznání, lidé touží po přátelství. Ježíš znal tyto potřeby a používal společenské události v té době, aby mohl oslovit lidi prostřednictvím jejich potřeb.

Ježíš proměnil vodu v nekvašené víno z plodů vinné révy (J 2,1–11). Také proměnil rybáře v kazatele evangelia (Mk 1,16–18). Kristus dokázal proměňovat obyčejné v neobyčejné. Přihlížející lidé ale občas zpochybňovali Ježíšův původ (Mk 6,3). Ježíš se nechoval okázale – a to se jim nelíbilo. Oni vyžadovali něco mimořádného a zvláštního. Přehlíželi to, co považovali za běžné a obyčejné, a tak nepochopili něco významného.

Ježíš se při své službě na této zemi většinou potkával s běžnými a obyčejnými lidmi. Často nedokázali být plně soběstační, byli slabí a zranitelní. Přesto byli připraveni důvěřovat Bohu. Jejich úspěch byl plně závislý na odevzdání se Kristu. Někdy se u těch, kteří jsou okouzleni svým vlastním nadáním, schopnostmi a úspěchy, stává, že nedokážou vnímat potřebu něčeho většího, než jsou oni sami. To je velký omyl! Mnozí z Kristových současníků měli vynikající akademické vzdělání, sociální postavení či byli velmi bohatí. Jejich jména jsou však už dávno zapomenuta. Známe ale jména obyčejných lidí – zemědělců, rybářů, tesařů, pastýřů, hrnčířů, žen v domácnosti či sluhů a otroků, kteří byli proměněni Kristem a stali se jeho učedníky.

Aplikace

Všichni máme v sobě určitou tendenci alespoň trochu obdivovat ty, kteří jsou úspěšní, bohatí a slavní. Jak se můžeš naučit vnímat hodnotu všech lidí bez ohledu na jejich postavení, slávu nebo bohatství?

Proměna

¹Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo, a on stál u břehu jezera Genezaretského; ²tu uviděl, že u břehu jsou dvě lodi. Rybáři z nich vystoupili a vypírali síť. ³Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. ⁴Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajed' na hlubinu a spusťte své síť k lovu!“ ⁵Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím síť.“ ⁶Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim síť trhaly. ⁷Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly. ⁸Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný.“ ⁹Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb; ¹⁰stejně i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi.“ ¹¹Přirazili s lodmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním. (L 5,1–11)

Osobní studium

V Novém zákoně je mezi učedníky nejvíce vidět Petr. Obyčejný rybář se stal jednou z neznámějších osobností v historii. „Obyčejné“ bylo proměněno v něco „mimořádného“.

Přečti si následující texty. Jak ti mohou pomoci pochopit Petrovu radikální změnu – i přes jeho velké chyby?

L 5,1–11. Co z Petrových slov ukazuje, že si uvědomuje, jak potřebuje Ježíše? Proč je tak důležité, abychom si to uvědomovali i my v našich životech?

Mt 16,13–17. Co tyto verše říkají o Petrovi a jeho otevřenosti vůči Duchu svatému?

Mt 26,75. Jak nám tento text pomáhá nahlédnout nejen do Petrovy osobnosti, ale také do toho, jak jej byl Bůh schopen použít?

Ježíš strávil s Petrem mnoho času a předal mu mnoho užitečných zkušeností. Ačkoli Petr byl jen „obyčejný“ rybář s velkým množstvím chyb, tím, že trávil svůj čas s Ježíšem, byl radikálně proměněn – a to i poté, co se dopustil některých závažných chyb (včetně trojího zapření Ježíše).

Z Petrova příběhu se můžeme mnohému naučit. Když se díval na Ježíše, uvědomoval si své chyby a vyznával je. Potom mohl Ježíš změnit jeho pochybný charakter a zformoval jej v někoho, kdo pomáhal změnit dějiny.

Aplikace

Proč musíš být opatrný, když si vytváříš úsudky o těch, o nichž si myslíš, že jen těžko mohou být zachráněni? Proč je to tak snadné?

Hodnocení nebes

‘Což neprodávají pět vrabců za dva haléře? A přece ani jeden z nich není zapomenut před Bohem. ⁷Ano i vlasy na vaší hlavě jsou všechny spočteny. Nebojte se, máte větší cenu než mnoho vrabců. (L 12,6.7)

Osobní studium

Kristus při své pozemské službě nerozděloval lidi na „obyčejné“ a „významné“. Miloval všechny a měl o ně stejný zájem. Všichni pro něj byli významní a vyvolení. Nikoho nepřehlížel pro jeho chudobu či bezvýznamnost, ale ani se nikoho nestránil kvůli jeho postavení a bohatství. Učedníci v dnešní době musí být velice opatrní a nesmějí budit dojem, že při své službě a poslání někoho protěžují a váží si jej více než jiných lidí.

Co verše v L 12,6.7 a Mt 6,25–30 vypovídají o hodnotě každého člověka? Většina z nás s tím bude jistě souhlasit. Za jakých okolností ale i nám hrozí, že budeme mezi lidmi dělat rozdíly, které ovlivní náš přístup k nim?

Nejlevnější ptáci na tehdejších trzích byli vrabci. Pár mohl být zakoupen za jediný římský as – tedy nejmenší bronzovou minci, která měla minimální hodnotu (za tuto částku bylo možno koupit také asi pět vajec). Nicméně ani na tyto bezvýznamné, obyčejné vrabce v nebi nezapomněli. O co víc záleží na člověku, za kterého zemřel Kristus? Kříž ukazuje na „nekonečnou“ hodnotu každé lidské bytosti, každého člověka – a to bez ohledu na jeho postavení v životě (postavení, které je často pouhým lidským výmyslem na základě konceptů a hodnot, jež jsou v nebi bezvýznamné, nebo jsou dokonce v rozporu s křesťanskými zásadami).

Aplikace

Ellen Whiteová napsala, že „Kristus by zemřel i za jednoho člověka, jen proto, aby mohl žít navěky“ (8T 73). Pro jediného člověka! Jak toto vyjádření ovlivňuje způsob, jakým vnímáš nejen druhé, ale také sám sebe?

Všichni jsme jedno v Kristu Ježíši

²⁸Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. ²⁹Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,28.29)

Osobní studium

Snad nejvíce společensky přitažlivou charakteristikou prvotního křesťanství byla absence třídních rozdílů. Hradby, které rozdělovaly lidi, se rozpadaly pod vahou evangelia. Obyčejný člověk vítězil v Kristu. Ježíš měnil obyčejné v neobyčejné. Tesaři, výběrčí daní, kameníci, služebníci, kněží, Řekové, Římané, muži, ženy, bohatí i strádající – všichni si byli rovni v království Kristovy milosti. Křesťanské společenství se stalo určitou „beztrídní společností“.

Co následující texty říkají o našem lidství? S ohledem na kulturu tehdejší doby a na samotné pisatele Bible, proč pro ně nebylo snadné pochopit tento významný princip?

Ga 3,28.29

Jk 2,1–9

1Pt 1,17; 2,9

1J 3,16–19

Jaký princip byl přítomen v prvotní církvi podle Sk 2,43–47 a 4,32–37? Jak se konkrétně v rané křesťanské církvi projevilo poselství, že Bůh miluje všechny lidi bez výjimky? A jak se tento princip projevuje ve tvém sboru při evangelizační službě celému světu?

Aplikace

V naší společnosti se projevují předsudky vůči menšinám, otevírají se „nůžky“ mezi bohatými a chudými. Existují nějaké náznaky těchto předsudků i ve tvém sboru? Jak je jim možné předcházet? Co je možné udělat pro vzájemné porozumění?

Podněty k zamyšlení

„Pro úspěšné dokončení evangelizace světa je třeba ještě mnoho vykonat. Více než kdykoli dříve je třeba, aby se do ní zapojili obyčejní lidé. Mladí i starší budou povoláni z polí, vinic a dílen. A Mistr je pošle, aby roznesli jeho poselství. Mnozí z nich měli jen málo příležitostí ke vzdělání, ale Kristus ví, že dokážou splnit jeho záměr. Pokud přiloží k práci své srdce a budou ochotni se i nadále učit, Kristus je uschopní, aby mohli konat jeho dílo.“ (ED 269.270; VYCH 159)

K tématu je možné přečíst si z knihy *Výchova kapitoly Životní poslání*.

Otázky k rozhovoru

- 1. Proč byl Ježíš tak úspěšný při získávání učedníků mezi obyčejnými lidmi? Proč nebylo jeho poselství tak snadno přijatelné mezi bohatými lidmi a vládnoucí elitou? Je možné, že Ježíšova výchova ve skromných podmínkách přispěla k jeho schopnosti dotknout se srdcí a myslí obyčejných lidí? Myslíte si, že by byl Ježíš stejně úspěšný, kdyby přišel jako královský princ nebo syn bohatého vlastníka půdy?*
- 2. Přečtěte si společně text zaznamenaný v 1K 1,26–29. V překladu ČSP je tato formulace: „Co je u světa slabé, to si vybral Bůh, aby zahanboval silné“. Co to znamená? Jak máme jako křesťané rozumět této úžasné myšlence? Tyto verše ukazují, jak překroucený a zvrácený je tento svět. Co můžeme udělat pro to, abychom sami neuvízli v nesprávných způsobech myšlení a chování?*
- 3. Co může naše skupina, ve které společně studujeme Bibli, dělat pro to, aby se stala přívětivější pro obyčejné lidi ve společnosti? Proč bychom se měli při předávání našeho poselství soustředit více na praktické věci než na teoretické – zejména při prvním oslovování lidí, kteří jsou zraněni a potřebují pomoc?*

Ježíš a lidé na okraji společnosti

Texty na tento týden

L 15,1–7; J 4,5–32; 8,1–11; Mk 5,1–20; Mt 9,9–13

Základní verš

„Žena tam nechala svůj džbán a odešla do města a řekla lidem: ‚Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?‘“ (J 4,28.29)

Mladá žena, která seděla ve vězeňské cele, vyrůstala ve zcela nefunkční rodině. V patnácti letech již měla své vlastní dítě. Teď čekala na soud za to, že zabila sociálního pracovníka, který přišel, aby jí vzal její miminko – jediného člověka, od kterého kdy pocítila lásku.

Zůstala sama, bez matky, otce, manžela, příbuzných i přátel. A očekávala jen temnou budoucnost. Navštěvoval ji však vězeňský kaplan, od něhož se dozvěděla, že navzdory všem svým chybám a tomu, co ji teď čeká, ji Kristus miluje a nabízí odpuštění. Bez ohledu na to, jak se na tuto dívku dívala společnost, si mohla být jistá tím, že ji Bůh miluje nekonečnou láskou. Jako vyděděnc společnosti objevila význam a smysl života v Pánu, jehož láska a přijetí překračuje všechny společenské normy a zvyklosti země.

Ti, kteří jsou na dně

¹Do jeho blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. ²Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“ ³Pověděl jim toto podobenství: ⁴„Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? ⁵Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, ⁶a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: „Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.“ ⁷Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ (L 15,1–7)

Osobní studium

V naší společnosti jsme zvyklí na určitou hierarchii. Bohatí nebo vzdělaní lidé obvykle získávají vyšší pozice. Občané s dobrými mravy, „obyčejní“ lidé, obvykle zabírají na společenském žebříčku střední příčky. Pak zbývá vrstva lidí „dole“ – prostitutky, drogově závislí, zločinci, bezdomovci a další. V Ježíšově době byli na tomto seznamu také malomocní a výběřčí daní.

Co nám text v L 15,1–10 říká o Kristově postoji vůči sociálně slabším či určitým způsobem vyděděným lidem v tehdejší společnosti? Proč Ježíš zřejmě lépe získával za své následovníky spíše spodní vrstvu obyvatel nežli tu horní?

Lidé nacházející se na dně společenského žebříčku byli dostihováni svým hříšným životem a uvěznění v tvrdých podmínkách prostředí, ve kterém žili. Přesto však byli přístupnější Ježíšovu poselství než pyšní, namyšlení a sebestřední obyvatelé vyšších vrstev společnosti. Často se za „chvástáním“ a vychloubáním skrývá emocionální prázdnota, která se vyznačuje nízkým sebevědomím. Tito lidé se pak zejména v dospívání stávají rebely a horečně se snaží vytvořit si osobní identitu, aby se nějak zbavili vnitřní nejistoty. Identita takového člověka je cíleně založena na opozici vůči tomu, kdo představuje autoritu (často rodiče).

Ježíš je nesrážel a nebral jim už tak oslabené a poškozené vědomí vlastní hodnoty. Místo toho jim nabízel nový, jiný pocit osobní hodnoty. Tím, že důsledně miloval a přijímal slabé a vyděděné, měnil jejich životy a nabízel jim pozitivní perspektivu.

Aplikace

Jaký je tvůj postoj k těm, které naše společnost pokládá za sociálně slabé či vyvržené? Bud' upřímný: necítíš v mnoha případech určitý pocit nadřazenosti? Pokud ano, zkus přemýšlet nad příčinami i důsledky těchto pocitů.

Přistížena při činu

¹Ježíš však odešel na Olivovou horu. ²Na úsvitě přišel opět do chrámu a všechen lid se k němu shromažďoval. On se posadil a učil je. ³Tu k němu zákoníci a farizeové přivedou ženu, přistíženu při cizoložství; postaví ji doprostřed ⁴a řeknou mu: „Mistře, tato žena byla přistížena při činu jako cizoložnice. ⁵V zákoně nám Mojžíš přikázal takové kamenovat. Co říkáš ty?“ ⁶Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se sklonil a psal prstem po zemi. ⁷Když však na něj nepřestávali naléhat, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, první hoď na ni kamenem!“ ⁸A opět se sklonil a psal po zemi. ⁹Když to uslyšeli, vytráceli se jeden po druhém, starší nejprve, až zůstal sám s tou ženou, která stála před ním. ¹⁰Ježíš se zvedl a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?“ ¹¹Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!“ (J 8,1-11)

Osobní studium

Jednou, když Kristus vyučoval, přivedli farizeové ženu, která byla přistížena při cizoložství. Konfrontovali Ježíše s Mojžíšovými právními předpisy týkajícími se nevěry, které vyžadovaly popravu. Ježíš poznal, že jejich otázka byla velmi neupřímná. Jejich cílem bylo Ježíše chytit do léčky, ne zjistit skutečnou pravdu. Soudní rozhodnutí pro trest smrti židovským soudům nepříslušelo. Židovští vůdci předpokládali, že pokud Kristus veřejně odmítne kamenování ženy, jeho přijetí u lidu může být ohroženo. Naopak, pokud by popravu podpořil, mohli by jej obvinít z porušování a nerespektování římské autority.

Tato bezmocná a provinilá žena byla chycena do sítě intrik politických vůdců země. O Ježíši a jeho službě nic nevěděla a netušila, jak je milosrdný. Je zvláštní, že Ježíš nejprve vlastně odsouhlasí rozsudek smrti, který si měla zasloužit. S vědomím toho, že na jejím provinění se svým způsobem podíleli i mnozí z těch, kdo stáli kolem, pak pronese ona nezapomenutelná slova: „Kdo z vás je bez hříchu, první hoď na ni kamenem.“

Náboženští vůdci se postupně vytratilí a žena, kterou společnost zavrhl, přijala milost.

„V odpuštění a povzbuzení k lepšímu životu zazářila krása dokonalé spravedlnosti v Ježíšově povaze. Kristus hřích neomlouvá a nezmenšuje vědomí viny. Nechce odsuzovat, ale zachránit. Svět měl pro zbloudilou ženu jen opovržení a výsměch.“ (DA 462; TV 295)

Aplikace

I když v knize Touha věků Ellen Whiteová ukazuje na připravované intriky, do nichž se tato žena nechala chytit, přesto šlo o cizoložnici, kterou chytili „při činu“. Ani pletichy vůdců národa nemění nic na této skutečnosti. A přesto jí bylo odpuštěno. Jak je možné prokazovat milost provinilým, aniž bychom tím jakkoliv zlehčili závažnost hříchu?

Beznadějný případ

¹Přijeli na protější břeh moře do krajiny gerasenské. ²Sotva Ježíš vystoupil z lodi, vyšel proti němu z hrobů člověk posedlý nečistým duchem. ³Ten bydlel v hrobech a nikdo ho nedokázal spoutat už ani řetězy. ⁴Často už ho spoutali okovy i řetězy, ale on řetězy ze sebe vždy strhal a okovy rozlámal. Nikdo neměl sílu ho zkrotit. ⁵A stále v noci i ve dne křičel mezi hroby a na horách a bil do sebe kamením. ⁶Když spatřil z dálky Ježíše, přiběhl, padl před ním na zem ⁷a hrozně křičel: „Co je ti po mně, Ježíši, synu Boha nejvyššího? Při Bohu tě zapřísahám, netrap mě!“ ⁸Ježíš mu totiž řekl: „Duchu nečistý, vyjdi z toho člověka!“ ⁹A zeptal se ho: „Jaké je tvé jméno?“ Odpověděl: „Mé jméno je ‚Legie‘, poněvadž je nás mnoho.“ ¹⁰A velmi ho prosil, aby je neposílal pryč z té krajiny. ¹¹Páso se tam na svahu hory veliké stádo vepřů. ¹²Ti zlí duchové ho prosili: „Pošli nás, ať vejdemo do těch vepřů!“ ¹³On jim to dovolil. Tu nečistí duchové vyšli z posedlého a vešli do vepřů; a stádo se hnalo střemhlav po srázu do moře a v moři se utopilo. Bylo jich na dva tisíce. ¹⁴Pasáci utekli a donesli o tom zprávu do města i do vesnic. Lidé se šli podívat, co se stalo. ¹⁵Přišli k Ježíšovi a spatřili toho posedlého, který mívával množství zlých duchů, jak sedí oblečen a chová se rozumně; a zděsili se. ¹⁶Ti, kteří to viděli, vyprávěli jim o tom posedlém a také o vepřích, co se s nimi stalo. ¹⁷Tu počali prosit Ježíše, aby odešel z těch končin. ¹⁸Když vstupoval na loď, prosil ho ten člověk dříve posedlý, aby směl být s ním. ¹⁹Ale Ježíš mu to nedovolil a řekl: „Jdi domů ke své rodině a pověz jim, jak veliké věci ti učinil Pán, když se nad tebou smiloval.“ ²⁰Ten člověk odešel a začal zvěstovat v Dekapoli, jak veliké věci mu učinil Ježíš; a všichni se divili. (Mk 5, 1–20)

Osobní studium

Těžko si dnes můžeme představit člověka v takovém strašném stavu. Žil dokonce na hřbitově. I když někteří argumentují, že tento muž byl „pouze šílený“, text předkládá jiné vysvětlení. (A i kdybychom přijali tuto hypotézu, jak pak vysvětlíme to, co se stalo se stádem vepřů?)

Hlavním bodem pro nás v tomto příběhu je skutečnost, že nemůžeme nikoho přehlížet – bez ohledu na to, jak je nepřičetný (ať už posedlý ďáblem, duševní nemoci, užíváním drog). V některých případech je potřeba zajistit odbornou pomoc, pokud je to možné.

Jako křesťané si musíme uvědomit, že Kristus zemřel za všechny – i za ty, u kterých bychom si mohli myslet, že jim už není pomoci. I ti si zaslouží tolik milosrdenství, respektu a laskavosti, jak jen to je možné. A kdo jsme vlastně my, abychom někoho odsuzovali jako beznadějný případ, kterému nedokáže pomoci ani Bůh? Z našeho pohledu mohou věci vypadat špatně, ale z Božího pohledu má každá lidská bytost nekonečnou hodnotu. Nebýt kříže, byly by všechny naše případy beznadějné. To si potřebujeme připomínat při každém setkání se „ztracenými existencemi“.

Aplikace

Zamysli se nad lidmi, které znáš a kteří jsou ve špatném stavu – ať už duševně, duchovně nebo fyzicky. Zkus se na ně podívat tak, jak si představuješ, že se na ně dívá náš milující Bůh. Co kromě modlitby pro ně můžeš udělat? Jak můžeš sloužit jejich potřebám a ukázat jim něco z Boží lásky?

Žena u studny

⁵Na té cestě přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému synu Josefovi; ⁶tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne. ⁷Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: „Dej mi napít!“ – ⁸Jeho učedníci odešli předtím do města, aby nakoupili něco k jídlu. – ⁹Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. ¹⁰Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ ¹¹Žena mu řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu?“ ¹²Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“ ¹³Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. ¹⁴Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.“ ¹⁵Ta žena mu řekla: „Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu.“ ¹⁶Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!“ ¹⁷Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Nato jí řekl Ježíš: „Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. ¹⁸Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ ¹⁹Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. ²⁰Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!“ ²¹Ježíš jí odpoví: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. ²²Vy uctíváte, co neznáte; my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů. ²³Ale přichází hodina, ano, již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. ²⁴Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ ²⁵Žena mu řekla: „Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ ²⁶Ježíš jí řekl: „Já jsem to – ten, který k tobě mluví.“ ²⁷Vtom přišli jeho učedníci a divili se, že rozmlouvá s ženou. Nikdo však neřekl „nač se ptáš?“ nebo „proč s ní mluvíš?“ ²⁸Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: ²⁹„Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?“ ³⁰Vyšli tedy z města a šli k němu. ³¹Mezitím ho prosili jeho učedníci: „Mistře, pojez něco!“ ³²On jim řekl: „Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte.“ (J 4,5–32)

Osobní studium

Přečti si biblický text a pak zkus odpovědět na tyto otázky:

1. Jaké společenské zvyklosti Ježíš překračoval a proč? Co ti to říká o „společenských zvyklostech“ a způsobu, jakým bys na ně měl pohlížet, když se dostanou do rozporu s biblickým svěděním? Jak mohou společenské zvyklosti bránit tomu, abys svědčil ostatním?
2. Jak Ježíš odhalil ženě to, že ví o jejím hříšném životě? Jaké poučení si můžeš z jeho přístupu vzít?
3. Co ti tento příběh odhaluje o předsudcích Ježíšových učedníků? A opět si polož otázku, zda jim nejsou v něčem podobný...
4. Žena byla velmi překvapena skutečností, že Ježíš věděl o její sexuální promiskuitě. Co ukazuje v jejím osobním svědectví na to, že jí dlouho nebylo jasné, kým vlastně Ježíš je? Máš dostatečnou trpělivost s lidmi, když jim představuješ biblické svědectví a oni mu podle tebe nerozumějí dostatečně rychle?

Milosrdenství chci, a ne obět'

⁹Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. ¹⁰Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky. ¹¹Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ ¹²On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. ¹³Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne obět‘. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mt 9,9–13)

Osobní studium

Je těžké si představit, jaký by byl náš svět, kdyby do něj nezasáhl hřích. Krása přírody i po tisíciletích stále svědčí o vznešenosti, moci a dobrotě Boží. Naše hříchem zatemnělá mysl může jen stěží pochopit, jak by vypadalo lidstvo a lidské vztahy, kdyby náš svět nepadl. Můžeme si však být jisti, že by neexistovaly třídní rozdíly, předsudky či kulturní a etnické hranice, které ovlivňují každou společnost a kulturu.

Je to smutné, ale musíme konstatovat, že před tím, než se Kristus vrátí, tyto překážky nebudou mizet. Naopak, náš svět je stále horší a horší. Není pochyb o tom, že těchto překážek bude přibývat. Jako křesťané však musíme udělat všechno, co můžeme, abychom pomáhali tyto překážky – jež už způsobily tolik trápení, utrpení a bolesti v našem světě – překonávat, a to zejména tam, kde se už společnost odmítá zapojit a nechce s nimi mít nic co do činění.

„Farizeové spatřili Ježíše, jak sedí u stolu a jí s výběřci daní a jinými hříšníky. Choval se k nim klidně, laskavě, zdvořile a přátelsky. Farizeové ho pro to na jednu stranu obdivovali, ale protože se ve svém jednání od nich tak lišil, nemohli ho tolerovat. Farizeové o sobě měli vysoké mínění a pohrdali těmi, kterým se nedostalo takových předností a světla jako jim. Nenáviděli výběřci daní a další hříšníky a pohrdali jimi. V Božích očích to však jejich vinu ještě zvětšovalo. Nebeské světlo ozářilo jejich cestu a jasně jim ukázalo: ‚Toto je cesta, kterou máte jít!‘, ale oni tento dar zavrhli.“ (5BC 1088)

Aplikace

V Mt 9,9–13 je odhalena podstata pravého křesťanství. Nejen v tom, co Ježíš řekl, ale také v tom, co udělal. Ve verši 13 je použit citát ze Starého zákona: „Milosrdenství chci, a ne obět“ (Oz 6,6). Jak se můžeš vyvarovat postoje, jež představovali farizeové vůči hříšníkům – a který Ježíš tak silně odsuzuje? Je třeba si uvědomit a přiznat, že všichni jsme do určité míry ovlivněni společností, ve které žijeme – včetně předsudků a sociálních bariér. Pomáhá ti biblické poselství a jeho praktické prožívání rozpoznávat tyto zábrany a bojít je? Co konkrétně můžeš udělat proti předsudkům, které se projevují v okolí, kde žiješ? Co můžete udělat jako sbor?

Podněty k zamyšlení

„Jediný druh lidí, které Kristus nestrpěl, byli ti, kteří ve své samolibosti stáli stranou a dívali se na druhé spatra. ... Hříšníci se musejí dovědět, že pro ně není ještě pozdě, aby přijali odpuštění a stali se vyrovnanými lidmi. Kristus poctil člověka svou důvěrou, a tím mu ukázal, že si ho váží. I s těmi, kteří padli nejhluběji, jedná s úctou. Kristu působilo stálou bolest, když se setkával s nepřítelstvím, zkažeností a nečistotou. Nikdy však na sobě nedal znát, že je tím překvapen nebo že ho to uráží. Ať se setkal s jakýmikoli zlozvyky, se sebesilnějšími předsudky nebo se sebezvrhlejšími vášněmi, jednal s lidmi s důstojností a soucitnou něžností. Máme-li jeho Ducha, budeme pohlížet na všechny lidi jako na své bratry, kteří prožívají podobná pokušení a zkoušky, často padají a snaží se opět povstat, bojují s malomyslností a nesnáze a touží po lásce a pomoci. Pak s nimi budeme jednat tak, abychom je neodrazovali nebo neodsuzovali, nýbrž abychom v jejich srdcích probouzeli naději.“ (MH 164.165; ŽNP 79.80)

K tématu je možné přečíst si z knihy Touha věků kapitoly Zastavení v Samařsku, Bouře a Nástrahy nepřátel. V knize Život naplněný pokojem pak kapitoly Pomáhat pokoušeným, V boji proti nestrídmosti a Pomoc nezaměstnaným a bezdomovcům.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak musíme změnit některé své postoje, abychom se mohli stát svědky i pro lidi na okraji společnosti? Co můžeme udělat jako sbor? Co můžeme realisticky očekávat v situacích, kdy se budeme věnovat těm, kdo jsou považováni za nejtěžší a nejobtížnější sociální případy?*
- 2. Jak se Ježíš dokázal vyhnout oběma pozicím – omlouvání hříchu a odsuzování hříšníka? Jak Kristus používal při sociální práci s lidmi na okraji společnosti povzbuzení? Lidé na okraji společnosti obecně nedůvěřovali náboženským vůdcům. Čím je Kristus přesvědčil, aby mu začali důvěřovat?*

Bohatí a slavní

Texty na tento týden

Dt 8,17,18; J 3,1–3; L 19,1–10; Mk 8,36; Mt 6,33; 19,16–26

Základní verš

„Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.“ (1Tm 6,10)

Říká se, že „lidé utrácejí peníze, které nemají, za věci, které nepotřebují, aby zapůsobili na lidi, které nemají rádi.“ Je otázkou, kolik pravdy tento citát obsahuje, jedno je však jisté – peníze nás nějakým způsobem ovlivňují. Osobní finanční návyky a vnímání hodnoty peněz se dotýkají i duchovního života člověka. A to je důvodem, proč je v Bibli tolik zmínek o penězích.

Bohatství často doprovází také sláva. Filmové hvězdy, vynikající sportovci a politici mají často obojí. Známé osobnosti mají vliv, což je jedna z forem moci. Ježíš nebyl zaujatý proti něčí moci či bohatství. Snažil se tyto lidi oslovit ze stejného důvodu jako každého jiného člověka – chtěl jim nabídnout bohatství, které za peníze nekoupí.

Pamatuj na Hospodina

***17*Neříkej si v srdci: „Tohoto blahobytu jsem se domohl svou silou a zdatností svých rukou.“ *18*Pamatuj na Hospodina, svého Boha, neboť k nabytí blahobytu ti dává sílu on, aby utvrdil svou smlouvu, kterou přísahal tvým otcům, jak tomu je dnes. (Dt 8,17.18)**

Osobní studium

Jako padlé lidské bytosti často trpíme závistivostí – zvláště vůči těm, kteří mají více peněz než my (bez ohledu na to, kolik peněz už sami máme). Bible však neodsuzuje bohatství nebo bohaté lidi jako takové. Problémy v našem životě totiž obvykle nepocházejí z věcí samotných, ale z toho, jak k nim přistupujeme, jaký k nim máme vztah.

Co Písmo v textech Dt 8,17.18; Gn 13,5.6; 41,41–43; Jb 1,1–3 a Da 4,28–31 říká ohledně vztahu k bohatství? Proč bylo pro Izrael tak důležité, aby nezapomněl, odkud přišlo jeho požehnání?

Lidé jako Abraham, Josef, Mordokaj, Ester, Ezechiáš či Jóšafat byli bohatí, ale zároveň duchovně smýšlející. Příklad babylonského krále Nebúkadnesara nám však ukazuje na nebezpečí, které lidem hrozí, když se z bohatství stane modla – což se může každému velmi snadno stát. Bůh však své děti už v dávné době učil, že zdroj bohatství a požehnání (duchovního i materiálního) pochází pouze z jeho štědrosti. Izraelci byli speciálně upozorněni na to, že nesmí zapomenout, odkud tato požehnání přišla.

Stručně řečeno, bohatství samo sobě nepředjímá žádný duchovní problém. V dějinách se setkáváme s některými velmi zbožnými a věrnými bohatými lidmi. Zároveň ale můžeme narazit na ty, které majetek od Boha vzdálil. Na jednu stranu bychom tak neměli svůj život nechat vést touhou po stále větším zisku, ale také bychom neměli pohrdat těmi, kdo bohatí jsou. I oni jsou milované Boží děti a potřebují spasení stejně jako my ostatní.

Aplikace

Jaký je tvůj postoj k bohatým? Je snadné závidět, že? Jak se můžeš naučit tyto pocity překonat a vidět bohaté jedince jako ostatní – lidi, kteří potřebují poznat Ježíše?

Setkání v noci

1Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. 2Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činiš ty, není-li Bůh s ním.“ 3Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (J 3,1–3)

Osobní studium

Bohatí a dobře situovaní slavní lidé Ježíši nijak nenaháněli strach. Kristus se společenským elitám nevyhýbal, ani je nepřeceňoval. Upozornil však na to, že finanční prosperita nemůže lidem přinést pokoj, osobní spokojenost, smysluplné vztahy nebo smysl života. I ten nejbohatší magnát se může snadno stát osamělejším, prázdnějším a rozhněvanějším člověkem než nejjednodušší, nejhudší a nejpokornější věřící křesťan.

Zkus analyzovat Ježíšův rozhovor s Nikodémem (J 3,1–15). Které události pravděpodobně vzbudily Nikodémův zájem o Ježíšovo poselství? (Náповěda je skryta o kapitolu dříve ve verších 13–25.) Jaký význam zde má tma? Co je Kristovým hlavním poselstvím pro Nikodéma?

Nikodém byl svědkem Boží moci a autority, která se projevila během Ježíšovy služby. Chtěl se s ním proto setkat, ale v tajnosti. Ježíš mohl toto zatajování odmítnout, ale nechtěl, aby někdo zahynul, a tak ochotně přijal tuto příležitost, aby Nikodémovi pomohl přiblížit se k Božímu království. Nikodémova chudoba byla duchovní, ne materiální. Byl bohatý na pozemské statky a měl vysoké společenské postavení, přesto však měl veliký duchovní hlad.

Instinktivně se Nikodém bouřil proti tvrzení, že tak vzdělaní Izraelci, jako je on sám, se musí znovu narodit a změnit své myšlení i svůj život. Ježíš však na tom trval a předložil před Nikodéma dvě možnosti, mezi nimiž se měl rozhodnout – strach z lidí kolem něj, nebo spasení. Nikodém se bál odsouzení a posměchu, proto odmítl přijmout Kristovo pozvání. Rozhovor očividně nedopadl tak, jak měl. V jeho srdci však bylo zaseto duchovní semínko – a pomalu klíčilo pod povrchem.

„Po Kristově nanebevstoupení, když byli učedníci pronásledováni a rozehánáni, Nikodém neohroženě vystoupil do popředí. Využíval svého bohatství na podporu mladé církve, o níž si Židé po Kristově smrti mysleli, že zanikne. V době největšího nebezpečí byl tento kdysi tak opatrný a pochybující muž pevný jako skála. Povzbuzoval učedníky ve víře a svými penězi přispíval na šíření evangelia. Lidé, kteří si ho dříve vážili, jej pronásledovali a vysmívali se mu. Nakonec zchudl, ale jeho víra, která se zrodila při nočním setkání s Ježíšem, neochabla.“ (DA 177; TV 108)

Aplikace

I dnes musíme někdy volit mezi společenskými trendy a věrností vůči Bohu a našemu poznání. Tímto trendem může být například hromadění věcí nebo zážitků – na úkor duchovního života či účasti na sborových aktivitách. Jak je možné vyhnout se této pasti?

Neslavně bohatí

¹Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. ²Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; ³toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. ⁴Běžel proto napřed a vylezl na moruš, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. ⁵Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojd' rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ ⁶On rychle slezl a s radostí jej přijal. ⁷Všichni, kdo to viděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!“ ⁸Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ ⁹Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův.“ ¹⁰Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ (L 19, 1–10)

Osobní studium

Ne vždy doprovází bohatství poctivost. I když mnozí získávají bohatství poctivou a tvrdou prací, jsou i takoví, kteří své bohatství získali podvodem. Ještě horší je, když někteří své peníze získávají legálně, ale nemorálně – protože ne vše, co je zákonné, je také morální.

Porovnej texty v Mt 9,10–13 a L 5,27–32; 19,1–10. Co bylo motivací pro kritiku, které zde Ježíš čelí? Co ti jeho reakce říká o milosti?

Jericho, místo kde bydlel Zacheus, se stalo významným obchodním centrem, měl zde sídlo i Herodes. Vzhledem ke své geografické poloze se v něm nacházela centrální celní stanice. Zacheus se tedy mohl snadno obohatit legálně – jako hlavní regionální celník. Vyprávění však naznačuje, že byl chamtivý a překračoval hranice zákona. Vlastenci neměli rádi poctivé celníky – viděli v nich nástroj jejich římských utlačovatelů. Avšak nečestnými celníky (jako byl Zacheus) hluboce pohrdali. Matouš (Lévi) z města Kafarnaum se za vlády Heroda Antipy nacházel v podobném postavení. Celníci – výběřčí daní – v podstatě převzali roli římských zástupců a byli považováni za zrádce, nebo ještě hůř – za zloděje a zrádce.

To však Krista neodradilo. Navzdory předsudkům společnosti se s nimi Ježíš setkával a seděl u jednoho stolu. Tím se ale stal terčem intenzivní kritiky ze strany kněží a také prostého lidu. Ovšem díky tomu, že se s nimi Ježíš stýkal, dokázal tyto muže, kterými druzí pohrdali, přivést k přijetí evangelia. Matouš se nejen stal jedním z dvanácti učedníků, ale také je znám jako jeden z autorů Nového zákona.

Měli bychom být velmi opatrní, když si děláme názor na duchovní rozhodování a prožívání lidí, se kterými se setkáváme. I když ne všechny hříchy mají stejné důsledky a vliv, a některé z nich jsou jistě společensky horší (a to z dobrých důvodů) než ostatní, všichni lidé jsou si před Bohem rovni ve své potřebě ospravedlnění díky Kristově milosti.

Aplikace

Představ si nějakou dobře známou osobnost, kterou ale druzí pohrdají (a možná i právem). Jaké by to bylo, kdybys měl možnost svědčit tomuto člověku? Chtěl bys vůbec? Co bys mu řekl?

Životní priority

Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život? (Mk 8,36)

Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. (Mt 6,33)

Osobní studium

Jaké praktické rady a duchovní varování jsou obsaženy v textech v Mk 4,18.19; L 1,51–53; 6,22–25; 12,16–21 a 16,13?

Někdy se říká, že nevlastníme věci, ale že věci vlastní nás. Velmi snadno můžeme být pohlčeni hmotnými statky, a právě proto Ježíš varuje před „oklamáním bohatstvím“. Přemýšlej nad tím, jak snadné je pro peníze – nebo pro snahu o jejich získání – vzdát se našich duchovních priorit. Je velmi důležité nezapomenout na tento princip, když se snažíme předávat poselství těm, jejichž majetek je už zaslepen.

Všichni potřebujeme vnímat skutečnou realitu. Někteří lidé žijí, jako by jediná otázka, která jim bude položena u posledního soudu, byla: „Kolik peněz jste si vydělali?“ Kristus se snaží změnit naše převrácené priority. Vlastnit majetek není zakázáno, ale musí mít v životě správné místo. Materiální statky jsou Božími nástroji, které jsou určeny pro prospěch lidstva. Stanou se požehnáním v okamžiku, když se s nimi dělíme. Ne tehdy, když je budeme hromadit. Jejich hromadění se stává kletbou.

Materialisté, ať už bohatí, nebo chudí, čelí nebezpečí ztráty věčných hodnot výměnou za světské radovánky – za to, co po čase mizí, bledne a stává se zastaralým. Lidé mohou sloužit Bohu, nebo penězům – nikdy ne obojímu. Každý, bohatý nebo chudý, musí mít neustále na paměti klíčovou otázku: „Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život?“ (Mk 8,36).

Aplikace

Varování před materializmem je důležité pro všechny věřící – jedná se totiž spíše o postoj k věcem i k životu, ne o množství nahromaděného – to je až druhořadé. I zde platí Kristův princip, že bychom si měli nejprve udělat pořádek ve svých hodnotách, a teprve potom je možné varovat druhé před tímto nebezpečím. Jaký máš vztah k majetku – a to nejen k penězům či věcem, ale i k zážitkům (někdy i duchovního rázu)? Jak máš poskládané životní priority? Co je u tebe prvním místě?

Všeho vzdát se pro Ježíše

¹⁶A hle, kdosi k němu přišel a zeptal se ho: „Mistře, co dobrého mám dělat, abych získal věčný život?“ ¹⁷On mu řekl: „Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ ¹⁸Otázal se ho: „Která?“ Ježíš odpověděl: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, křivě svědčit, ¹⁹cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe.“ ²⁰Mladík mu řekl: „To jsem všechno dodržel! Co mi ještě schází?“ ²¹Ježíš mu odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne.“ ²²Když mladík uslyšel to slovo, smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. ²³Ježíš řekl svým učedníkům: „Amen, pravím vám, že bohatý těžko vejde do království nebeského. ²⁴Znovu vám říkám, snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království.“ ²⁵Když to učedníci slyšeli, velice se zhrozili a řekli: „Kdo potom může být spasen?“ ²⁶Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno.“ (Mt 19,16–26)

Osobní studium

Měl dokonalý životopis, správné konexe, vzdělání, kvalifikaci, bohaté materiální zdroje, nezpochybnitelnou morálku a neomezené sebevědomí! Mladý kandidát na učedníka požádal Mistra o recept – definici spasení. Měl by být Kristus polichocen? Konečně mohl získat někoho z „horní vrstvy“. Takto však Ježíš pravděpodobně nepřemýšlel. A pokud mladý muž očekával nějaké doporučení, byl zklamán. Místo toho Kristus konstatoval, že minimálním standardem poslušnosti je Desatero. Možná že si bohatý mladík v tu chvíli pogrataloval. Podle jeho vlastního hodnocení tuto překážku zvládl. Kristus však poté vyslovil požadavek, který převyšoval to, co uznávali ostatní náboženští vůdci. Měl být tento Kristův nárok snížen, měl se Ježíš tomu kandidátovi na učedníka přizpůsobit? Jidáš („vedoucí oddělení vztahů s veřejností“) by byl nadšen. Jen si představte, jaké by to bylo, mít v týmu někoho takového – mladého a bohatého. Co by to znamenalo pro image, pro okolí...

Duchovní nedostatky však nelze přehlížet ani minimalizovat – Ježíšovo poslání bylo svaté. Není možné tolerovat kompromis. Mladý muž byl vybidnut, aby se vzdal všech světských zálib. To bylo duchovně nebezpečné území. Kristus předkládá „třístupňový postup“: Prodej svůj majetek, dej všechno chudým a následuj mne. I když byl ještě mladý, rádoby učedník shromáždil už značné jmění – luxusní domy, krásné vinice, úrodná pole, módní oblečení, šperky, zaměstnance, dobytek, možná upravené vozy pro rychlou jízdu... Kristovy požadavky nebyly flexibilní. Dohadování ani smlouvání nemohlo snížit cenu. Mladý muž se měl všeho vzdát pro Ježíše. Měl všechno, co dává svět, vyměnit za nebeský poklad.

„Kolik už lidí přišlo ke Kristu – jako bohatý mladý muž. Upřímně toužili získat věčný život! Ale když se dozvěděli, kolik je to bude stát, když jim bylo řečeno, že musí opustit vše – majetek, rodinu – a přestat se spoléhat sami na sebe a svůj život, odešli smutní. Chtěli by nebeský poklad a život, který přetvoří Bůh, ale nebyli ochotni vzdát se svých pozemských pokladů. Nebyli ochotni vzdát se všeho, aby získali korunu života.“ (Ellen Whiteová, RH, 19. dubna 1898)

Aplikace

Jak dnes můžeme oslovit „mladé a bohaté“ ve svém okolí?

Podněty k zamýšlení

„Řekli jsme toho mnoho o povinnosti, kterou máme vůči chudým, o něž se nikdo nestará. Neměli bychom věnovat pozornost také bohatým, kterých si nikdo nevěšmá? Mnozí se na tuto třídu lidí dívají jako na beznadějně případy a dělají málo pro to, aby otevřeli oči těch, kdo zaslepeni a oslněni třpytem pozemské slávy přestali počítat s věčností. Tisíce boháčů se ubírají do hrobu, aniž byli varováni. Mnozí z bohatých mají obtížené svědomí, i když se to na nich třeba nepozná. ‚Kdo miluje peníze, peněz se nenasytí, kdo miluje hojnost, nemá nikdy dosti.‘ (Kaz 5,10) Kdo říká zlatu: ‚V tebe doufám, ...zapřel tím Boha shůry.‘ (Jb 31,24.28) ‚Nikdo nevykoupí ani bratra, není schopen vyplatit Bohu sám sebe. Výkupné za lidský život je tak velké, že se každý musí provždy zříci toho, že by natrvalo... žil a nedočkal se zkázy.‘ (Ž 49,8.9) Bohatství a světská čest nemohou člověka uspokojit. Mnozí z bohatých touží po nějaké vyšší jistotě, po nějaké duchovní naději. Mnozí touží po něčem, co by ukončilo jednotvárnost jejich bezcílného života. Mnozí pociťují ve svém životě potřebu něčeho, co nemají. Někteří z nich chodí do kostela, cítí však, že z toho mají malý prospěch. Učení, kterému naslouchají, se nedotýká jejich srdcí. Neměli bychom k nim tedy přistoupit osobně?“ (MH 210; ŽNP 107.108)

K tématu je možné si z knihy *Touha věků* přečíst kapitoly Nikodém, Lévi Matouš, Bohatý muž a Zacheus a z knihy *Život naplněný pokojem* kapitolu *Služba bohatým*.

Otázky k rozhovoru

- 1. Bohatí konvertité hráli důležitou roli při finanční podpoře rané křesťanské církve. I když existovaly výjimky, křesťany charakterizovalo obětavé dávání. V Božím království budou lidé s upřímným srdcem, lidé ze všech společenských tříd. Křesťané by se neměli obávat, ani naopak nijak upřednostňovat bohaté lidi, ale měli by jim beze strachu hlásat Boží poselství, aby i oni mohli být spaseni. S vědomím, že teologii a zásady bychom nikdy neměli opouštět, jaké praktické změny by váš sbor mohl učinit, aby se tam mohli i bohatí lidé cítit lépe? Jaké má váš sbor evangelizační strategie zaměřené na získávání učedníků mezi těmi, kterým se dobře daří? Co konkrétního může váš sbor udělat pro to, aby oslovil bohaté lidi ve společnosti?*
- 2. Podívejte se na biblické verše, které Ellen Whiteová používá ve výše zmíněném citátu. Co je podstatou toho, co říkají? Jak můžeme pomoci těm, kteří si myslí, že jejich štěstí se nachází v bohatství a hmotném majetku, aby si uvědomili, že jsou na špatné cestě?*

Získávání učedníků mezi mocnými

Texty na tento týden

Ř 13,1–7; Mk 2,23–28; L 7,2–10; J 18,31–40; Sk 6,7

Základní verš

**„Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru.“
(Sk 6,7)**

„Bůh dal učedníkům odvahu a statečnost mučedníků až ve chvíli, kdy ji opravdu potřebovali. Potom se naplnilo Spasitelovo zaslíbení. Když Petr a Jan svědčili před veleradou, lidé „žasli; poznávali, že jsou to ti, kteří bývali s Ježíšem“ (Sk 4,13). O Štěpánovi je napsáno: „Všichni, kteří v radě zasedali, pohlédli na Štěpána a viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla.“ Lidé nebyli „schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož moci Štěpán mluvil“ (Sk 6,15.10). I Pavel píše o svém výslechu na císařském dvoře: „Při mé první obhajobě nikdo při mně nebyl, všichni mě opustili... Pán však při mně stál a dal mi sílu, abych mohl dovršit zvěstování evangelia, a slyšeli je všichni pohané; a byl jsem vysvobozen ze lví tlamy.“ (2Tm 4,16.17)“ (DA 354.355; TV 224.225)

Respektování autority

¹Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, ²takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božím řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud. ³Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly. ⁴Vždyť je Božím služebníkem k tvému dobru. Jednáš-li však špatně, máš proč se bát, neboť nenese meč nadarmo; je Božím služebníkem, vykonavatelem trestu nad tím, kdo činí zlo. ⁵Proto je nutno podřizovat se, a to nejen z bázně před trestem, nýbrž i pro svědomí. ⁶Proto také platíte daň. Vládcové jsou v Boží službě, když se drží svých úkolů. ⁷Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest. (Ř 13,1–7)

Osobní studium

V průběhu staletí se lidé snažili pochopit roli a funkci vlády, jak by ji měli vnímat jako občané a jaký k ní mají zaujmout vztah. Co dává vládcům právo vládnout? Jaká je nejlepší forma vlády? Měli by lidé vždy poslouchat svou vládu? Pokud ne, tak proč? To je jen několik málo z mnoha otázek, se kterými zápasíme dodnes.

Jaké důležité poselství je představeno v Ř 13,1–7? Mohou být tyto představené principy nějak zneužity? Máme příklady v dějinách, kdy se to někdy nějakým způsobem stalo?

Charakteristikou Římské říše v Ježíšově době byl útlak a brutalita. Římské legie terorizovaly a podrobovaly civilizované národy a násilím je připojovaly k říši. Mnozí lidé byli odvezeni z domova, vězněni a zavražděni. Stínové vlády povolené Římem byly pravděpodobně horší než samotný Řím. Přesto je zajímavé, že Ježíš nikdy neobhajoval jakékoli vzpoury proti této vládě ani neodsuzoval jejich vybírání daní (L 20,25). Ježíšovým jediným projevem občanské neposlušnosti bylo převrácení stolů penězoměnců v chrámě, čímž demonstroval svůj nesouhlas a odpor proti kněžským praktikám. To se však netýkalo Římanů.

„Boží lid respektuje lidskou vládu jako tu, která je Bohem jmenována. Učí se vůči ní poslušnosti a dodržuje zákony své země. Když se však požadavky vlády dostanou do rozporu s požadavky Božími, musí být Boží slovo bráno jako autorita, která stojí nad lidskými zákony. Výrok ‚toto praví Hospodin‘ nesmí být zaměňován za výroky ‚to říká církev‘ nebo ‚to předepisuje stát‘. Kristova koruna musí být vyzdvížena nad členky pozemských vládců.“ (6T; 402)

Aplikace

V současné době se naše společnost na lidi mající vliv a moc (politiky, významné manažery) dívá poměrně negativně, někdy až nenávisťně. Jaký je tvůj postoj jako křesťana? Nakolik se ti daří hledat rovnováhu mezi někdy potřebným nesouhlasem na straně jedné, a výzvou k upřímným modlitbám za ty, jimž je svěřena moc (1Tm 2,1–4) na straně druhé?

Copak jste nečetli?

²³Jednou v sobotu procházel obilím a jeho učedníci začali cestou trhat klasy. ²⁴Farizeové mu řekli: „Podívej se! Jak to, že dělají, co se v sobotu nesmí?“ ²⁵Odpověděl jim: „Copak jste nikdy nečetli, co udělal David, když měl se svými muži nouzi a hlad? ²⁶Jak za velekněze Abiataru vešel do Božího domu a jedl posvátné chleby předložené, které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i svým mužům?“ ²⁷Potom dodal: „Sobota byla učiněna pro člověka, ne člověk pro sobotu. ²⁸Syn člověka je pánem i nad sobotou.“ (Mk 2,23–28; B21)

Osobní studium

Naneštěstí ti nejmocnější a nejvlivnější lidé, se kterými se Ježíš potkal, byli náboženští vůdci té doby. Většina z nich byla vůči němu otevřeně nepřátelská. Přesto i během těchto setkání se Ježíš vždy snažil o spásu těchto lidí. Nevyhledával spory, šlo mu o jejich záchranu. Chtěl zachránit tyto mocné a vlivné lidi, kteří ho nakonec odsoudili k smrti.

Co můžeš vypožorovat ze setkání, která jsou zaznamenána v Mk 2,23–28; 3,1–6 a Mt 12,1–16? Jak se Ježíš snažil tyto lidi oslovit – i přes jejich zjevné nepřátelství vůči němu? Co říkal, aby se dotkl jejich srdcí a oni nebyli tak uzavřeni?

Při setkání s náboženskými vůdci izraelského národa Ježíš argumentuje Písmem. Odkazuje na biblické dějiny a na oblasti, které byly těmto lidem blízké. Ježíš mluvil o tom, co měli společné.

Když Ježíš mluvil o významu větší důležitosti milosti nad rituály, citoval Bibli. Tím se snažil tyto náboženské představitele přivést k přemýšlení nad hlubším smyslem zákona, který oni tak vroucně a oddaně milovali a podporovali.

Když se Ježíš zmínil o vytahování zvířete z jámy v sobotu, odkazuje na všeobecné představy o slušnosti a laskavosti – tedy na něco, co přijímali a praktikovali i vedoucí představitelé. Problémem však byla jejich zahořklost a nenávisť k Ježíši, která zahalila i toto jejich přesvědčení.

Aplikace

Z dnešního pohledu je snadné divit se a žasnout nad slepotou a tvrdostí těchto mužů. Jak se můžeš ujistit, že když se snažíš chránit něco, co je pro tebe důležité a nechceš se toho vzdát, tak se tím nezavíráš před Božím světlem? Ve kterých situacích ve sborovém společenství se to může stát? Jak je možné je řešit?

Setník

²Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo; ten byl na smrt nemocen. ³Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. ⁴Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: „Je hoden, abys mu to udělal; ⁵neboť miluje náš národ, i synagógu nám vystavěl.“ ⁶Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal k němu setník své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se; vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. ⁷Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdrav. ⁸Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému ‚jdi‘, tak jde; jinému ‚pojď sem‘, tak přijde; a svému otroku ‚udělej to‘, tak to udělá.“ ⁹Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: „Právím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli.“ ¹⁰Když se poslové navrátili do setníkova domu, našli toho otroka zdravého. (L 7,2–10)

Osobní studium

Zatímco většina setkání Krista s mocnými lidmi tehdejší doby skončila neúspěšně, existují i záznamy o výjimkách. Příkladem může být setkání s římským setníkem (vysoce postaveným vojenským důstojníkem).

Když se setník dozvěděl, že se blíží Ježíš, vyslal několik přátel, aby odradili Krista od návštěvy. Hluboce respektoval židovské náboženství i Ježíšovu duchovnost a cítil se nehodný osobní pozornosti Krista. Po svých přátelích vysvětlil situaci a vyjádřil víru, že Kristovo slovo samotné by mohlo sluhu uzdravit. Byl to zkušený voják, který chápal, co znamená autorita. On poslouchal svého velícího důstojníka a jeho podřízení ho také poslouchali. Je úžasné, že tento člověk, který měl moc i vliv (a ještě k tomu byl Říman!), ukázal tak hlubokou víru (zvláště v kontrastu s lidmi, kteří měli mnohem více duchovních zkušeností – a přesto Ježíše odmítli).

V tomto kontextu je dobré položit si otázky: Neusínáš „na vavřínech“ tím, že zastáváš pouze správné poselství? Prožíváš také opravdovou živou víru? Klíčem k živé víře a duchovnímu prožívání je Ježíš. Každý z nás může prožít stejnou zkušenost jako setník.

Aplikace

V nesobecké a obětavé službě je moc, která se může dotknout každého člověka bez ohledu na jeho postavení nebo společenskou třídu. Jak se tyto vlastnosti mohou projevit ve tvém životě a svědectví?

Kristovo svědectví před mocnými

³¹Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy a suďte podle svého zákona!“ Židé mu odpověděli: „Nám není dovoleno nikoho popravít.“³²To aby se naplnilo slovo Ježíšovo, kterým naznačil, jakou smrtí má zemřít. ³³Pilát vešel opět do svého paláce, zavolal Ježíše a řekl mu: „Ty jsi král židovský?“ ³⁴Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?“ ³⁵Pilát odpověděl: „Jsem snad žid? Tvůj národ a velekněží mi tě vydali. Čím ses provinil?“ ³⁶Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud.“ ³⁷Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ ³⁸Pilát mu řekl: „Co je pravda?“ Po těch slovech vyšel opět k Židům a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám. ³⁹Je zvykem, že vám o velikonočních propouštím na svobodu jednoho vězně. Chcete-li, propustím vám toho židovského krále.“ ⁴⁰Na to se dali do křiku: „Toho ne, ale Barabáše!“ Ten Barabáš byl vzbouřenec. (J 18,31–40)

Osobní studium

V závěrečných scénách Ježíšova pozemského putování (Mt 26,57–68; 27,11–14; L 23,1–12; J 18,19–23.31–40; 19,8–12) měli Kristovi následovníci možnost zahlédnout, jak bolestivá je cena za neochvějnou věrnost. Od zatčení až do ukřižování Kristus přináší svědectví těm nejmocnějším v zemi: panovníkům, guvernérům i kněžím. Když se s nimi setkává, jsou pohlceni a zaslepeni svou pozemskou autoritou. Zdá se, že nad ním mají veškerou moc. Vojáci přemísťují Ježíše z jedné jejich soudní síně do druhé, mezi jejich poradními místnostmi, mezi jejich paláci – a netuší, že v konečném důsledku je to jeho svět. Cokoliv soud nakonec vysloví proti Kristu, bude rozsudkem, který vysloví tito mocní lidé proti sobě.

Cílem Kristovy svědecké služby bylo získávat učedníky. Výsledek byl ale někdy diametrálně odlišný od toho, jak by si to pravděpodobně sám představoval. Jak by se Ježíš radoval, kdyby mu Pilát, Kaifáš, Herodes a jiní odevzdali svá srdce a činili pokání! Oni však tvrdošíjně odmítali jeho prosby a bezcitně přehlíželi jeho nabídku spasení.

Stejně tak by měli následovníci Krista jednadvacátého století pochopit, že když se stanou Ježíšovými svědky a budou se snažit získávat učedníky, výsledek bude často úplně odlišný od toho, co by si přáli a za co se modlili. Úspěch jejich snah nemusí být vždy přiměřený vynaloženému úsilí. To by je ale nemělo odradit ani jim sebrat odvalu k dalšímu svědectví. Pravý učedník je – stejně jako Kristus – věrný až do smrti, a to přes všechna zklamání.

I když Kristovo svědectví před mocnými muži bylo zjevně neúspěšné, o něco později se stalo něco úžasného. V textu ve Sk 6,7 je zaznamenáno, že se počet učedníků nejen zmnohonásobil, ale „také mnoho kněží přijalo víru“. Je pravděpodobné, že mnoho z těchto kněží poslouchalo a sledovalo Ježíše v jeho posledních hodinách.

Aplikace

Stalo se ti někdy, že když jsi vydával svědectví, výsledek byl nakonec zcela jiný, než sis představoval? Jak je potřeba se k této situaci postavit?

Mohutný růst v rané církvi

Slovo Boží se šířilo a počet učedníků ... velmi rostl. (Sk 6,7)

Osobní studium

Kristovi učedníci od počátku nadšeně šířili evangelium po celém civilizovaném světě. Domy, synagogy, veřejné stadiony, haly, soudní síně i královské paláce se staly místy, kde bylo hlášáno poselství o Kristu. Ježíš však těmto učedníkům předpověděl zatýkání, věznění a nepřátelský postoj vládců (Mt 10,16–20). Je smutné, že ti, kdo měli pozemskou moc, přijímali Krista nejpomaleji.

Přečti si několik následujících textů z knihy Skutků: 4,1–12; 13,5–12.49.50; 23,1–6; 25,23–26. I když se může zdát, že se tolik lidí najednou obrátilo a přišli vlastně „odnikud“, není tomu tak. Tyto úžasné, dramatické úspěchy byly viditelným výsledkem přípravy, která tomu předcházela. Sklizni předchází čas setí. Kristus věrně hlásal evangelium. Misionáři ho pak šířili po celém Judsku. A obrácení lidé pomáhali dál nést toto poselství. Když byl Kristus vzkříšen, tisíce lidí, kteří vše sledovali z povzdálí, se rozhodlo jej následovat a stát se součástí jeho království. Byli to jeho tajní příznivci. Jejich srdce byla otevřena jeho pozvání. Avšak okolnosti, ve kterých se nacházeli – kultura, jistota zaměstnání či tlak rodiny – jim dočasně zabránily otevřeně reagovat. Kristovo vzkříšení zničilo bariéry a přimělo je k rozhodnutí.

Pak vstoupil do děje apoštol Pavel. Jeho svědectví však nebylo společností velmi vítáno. Někteří z významných mužů a žen jej pronásledovali a vyhostili ze své oblasti. Byl kamenován, bičován, vězněn a jinak týrán, často na popud mocných. Obvykle to byly politické motivy, které vedly k tomuto pronásledování.

Guvernér Felix uvěznil Pavla, aby uspokojil náboženskou opozici vůči Pavlovi. Jeho nástupce Festus byl více spravedlivý, ale chyběla mu politická vůle a odvaha, aby Pavla propustil z vězení. Během oficiální návštěvy požádali král Agripa a jeho sestra Bernice (potomci rodu Herodova) o setkání s Pavlem. Je smutné, že stejně jako jejich předkové, také oni odmítli pozvání ke spáse.

Aplikace

V rané církvi probíhal mohutný růst. Církev se v krátké době velmi rozšířila. Jak bylo zmíněno, bylo to také tím, že předcházela čas setí, který nebyl tolik vidět. Co můžeš konkrétně udělat ve svém životě, abys posílil svůj osobní duchovní život a fázi setí ve svém sborovém společenství? Není někdy podceňována? Jak je možné ve tvém sboru pracovat s „tajnými přívrženci“ Krista? Co pro ně můžeš udělat?

Podněty k zamyšlení

„Zámožní lidé, kteří milují a uctívají svět, nemohou být přitaženi ke Kristu nahodilým, příležitostným stykem. Oslovit takové lidi je často velmi obtížné. Muži a ženy, kteří mají zájem o druhé lidi a kteří se nedají odradit ani zmalomyslnit, pro ně musejí vynaložit mnoho osobního úsilí. Někteří muži a ženy jsou pro práci s lidmi vyšších společenských vrstev zvláště způsobilí.“ (MH 213; ŽNP 109)

K tématu je možné přečíst si z knihy Touha věků kapitoly Setník, Soud a Rozsudek, z knihy Život naplněný pokojem stať Služba bohatým a z knihy Poslové naděje a lásky kapitolu „Málem bys mě přesvědčil...“.

Otázky k rozhovoru

- 1. Kdykoliv Ježíš oslovoval mocné lidi, všimli si toho ti, kteří byli okolo. Někteří z nich měli významná postavení, jiní ne. Mnozí ze vzdělané kněžské třídy přicházeli k víře postupně – jako Nikodém a Josef z Arimatie. Uvěřili také někteří z těch, kteří přihlíželi Kristovým diskuzím a konfrontacím s náboženskými vůdci. Sopečná aktivita se obvykle skrývá pod povrchem hory. Na pohled není možné změřit její intenzitu. Výbušný potenciál Ježíšova působení během jeho pozemské služby zůstal skryt. Po jeho vzkříšení však nastala erupce – obrátilo se velké množství lidí (včetně těch, kteří zastávali vlivné pozice). To, co bylo zaseto, začalo konečně přinášet bohatou úrodu. Co nám tato skutečnost říká o důležitosti nenechat se odradit, když se naše svědectví nezdá tak efektivní, jak bychom si přáli?*

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky

Texty na tento týden

Iz 56,6–8; Mt 11,20–24; 28,19.20; J 10,16; 12,20–32; L 10,30–36

Základní verš

„Můj dům se bude nazývat domem modlitby pro všechny národy.“ (Iz 56,7)

Kristovo poselství bylo vždy určeno pro všechny lidi na celém světě. Hned od počátku se evangelium šířilo do celého světa. Je nepochybné, že evangelium změnilo myšlení učedníků. Pro ilustraci si všimněme jejich první reakce při rozhovoru Krista se Samařankou. Učedníci si mysleli, že Ježíš je Mesiáš, který přišel, aby naplnil židovská proroctví – a tedy i jejich naděje. Něco jim však ušlo nebo proroky nepochopili úplně správně – zvláště Izajáše, který mluví o domu modlitby „pro všechny národy“ (Iz 56,7). Ježíš nepřišel zachránit pouze jednu skupinu lidí. Spása je určena pro všechny. Kristus povolal své následovníky, aby překračovali hranice národů, překonávali kulturní a jazykové rozdíly a obtíže, protože evangelium je určeno pro všechny lidi na této zemi.

Jako adventisté sedmého dne citlivě vnímáme náš úkol a povolání, jež je zapsáno ve Zjevení 14,6: „Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu.“

Dům modlitby pro všechny národy

“Těm z cizinců, kteří se připojili k Hospodinu, aby mu sloužili a z lásky k jeho jménu se stali jeho služebníky, praví: „Všechny, kdo dbají na to, aby neznescověovali den odpočinku, kdo se pevně drží mé smlouvy, přivedu na svou svatou horu a ve svém domě modlitby je oblažím radostí, jejich oběti zápalné a obětní hody dojdou na mém oltáři zalíbení. Můj dům se bude nazývat domem modlitby pro všechny národy, ⁸je výrok Panovníka Hospodina, který shromáždí je zahnané z Izraele. Shromáždím k němu ještě další, k těm, kteří už k němu byli shromážděni.” (Iz 56,6–8)

Osobní studium

Starozákonní proroci mluví o tom, že pohané se mohou stát věřícími, pokud přijmou poselství Písma. Zavrhnou pak pohanská božstva, uctívání i sebezničující životní styl. Tito lidé se obrátí a podřídí se Hospodinu. Pohané budou proudit do Jeruzaléma a prosit o přijetí. Budou žít po duchovním poznání. Posláním Izraele bylo šířit Boží pozvání celému světu, všem okolním národům. Je smutné, že nadšení Izraele pro misi bylo zastíněno jejich pozemskými starostmi a zájmy. Veliká vize byla pohřbena na úkor jejich vlastního uspokojení. Ježíšův příchod však tuto vizi obnovil – alespoň pro některé.

Co verše v Iz 56,6–8; Mi 4,1.2 a Jon 3,7–10 říkají o celosvětovém šíření evangelia a o tom, jak neúplně tomu někteří izraelité rozuměli?

Izrael měl být světlem pro národy. Pohanské národy se měly skrze Izrael dozvědět o Hospodinu. Mnozí z nich by tak byli přivedeni k pravému Bohu. Situace se žel vyvíjela úplně jinak. Izrael se tak zaměřil sám na sebe, až úplně ztratil ze zřetele své poslání a často také Boha, který jim toho tolik nabídl.

„Ve jménu Páně pozvedněme své hlasy k chvalořečení a díkuvzdání za výsledky úsilí v jiných zemích. A přece nám Bůh říká: „Jděte vpřed. Vstupujte do nových území. Pozvedněte prapor v každé zemi. Povstaňte a sviťte, neboť světlo a sláva Hospodinova vzešla nad vámi.“ Naším heslem má být: „Vpřed, stále vpřed“. Boží andělé půjdou před námi a budou nám připravovat cestu. Musíme nést poselství na nová území, dokud celá země nebude osvětlena slávou Páně.“ (6T 28.29)

Aplikace

My někdy čelíme podobné situaci jako starozákonní Izrael. Nemůže se nám někdy stát, že se zaměřujeme sami na sebe a zapomínáme, co je naším posláním? Jak můžeš „rozdmychat“ nadšení pro předávání evangelia lidem ve svém okolí? Co můžete udělat jako sbor?

Běda vám!

²⁰Tehdy počal kárat města, ve kterých se stalo nejvíc jeho mocných skutků, že nečinila pokání: ²¹„Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido! Kdyby se byly v Týru a Sidónu daly takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli oblékli zíněný šat, sypali se popelem a činili pokání. ²²Ale pravím vám: Týru a Sidónu bude lehčeji v den soudu nežli vám. ²³A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do propasti klesneš! Neboť kdyby se byly v Sodomě udály takové mocné skutky jako u vás, stála by podnes. ²⁴Ale pravím vám: Zemi sodomské bude lehčeji v den soudu nežli tobě.“ (Mt 11,20–24)

Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř. (J 10,16)

Osobní studium

Jaké důležité poselství přinášejí texty v Mt 11,20–24; L 4,25–30; 17,11–19 a J 10,16? Jak můžeme tyto principy aplikovat do naší situace v kontextu naší doby? Jaké zásady jsou důležité a na co musíme být velmi opatrní?

Kristus chtěl, aby jeho vlastní lid – ti, kteří byli Bohem vybráni, aby ho představovali okolním národům – se probudil a pochopil svůj úkol a životní smysl. Chtěl, aby pochopili, že záchránění nebudou proto, že se narodili v izraelském lidu. Spasení není předáváno geneticky nebo přes prvorozenství. Boží nabídku je třeba přijmout – je to vědomá volba. A mohl ji udělat kdokoli – i ti, kteří k Izraeli nepatřili.

Sportovní trenéři někdy povzbuzují své svěřence tím, že je porovnávají s konkurencí, s jinými organizacemi a týmy. Někdy říkají: „Když budeš trénovat s takovým nasazením a tak intenzivně jako oni, určitě uspěješ.“ Jejich motivací je sportovce povzbudit, ne jim vzít nadšení.

Stejně tak i Ježíš chtěl, aby jeho následovníci šířili naplno poselství záchran. Není pochyb, že jeho slova některé lidi pobouřila, protože říkal něco, co nechtěli slyšet – i když tyto pravdy znali a rozuměli jim.

Někteří lidé mohou být duchovně vyzrálejší než ostatní, ale právě oni si musí uvědomit, že toho nedosáhli vlastním úsilím, nýbrž je to dar od Boha, který mají používat pro jeho slávu, ne pro svou vlastní.

Aplikace

Jak jsme na tom my? Obdrželi jsme od Boha poznání, poselství a úkol. Jakou odpovědnost to s sebou nese? Co to pro tebe konkrétně znamená?

Rádi bychom viděli Ježíše

²⁰Někteří z poutníků, kteří se přišli o svátcích klanět Bohu, byli Řekové. ²¹Ti přistoupili k Filipovi, který byl z Betsaidy v Galileji, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ ²²Filip šel a řekl to Ondřejovi, Ondřej a Filip to šli říci Ježíšovi. ²³Ježíš jim odpověděl: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka. ²⁴Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek. ²⁵Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život v tomto světě, uchrání jej pro život věčný. ²⁶Kdo mně chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mně slouží, dojde cti od Otce.“ ²⁷„Nyní je má duše sevřena úzkostí. Mám snad říci: Otče, zachraň mě od této hodiny? Vždyť pro tuto hodinu jsem přišel. ²⁸Otče, oslav své jméno!“ Z nebe zazněl hlas: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“ ²⁹Zástup, který tam stál a slyšel to, říkal, že zahřmělo. Jiní tvrdili: „Anděl k němu promluvil.“ ³⁰Ježíš nato řekl: „Tento hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. ³¹Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. ³²A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě.“ (J 12,20–32)

Osobní studium

Jeruzalém toho byl plný. Doslova to v něm hučelo jako ve včelím úlu. Kristus právě slavnostně vjel do města. Nejprve lidé volali: „Hosana!“, ale po chvíli bylo jejich volání nahrazeno otázkami. Co se bude dít dál? Bude Ježíš korunován a stane se králem?

V davu lidí, kteří se připravovali na velikonoční svátky, byli také věřící Řekové. Když potkali Filipa, vyjádřili svou prosbu: „Rádi bychom viděli Ježíše.“ Oni chtěli vidět Ježíše. Chtěli s ním být. Chtěli se od něj učit.

Řekové se pravděpodobně ptali právě Filipa, protože jediný ze všech učedníků měl řecké jméno. Pocházel z Betsaidy, z obchodního rybářského centra, kde se setkávalo a mísilo mnoho kultur. Nejspíš také mluvil jejich jazykem. Text naznačuje, že Ježíš nebyl nikde poblíž. Možná se účastnil bohoslužby na místech vyhrazených pro Židy.

Pak se ale Ježíš připojil ke svým učedníkům a řeckým věřícím ve vnějším nádvoří chrámu – a tím splnil jejich přání. Všimněte si, že jim řekl: „Kdo mně chce sloužit...“ Tedy každý muž, žena, Žid, Řek – všichni, kteří ho chtějí následovat. Jaká je však cena následování? (J 12,25)

Ještě když byli tito cizinci poblíž, zazněl z nebe hlas potvrzující poselství o soudu. Ten hlas zazněl (jak vysvětluje Ježíš) především pro jeho následovníky – tedy pro Židy i Řeky, aby byla posílena jejich víra. Kristus pak v dalších slovech vysvětluje, že jeho smrt je obětí pro celý svět (J 12,32).

Aplikace

Ježíš přišel zachránit všechny lidi – i ty, kteří jsou díky různým předsudkům znevýhodnění či odmítání. Jsi ochoten – jako učedník Filip – nabídnout pomoc i takovým lidem a doprovodit je k Ježíši? Jak to můžeš udělat? Kterým lidem ve svém okolí bys takto mohl pomoci?

Kdo je můj bližní?

³⁰Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého. ³¹Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. ³²A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho. ³³Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem; ³⁴přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. ³⁵Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: „Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.“ ³⁶Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče? (L 10,30–36)

Osobní studium

Co říkají texty zaznamenané v J 7,35; 8,48 a L 10,27–37 o bariérách mezi lidmi – ať už kulturních, regionálních nebo etnických? Měly by se takové bariéry objevovat mezi křesťany, kteří se snaží získávat učedníky ve všech národech?

Někteří náboženští vůdci Ježíšem pohrdali. Je velikou ironií, že právě ti, kteří měli Krista přijmout jako první, byli právě těmi, kteří proti němu nejvíce bojovali. Kněží Izraele opovrhovali Božím Synem, zatímco ti, kteří nepocházeli z Izraele, jej přijali jako Mesiáše. To je velmi poučná lekce pro ty, kteří považují sami sebe (a možná do jisté míry oprávněně) za duchovně pokročilé!

Ježíš použil příběh o Samařanu, aby zákoníkovi, s nímž diskutoval, představil, co znamená opravdu naplnit Boží zákon. Náboženští vůdci v příběhu (kněz a levita) byli zaslepeni svým pokrouceným pochopením levitského zákona o poskvrnění. Obešli proto raněného a zdálky se mu vyhnuli. Opovrhovaný cizinec, Samařan, vědomě překročil etnické předsudky a zachránil cizímu člověku život. Ježíš zde vyslovuje ostrou výtku proti všem, kteří někým pohrdají a vysmívají se těm, kteří nejsou z jejich vlastní etnické, sociální nebo kulturní vrstvy.

Aplikace

Zamysli se nad tím, kdy jsi naposledy mohl pomoci někomu v nouzi. Jak sis zdůvodnil to, že pomoci nemůžeš? Když se díváš zpět, co bys udělal jinak?

Velké poslání

¹⁹Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého ²⁰a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,19.20)

Osobní studium

Jak se poselství zaznamenané v Ř 15,12; Sk 1,7.8; J 11,51–53 a Mt 28,19.20 shoduje s trojandělským poselstvím ze Zj 14?

Boží dílo v době konce nebude úplné, dokud evangelium vyjádřené v poselství tří andělů, které nacházíme ve Zj 14, nepřekročí všechny rasové, etnické, národní a geografické hranice. Písmo nám nesděljuje, kdy se to přesně stane, ale jasně říká, že evangelium bude hlášáno po celém světě. Je jisté, že Bůh zvítězí a všichni se to dozví.

K hlásání trojandělského poselství určitě dojde. Ptej se však sám sebe, zda jsi ochoten pracovat v Božích službách. Připojíš se ke Kristu v překonávání rasových, etnických a jazykových bariér, které brání šíření evangelia? Podpoříš toto dílo svým časem i finančními prostředky? Jsi ochoten obětovat své pohodlí pro účely nebes? To jsou otázky, na které si všichni musíme odpovědět.

Je veliká škoda, že někteří věřící připustí, aby je rasové stereotypy, předsudky či kulturní a sociální bariéry odrazovaly od hlásání evangelia. Na druhou stranu jsou věřící rozptýleni po celém světě, pracují na Boží vinici a jsou ochotni odevzdávat své životy, aby mohli šířit evangelium.

„Náš misijní úspěch je úměrný našemu sebezapíravému a sebeobětavému úsilí. Vstupujeme do nových oblastí. Símě pravdy je rozseto, světlo osvěcuje mnohou mysl a otevírá jasnější výhled k Bohu. Tisíce lidí jsou přivedeny k poznání pravdy, která je v Ježíši. Jsou proniknuti vírou, která působí skrze lásku a očisťuje duši.“ (6T 28)

Aplikace

Jsi ochoten nabídnout sám sebe jako „Boží nástroj“? V jaké oblasti? Jak konkrétně? Co pro to můžeš udělat ještě dnes?

Podněty k zamyšlení

„Kolem zraněného muže procházel jistý Samařan. Když ubožáka viděl, slitoval se nad ním. Nezajímal se o to, zda je cizinec Žid nebo pohan... Otázka ‚Kdo je můj bližní?‘ je tak provždy zodpovězena. Kristus ukázal, že našim bližním není jen ten, kdo patří k naší církvi a je stejného vyznání. Na rase, barvě pleti či společenském původu vůbec nezáleží. Bližním je každý, kdo potřebuje naši pomoc. Každý nepřítelem raněný a sužovaný člověk. Každý, kdo patří Bohu.“ (DA 503; TV 319.320)

K tématu je možné přejít si z knihy Poslové naděje a lásky kapitoly Velké poslání a Letnice a z knihy Touha věků kapitoly Na vnějším nádvoří a Milosrdný Samařan.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jak naše finanční podpora misie církve na celém světě svědčí o naší oddanosti v šíření evangelia? Proč se musíme zapojit více než jen pouhou finanční podporou? Jak mohou být použity finanční prostředky, které má církev v současné době k dispozici, pro hlásání evangelia celému světu, všem národům?*
- 2. „Neměli bychom si myslet, že hlásání evangelia je jen věcí kazatelů. Bůh ve svém království přidělil každému úlohu. Každý křesťan má být opravdovým, nezištným pracovníkem, který je ochoten zastávat se zásad spravedlnosti. Každý by měl mít činný podíl na pokroku díla Božího. Ať je naše povolání jakékoliv, jako křesťané máme závazek hlásat světu Krista. Máme být misionáři, jejichž hlavním cílem je získávat duše pro Krista.“ (6T 427) Zamyslete se společně nad významem těchto slov. Diskutujte o tom, co byste mohli konkrétně ve svém sboru udělat, aby byla dokončena práce, ke které jsme povoláni.*
- 3. Přemýšlejte společně nad textem zapsaným v J 12,25: „Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život v tomto světě, uchrání jej pro život věčný.“ Co to konkrétně znamená, „nenávidět život v tomto světě“? Jak můžeme tuto „nenávist“ vyjádřit?*

Předpoklady a vlastnosti Kristových následovníků

Texty na tento týden

L 6,12–16.39; J 16,7–14; Mt 11,29; Sk 1,23–26

Základní verš

„V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštoly.“ (L 6,12.13)

Ježíš po dobu své služby na této zemi aktivně a vytrvale získával učedníky. Byl si však vědom, že jeho pozemská pouť bude krátká. Proto mnoho času investoval do vzdělávání svých učedníků, kteří po jeho odchodu měli pokračovat v práci. Byl jejich Pánem, jejich učitelem a zároveň vzorem pro životní praxi. Výuka a praxe spolu samozřejmě souvisí. Výuka obvykle přináší znalosti, zatímco praxe předpokládá získávání zkušeností.

Příprava učedníků pro jejich další samostatnou činnost jistě zahrnovala získávání vědomostí, nejdůležitější však byl duchovní růst. Při chození s Ježíšem prožívali zkušenosti s Bohem, ale poznali i odříkání, sebeobětování. Zároveň se učili chápat Kristovo učení a teologii. Poznání a vědomosti samy o sobě nebyly dostatečnou přípravou na to, co je očekávalo v budoucnu. Proto je Kristus připravoval jak v poznání, tak v praktickém prožívání a získávání zkušeností.

Příprava učedníků

¹²V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. ¹³Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštoly: ¹⁴Šimona, kterému dal jméno Petr, jeho bratra Ondřeje, Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, ¹⁵Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova, Šimona zvaného Zélóta, ¹⁶Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se pak stal zrádцем. (L 6,12–16)

Osobní studium

Kristova pozemská pouť byla relativně krátká. Proto bylo nutné, aby našel a připravil své následovníky, kteří pak měli získávat další učedníky. Kdo měl být vybrán? Kolik jich mělo být? Měli by všichni projít nějakým „hromadným školením“? Kristus věděl, že efektivní vzdělávání musí být realizováno v malých skupinách. Nemělo význam dávat lekce obrovským davům lidí. Proto byl vybrán jen omezený počet lidí pro první „Kristovu třídu“.

Co udělal Ježíš podle L 6,12–16 před tím, než si vybral své učedníky? Proč to bylo tak důležité?

Výběr učedníků vyžadoval moudrost. Ježíš se obrátil v modlitbě na svého nebeského Otce. Stejně tak by měla modlitba předcházet výběr pracovníků do různých služebností v církvi i ve sborech v jednadvacátém století. Kristus byl přesvědčen, že je potřebné modlit se za získání moudrosti. O co více by měli dnešní křesťané prosit o Boží moudrost při výběru těch, které mají řídit, spravovat a dohlížet na šíření „velkého poslání“ (Mt 28,19.20). Když Ježíš vybral dvanáct učedníků, označil je jako své apoštoly, tedy jím pověřené zástupce, kteří tak obdrželi jeho duchovní autoritu. Velká skupina dalších následovníků a sympatizantů sledovala tento výběr a pověření bez zjevné žárlivosti a negativních pocitů. Později Ježíš vybral větší skupinu učedníků – bylo jich sedmdesát (podle některých starých biblických rukopisů sedmdesát dva). Dvanáct apoštolů bylo Ježíši nejbližší a nesli největší odpovědnost. Proto také bylo nutné, aby obdrželi tu nejdůkladnější přípravu a aby byli Ježíši cele odevzdáni. Toto Ježíšovo uspořádání jasně naznačuje promyšlenou organizační strukturu mezi prvními křesťany. Kristus připravoval vůdce, kteří po jeho odchodu sloužili v rámci rané církve a pokračovali v šíření jeho poselství.

Aplikace

Kolik času trávil Ježíš při modlitbě? Co pro něj modlitba znamenala? Zamysli se nad svým modlitebním životem. Jaký význam má pro tebe modlitba?

Důležitost informací a zkušeností v duchovním životě

⁷**Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám.** ⁸**On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud:** ⁹**Hřích v tom, že ve mne nevěří;** ¹⁰**spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte;** ¹¹**soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen.** ¹²**Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to nesnesli.** ¹³**Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít.** ¹⁴**On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,7–14)**

Osobní studium

Informace byly důležitou součástí Ježíšova poselství. Avšak samy o sobě nemohou nikoho změnit (i když každá změna je důsledkem informací). Poselství, teologie či informace jsou potřeba, změnu však působí Duch Boží, který ovlivňuje srdce člověka a představuje tak nenahraditelnou součást v procesu proměny.

Co říká Ježíš v J 16,7–14 o tom, jaké místo mají v životě křesťana informace a působení Ducha svatého?

Biblické poselství spojené s působením Ducha svatého tvoří duchovní kombinaci, která proměňuje jednotlivce i společnost. Ježíšův učedník potřebuje obojí – a to jak v prožívání, tak při studiu.

Křesťanství si stejně jako judaismus vysoce cení informací, vzdělání, inteligence, myšlení a představitelství. Křesťanství není iracionální víra. Některé proudy v rámci křesťanství postavily důležitost emocí a pocitů nad poselství. Toto pojetí předpokládá, že to, v co lidé věří, je relativně nedůležité, protože největší význam má prožívání a zkušenosti. Poslušnost a uznávání určitých pravd nejsou považovány za důležité, měřítkem duchovní pravosti jsou emoce a náboženské vzrušení.

Písmo pocitům a náboženskému vzrušení nedává významné místo. Zkušenost bez poznání se stává vystřelenou raketou beze směru. Ale platí to i naopak – poznání bez zkušeností je bez života a často se stává pouhou formou. Je třeba obojího – získávat informace i prožívat zkušenosti.

Aplikace

Zamysli se nad logickými důvody, které máš pro svou víru. Přemýšlej také o tom, jakou roli v ní hraje tvá osobní zkušenost? Proč potřebuješ pro duchovní život obojí?

Získávání učedníků

Řekl jim také podobenství: „Může vést slepý slepého? Nepadnou oba do jámy?“ (L 6,39)

Osobní studium

Duchovní poznání je pro duchovní proměnu nezbytné. Kristus byl považován za Mistra a Učitele. Uprostřed otevřených tříd lemovaných pobřežím jezera, horami a krásami stvořenými Bohem Kristus vyučoval své posluchače pravdám, které měnily jejich životy. Duch svatý probouzel svědomí lidí, aby byli otevření přijmout jeho poselství.

Ti, kteří ve dvacátém prvním století získávají učedníky, se musí důkladně seznámit s Písmem – se zdrojem základních duchovních informací. Poselství a učení by měly být předávány bez ohledu na to, co je zrovna populární. Kristus očekává, že jeho následovníci ho nezapřou a nic z jeho poselství nebudou tajit. Povolává nás k tomu, abychom trpělivě vedli obrácené lidi k růstu v poznání a pochopení, ale i k věčnosti za úžasné a proměňující pravdy křesťanství (zvláště za přítomnou pravdu a poselství tří andělů). Křesťané, kteří získávají další učedníky, by měli mít znalosti a měli by prožívat zkušenosti se svým Pánem.

Aplikace

Co bys měl mít podle L 6,39 při svém úsilí získávat další učedníky na paměti? Jak se můžeš vyvarovat toho, aby ses nedostal do této situace?

Předpoklady pro učednictví

Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce... (Mt 11,29)

Osobní studium

Ježíš si učedníky vybíral z řad nejskromnějších a nejméně vzdělaných lidí. Kristus si nevybral učence s velkou výmluvností z řad kněží. Mistr se vyhnul sebevědomým učitelům a vyvolil si skromné nevzdělané muže, kteří měli hlásat pravdy, jež změni svět. Tyto muže si vybral, žil s nimi, vzdělával je, aby se z nich mohli stát vůdci rané církve. Oni pak měli vzdělávat ostatní a posílat je dál s poselstvím evangelia.

„Aby byla jejich práce úspěšná, měli obdržet moc Ducha svatého. Evangelium nemělo být hlášáno v lidské síle nebo moudrosti, ale v Boží moci.“ (AA 17; PNL 13)

Co nám texty zaznamenané v Sf 2,3; Mt 11,29; Jr 50,31 a Iz 57,15 odhalují o způsobu, jakým Bůh vybíral vůdce pro svou církev? Jaké vlastnosti jsou potřebné pro vedení druhých?

Musíme však být opatrní při hodnocení Ježíšova výběru učedníků. Kristus nebyl proti vzdělaným nebo učeným lidem. On sám měl velké znalosti již v útlém věku (L 2,46.47). Znamená to pouze, že často ti nejvzdělanější, bohatí a mocní nejsou připraveni pokořit se tak, aby mohli být pro Pána použitelní. Není tomu tak samozřejmě vždy. Bůh si používá i takové lidi (příkladem je třeba Nikodém nebo Josef z Arimatie).

Aplikace

O jakých vlastnostech se mluví v 1K 9,19 a Fp 2,3? Proč jsou tyto vlastnosti tak důležité – a to nejen pro vedoucí, ale pro každého, kdo hlásá Kristovo poselství? Jak se můžeš naučit projevat tyto vlastnosti ve svém životě?

Vlastnosti Kristových následovníků

²³Vybrali tedy dva, Josefa, jménem Barsabas, zvaného Justus, a Matěje; ²⁴pak se modlili: „Ty, Pane, znáš srdce všech lidí; ukaž, koho z těch dvou sis vyvolil, ²⁵aby převzal místo v této apoštolské službě, kterou Jidáš opustil a odešel tam, kam patří.“ ²⁶Potom jim dali losy a los padl na Matěje; tak byl připojen k jedenácti apoštolům. (Sk 1,23–26)

Osobní studium

Jakým způsobem byli podle Sk 1,23–26 vyhledáváni a voleni vůdci v rané církvi? Jaké měli předpoklady? Co bylo důležité?

Ježíš vyvolil apoštoly, kteří měli podle lidských měřítek mnohé nedostatky, ale splňovali základní předpoklad – byli na Kristu zcela závislí. Náboženští vůdci tehdejší doby jimi pohrdali a brali je na lehkou váhu – jejich vzdělání bylo podle nich nedostatečné. Přesto učedníci překonali farizeje v čestnosti, pokoře, závislosti na Bohu a autentičnosti. Je důležité, aby každý z nás, bez ohledu na naše postavení ve sboru, měl právě tyto vlastnosti.

„Jako Kristovi zástupci měli apoštolové výrazně ovlivnit svět. Jejich prostý původ nic neubíral na jejich vlivu, naopak jej zvětšoval. Odvraceli totiž pozornost svých posluchačů od sebe a obraceli ji ke Spasiteli, který, ač neviditelný, s nimi stále spolupracoval. Jejich úžasné učení a jejich slova povzbuzení a důvěry byla pro všechny důkazem, že nepracovali ve své vlastní moci, ale v moci Kristově.“ (AA 22.23; PNL 15.16)

Aplikace

Na co se zaměřujeme, když hledáme ve sborovém společenství ty, kteří budou zastávat různé služebnosti? Jaké mají mít předpoklady a vlastnosti? Jak má toto hledání a volba probíhat?

Podněty k zamyšlení

„Všude, kde Kristus působil, si lidé uvědomili, co skutečně potřebují. Hladověli a žíznilo po pravdě. Nadešel čas, aby se seznámili s poselstvím o Kristově lásce. Učedníci k nim měli přicházet jako Ježíšovi zástupci. Věřící je měli přijímat jako Bohem vyvolené učitele a po Spasitelově odchodu jako své duchovní vůdce. Učedníci se měli nejprve vydat jen do míst, kde už před nimi působil Ježíš a kde získal nějaké přátele. Na cestu se nemuseli nijak zvlášť připravovat. Neměli si brát nic, co by je rozptylovalo a odvádělo od svě-
řeného díla, nic co by pobuřovalo lidi a bránilo další práci.“ (DA 351; TV 222.223)

K tématu je možné si přečíst z knihy Touha věků kapitoly Vyslání učedníků, Poslední cesta do Jeruzaléma a Kázání na hoře a z knihy Poslové naděje a lásky kapitoly Příprava na službu, Velké poslání a Sedm diakonů.

Otázky k rozhovoru

- 1. Přečtěte si společně Sk 6,1–6. Jak uvedené problémy a jejich řešení odhalují jeden z důvodů, proč církev potřebuje dobré vedení?*
- 2. Společně se zamyslete nad významem rovnováhy mezi zkušenostmi a znalostmi v křesťanském životě. Je možné, že se v tomto poměru mohou lidé různit? Potřebuje někdo více znalostí, zatímco někdo se možná víc spoléhá na zkušenosti? Pokud ano, jak se můžeme naučit být citliví k těmto rozdílům? Je možné použít je při získávání učedníků?*

Žeň je velká, dělníků málo

Texty na tento týden

J 1,40–46; 20,21.22; L 15,8–10; 24,49; Sk 16,6–10; Mt 9,36–38

Základní verš

„Tím bude oslaven můj Otec, když poneseíte hojné ovoce a budete mými učedníky.“ (J 15,8)

V této lekci navážeme na předchozí témata. Kristus ustanovil duchovní vůdce, kteří měli zvláštní úkol – hlásat Boží království. Způsob, jakým Ježíš tyto učedníky ustanovil, se musí i dnes stát základem pro duchovní přípravu křesťanů.

Moderní teorie vedení lidí či marketingu jsou jistě zajímavé a poučné, nikdy však nemohou nahradit základy, které položil sám Kristus. Kdykoli položíme při hlásání našeho poselství větší důraz na efektivní propagaci a rychlé přesvědčení posluchačů než na opravdový duchovní růst, výsledkem bude povrchnost a duchovní neplodnost. Kdykoliv je pro nás získávání nových věřících důležitější než pokání, obrácení a duchovní proměna člověka, uniká nám podstata našeho poslání. Pokud by církve vychovávala vůdce, kteří dokážou vést velké evangelizační kampaně a promlouvat k davům, ale nepřipravila by je na duchovní boj, bude to pro církve nakonec katastrofa. Opravdová evangelizace a učednictví jsou doprovázeny (1) uznáním naší hříšnosti, (2) skutečnou a upřímnou lítostí, (3) naším bezvýhradným odevzdáním se v duchovní oblasti a (4) vnitřní touhou přinést Boží poselství ostatním.

Sdílení naděje

⁴⁰*Jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali, byl Ondřej, bratr Šimona Petra.*
⁴¹*Vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus).“*⁴²*Přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohleděl a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův; budeš se jmenovat Kéfas (což se překládá: Petr).“*⁴³*Druhého dne se Ježíš rozhodl vydat na cestu do Galileje. Vyhledal Filipa a řekl mu: „Následuj mě!“*⁴⁴*Filip byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova;*⁴⁵*Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i Proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“*⁴⁶*Natanael mu namítl: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ Filip mu odpoví: „Pojď a přesvědč se!“ (J 1,40–46)*

Osobní studium

S tím, jak se blížilo ukončení Kristovy služby na této zemi, soustředil se Kristův zájem na učedníky, kterým tak obětavě sloužil a hluboce je miloval. Neměli zůstat opuštěni. Ježíš byl vzat do nebe, ale Duch svatý jim poskytoval v duchovní oblasti to, co učedníci prožívali v Kristově přítomnosti. Ježíš mnohokrát zmiňoval a popisoval působení Ducha svatého – Jan věnuje tomuto tématu několik kapitol. Pod vedením Ducha svatého měli učedníci přinášet světu svědectví o Ježíšově službě. Bůh sice mohl pověřit anděly, aby šířili evangelium, a nespoléhat se na pomoc lidí, On si však vybral k tomuto povolání hříšné, chybní a nepředvídatelné lidi.

Jak popisují texty v J 1,40–46; 4,28–30; 15,26.27; 19,35.36 způsob, jakým je propojeno lidské a božské úsilí při získávání nových učedníků?

V souvislosti s křesťanskou evangelizací se někdy vtipně konstatuje, že „žebráci říkají jiným žebrákům, kde mohou také dostat kus chleba.“ Ondřej následoval Ježíše jako první. A pozval i svého bratra Petra. Petrova služba byla zaznamenána ve Skutcích apoštolů, Kristus jej zahrnul mezi své tři nejbližší spolupracovníky, v Bibli jsou jeho spisy. Tohoto postavení se Ondřejovi nikdy nedostalo. Přesto měl své důležité místo v církvi a díky němu mohlo Boží dílo růst. Mnoho vybraných Božích nádob – ve sborových služebnostech, ale i ve vedení církve – bylo představeno Kristu věrnými učedníky, kteří často nebyli příliš vidět a často neznáme ani jejich jména. Jak by vypadalo Boží dílo, kdyby nebylo těchto věrných Ježíšových svědků?! Kristus připravoval své učedníky pro velké poslání, nejprve jim však dával jednoduché úkoly, které dokázali zvládnout. Samařanka, Filip a Ondřej jsou příkladem síly jednoduchých výpovědí a srdečných pozvání. My všichni jsme povoláni ke stejné službě.

Aplikace

V Božím díle jsou potřeba všichni. Každý má svůj úkol. Jaké je tvé obdarování? V které konkrétní oblasti sloužíš Bohu? Jak používáš své hříbny k nesení Kristova poselství lidem kolem sebe?

Očekávání na Ducha svatého

Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti. (L 24,49)

⁶Poněvadž jim Duch svatý zabránil zvěstovat Slovo v provincii Asii, procházeli Frygií a krajinou galatskou. ⁷Když přišli až k Mysii, pokoušeli se dostat do Bithynie, ale Duch Ježíšův jim to nedovolil. ⁸Prošli tedy Mysií a přišli k moři do Troady. ⁹Tam měl Pavel v noci vidění: Stanul před ním jakýsi Makedonec a velmi ho prosil: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“ ¹⁰Po tomto Pavlovo vidění jsme se bez váhání chystali na cestu do Makedonie, protože jsme usoudili, že nás volá Bůh, abychom tam kázali evangelium. (Sk 16,6–10)

Osobní studium

Proč bylo nezbytné podle L 24,47–53; Sk 1,6–8 a 16,6–10 čekat na Ducha svatého? Jaká byla role Ducha svatého při evangelizaci v prvotní církvi? Jaké povzbuzení mohou věřící v současnosti čerpat ze zkušeností Pavla, když čelil zklamání? Co tyto texty říkají o trpělivosti a čekání na Boží načasování?

Prostřednictvím rozhovorů a svým příkladem Ježíš učil své učedníky trpělivosti. Tváří v tvář fanatismu, neznalosti, nepochopení a často také spiknutí nepřátel Kristus trpělivě vytrval. Jeho vytrvalost byla zakotvena v úplné závislosti na Božím Duchu. Ježíš věděl, že pokud jeho učedníci neprožijí tuto zkušenost závislosti na Bohu, bude rozvoj jeho království vážně ohrožen. Proto Ježíšův příkaz, když odcházel, zněl: Čekejte.

Tento důležitý princip je nadčasový. Ani dnes nechtějí někdy křesťané trpělivě čekat na vedení Duchem svatým. Mají sice dobré úmysly, ale nezdravé sebevědomí, které podkopává jejich službu.

Apoštol Pavel vypracoval ambiciózní plány pro návštěvu Frygie, ale přesto se snažil zůstat citlivý vůči Božím vedení. Nakonec akceptoval nesouhlas Božího Ducha. Apoštol ochotně přijal příkaz Ducha svatého, který ho poslal do Makedonie. Jeho úsilí tam bylo doprovázeno mnoha zázraky. Kdyby se Pavel vrhl střemhlav za svými plány, mohla by být jeho evropská mise odložena na neurčito.

Aplikace

Jak se můžeš zklidnit a trpělivě čekat na vedení Duchem svatým? Jak se prakticky můžeš učit být trpělivý? Co vypovídá trpělivá důvěra na modlitbě o našem vztahu s Bohem?

Autorita

²¹ Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ ²² Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého.“ (J 20,21.22)

Osobní studium

Porovnejte následující pasáže: Mk 6,7–13; Mt 16,14–19; 18,17–20; 28,18–20; 20,21–23 a J 20,21–23. Co říkají o autoritě, jakou měli Ježíšovi učedníci?

„Petr vyslovil pravdu, která je základem víry církve, a Ježíš se k němu obrátil jako k představiteli všech věřících. Řekl mu: ‚Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi.‘ (Mt 16,19) ‚Klíče od království nebeského‘ jsou Kristova slova. Patří k nim vše, co je napsáno v Písmu svatém, neboť to je jeho slovo. Má moc otevírat a zavírat nebesa. Oznamuje podmínky, které rozhodují o přijetí či odmítnutí. Působení lidí, kteří zvěstují Boží slovo, se tak stává vůní života k životu nebo vůní smrti k smrti. Jejich poslání má dalekosáhlý význam pro věčnost.“ (DA 413.414; TV 264)

Jako Otec pověřil Ježíše, tak Kristus pověřuje své učedníky. Skrze Ducha svatého dal Otec Kristu božskou moc. Skrze Ducha svatého dává Ježíš svým učedníkům moc, aby byli schopni plnit své poslání. Žádný následovník Krista nemusí mít strach, že by jí neměl dostatek. Dostane všechny dovednosti, talent, schopnosti a sílu, kterou bude potřebovat.

Někdy lidé, kteří vedou ostatní, nedokážou rozpoznat základní principy. Kdykoli lidé vykonávají úkoly bez ohledu na své schopnosti, je reálné, že vzniknou problémy. Nejistota těch, kteří vedou ostatní, pak často vyplouvá na povrch a projevuje se v jejich autoritativním chování – v tom, jak se snaží ovládat myšlenky, Bohem danou tvořivost i osobnost druhých lidí. Takto oslabený a zotročený učedník nedokáže plně sloužit. Celé to pak vypadá, jako kdyby se dirigent snažil hrát na všechny nástroje současně, místo aby dirigoval symfonický orchestr.

Ježíš nám dal názorný příklad. Nejprve učedníky vyučoval, předal jim poselství a provedl je prakticky-mi zkušenostmi. Poté jim svěřil samostatnou práci – vložil na ně autoritu. A oni potom sloužili a svědčili.

Aplikace

Jak přijímáš autoritu těch, kteří byli ve sboru pověřeni vedením nějaké služebnosti? Jsi ochoten s nimi spolupracovat a brát vážně jejich vize? Přispíváš do diskuze a pak přijímáš to, na čem se výbor sboru či sborové shromáždění dohodly? Nebo se stavíš ke všemu kriticky a nejsi ochoten akceptovat jakoukoliv autoritu? A pokud zastáváš nějakou služebnost – jsi ochoten naslouchat druhým a hledat Boží vůli, nebo používáš panaovačné způsoby řízení a ostatním pouze přikazuješ? Jak je možné zlepšit vzájemnou komunikaci v rámci sboru? Co můžeš udělat pro to, abys dokázal přijmout autoritu těch, kteří ve sboru zastávají nějakou služebnost a realizují vize sboru?

Dělníci a žeň

³⁶Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. ³⁷Tedy řekl svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo. ³⁸Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“ (Mt 9,36–38)

Osobní studium

Přišlo období duchovní sklizně, ale těch, kdo by byli ochotni pracovat, bylo málo. Půda – srdce lidí – byla připravena, duchovní semena byla zasetá, měla všechny podmínky ke klíčení. Dostatek vlhkosti a slunečního záření vedl k neuvěřitelnému růstu. Zrající duše čekaly na sklizeň. Kde ale byli ženci? Ježíš využil jednoduché, srozumitelné přirovnání a obrazy, kterým lidé rozuměli. Snažil se je tak inspirovat a předat jim nakažlivé nadšení.

Někdy se křesťané stýkají pouze s ostatními věřícími a v tomto společenství tráví většinu času. Jsou pak slepí k hledajícím ze světa, kteří jsou zralí a připravení pro sklizeň. Možná že si neuvědomují svou zodpovědnost vůči Bohu za záchranu těchto lidí. Svůj veškerý čas věnují církevním projektům, společenským závazkům, údržbě budov a dalším hodnotným věcem zaměřeným na zachování stávajícího běhu jejich života, sboru i církve. To jsou nepochybně dobré věci. Členové s dobrými úmysly někdy zpochybňují hodnotu evangelizace a říkají: Evangelizace je jistě důležitá věc, ale nepotřebujeme také programy pro ty, kteří jsou již v církvi? To je jistě dobrá otázka. Je však také dobré ptát se: Říkal Ježíš, že je nedostatek těch, kteří se starají o sýpky? Ne, jeho prosba byla, aby přibylo ženců.

Aplikace

Jak je možné najít správnou rovnováhu mezi službou těm, kteří jsou již součástí církve, a těm, jimž máme představit Krista?

Ztracení a nalezení

⁸ Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? ⁹A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: „Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila.“

¹⁰Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání. (L 15,8–10)

Osobní studium

Ježíš ukazoval učedníkům svým příkladem, že nemusejí mít obavu stýkat se s hříšníky, dokonce i s prostitutkami a výběřčími daní. Jak jinak by mohli učedníci oslovit celý svět? Kristus se často zaměřoval na hříšníky. Charakterizuje je jako „ztracené“ a přináší jim své milosrdenství. Mohl je sice charakterizovat jako „vzporné“ (což určitě byli) nebo „zkažené“, namísto toho však volí soucitné označení „ztracení“.

Slovíčko „ztracený“ se nespojuje s negativním nábojem, který je obsažen v jiných slovech. Raději než abychom tyto lidi kritizovali, měli bychom následovat Kristův příklad. Výraz „ztracení“ přenáší zodpovědnost na toho, kdo je hledá. Pohrdavé poznámky tyto ztracené lidi odrazují a odvádějí je pryč od společenství křesťanů. Neutrální výrazy je vybízejí k navázání vztahu. Proto musíme být opatrní nejen v tom, co říkáme, jak mluvíme, ale také v tom, jak přemýšlíme. Naše myšlenky totiž výrazně ovlivňují naše postoje vůči ostatním.

V evangeliích Ježíš vybízí věřící, aby se stali těmi, kdo hledají. Chce, abychom milovali a oslovovali ztracené, bez ohledu na to, kdo je to a jakým způsobem života žije.

„Toto je Bohem vyvolená služba: ‚Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít, ...nebýt netečný k vlastní krvi.‘ (Iz 58,6.7) Když poznáš, že jsi hříšník, kterého může zachránit jen láska nebeského Otce, pocítíš soucit k jiným ‚otrokům hříchu‘. Na jejich bídu a pokání neodpovíš žárlivostí a podezíráním. Jakmile ve tvém srdci roztaje led sobectví, budeš společně s Bohem prožívat radost ze záchrany ztracených.“ (COL 210.211; PM 106)

Aplikace

Pročti si 15. kapitolu v evangeliu Lukáše. Jaký máš vztah k těm, kteří jsou ztraceni? Kdo to je ve tvém okolí? Co pro něj můžeš udělat?

Podněty k zamyšlení

„Učedníci si byli vědomi své duchovní bídy a prosili svatého Boha, aby je pomazal a uschopnil k záchraně lidí. Nežádali požeňání jenom pro sebe, ale cítili tíhu zodpovědnosti za spasení druhých. Věděli, že evangelium má být hlášáno světu, a proto žádali o sílu, kterou jim Kristus zaslíbil.“ (AA 37; PNL 23)

K tématu je možné přečíst si z knihy Touha věků kapitoly Poslední cesta do Jeruzaléma a Rozhovory s učedníky a z knihy Poslové naděje a lásky kapitoly Příprava na službu, Velké poslání, Letnice a Dar Ducha svatého.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jaké principy si můžeme vzít do naší situace z Kristova vyučování jeho učedníků? Představte si, jak by takové školení mohlo vypadat ve vašem sboru.**
- 2. Zamyslete se nad tím, jaká slova a jakou slovní zásobu používáme jako adventisté sedmého dne. Jak je chápou lidé ze společnosti, kterým nejsou naše termíny blízké a známé. Na co si musíme dát pozor? V čem musíme být opatrní při volbě našich slov – zejména při kontaktu s lidmi, které se snažíme oslovit?**
- 3. Přemýšlejte nad přirovnáním, které křesťany srovnává se žebračky, kteří jiným žebračkům radí, kde i oni dostanou chleba. Jak nám tato myšlenka může pomoci při předávání našeho poselství lidem okolo nás?**
- 4. Je váš sbor více zaměřen na sebe a své vlastní potřeby, nebo na evangelizaci? Jak může větší zaměření na evangelizaci pomoci sboru? Nebo se můžeme zeptat i jinak: Pokud je váš sbor více zaměřen na svědectví a evangelizaci, zanedbává své vlastní potřeby? Jak může evangelizace pomoci naplnit vlastní potřeby?**

Vezmi svůj kříž a následuj mne

Texty na tento týden

L 14,26.27; Mt 10,37; 1K 9,24–27; Fp 2,3; J 14,2.3; Žd 11,35; 12,1–3

Základní verš

„Máme pevnou naději a jsme si jisti, že jako jste účastni utrpení, tak budete účastni také útěchy.“ (1K 1,7)

V průběhu historie obětovaly miliony lidí své životy pro Krista. Byli ve vězení, byli mučeni a popraveni. Další přišli o zaměstnání, trpěli výsměchem, jejich rodiny se jich zřekly... Oni však přesto raději trpěli, než by se zřekli Krista. Jen Bůh ví a zná plný rozsah utrpení, které jeho věrní museli prožít.

Pavel ve svých dopisech předem varoval: „A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování“ (2Tm 3,12). A Petr napsal: „K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích“ (1Pt 2,21). Na tomto světě křesťané v životě často nezažívají prosperitu. Přesto chceme všichni následovat našeho Pána, kam nás povolá, a věrně očekávat na odměnu, kterou nám slíbil.

To nejdůležitější v životě

Přichází-li někdo ke mně a nemá v nenávisti svého otce a matku, manželku a děti, bratry a sestry, ano i vlastní duši, nemůže být mým učedníkem. (L 14,26; ČSP)

Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden. (Mt 10,37)

Osobní studium

Moderní televizní zpravodajství by z těchto slov udělalo významnou událost, snad i skandál: Právě dnes slavný náboženský vůdce Ježíš z Nazareta během svého odpoledního proslovu překvapivě nabádal k nenávisti mezi rodinnými příslušníky. Odborníci se snažili porovnat jeho poslední výroky s předchozími tvrzeními, kdy propagoval láskyplné vztahy se sousedy, a dokonce i s nepřáteli. Informovaní komentátoři váhají, zda to nenaznačuje nějakou zásadní změnu jeho názorů. Jeho další nepotvrzené výroky údajně navrhuji zbavení se veškerého majetku prodejem a odevzdáním veškerých výnosů jeho hnutí. O průběhu události vás budeme dále informovat.

Způsob, jakým je používáno v textu slovo „nenávist“, nám pomáhá ujasnit si, co tím Ježíš myslel. Text v Dt 21,15 obsahuje Mojžíšova nařízení týkající se mužů, kteří měli několik manželek. Český studijní překlad přináší toto znění: „Jestliže bude mít muž dvě ženy, jednu milovanou a druhou nenáviděnou...“ Smyslem tohoto Mojžíšova nařízení je, aby když už některý manžel (žijící žel v nesprávném modelu rodiny) preferuje jednu manželku na úkor druhé, kvůli tomu nestrádala ta méně milovaná. Je zřejmé, že se v tomto textu jedná o vztahy mezi příbuznými, o jejich vzájemné city a náklonnost. „Nenávist“ v tomto kontextu nevyjadřuje odpor a zášť, ale znamená „milovat méně než“. Paralelní text v Mt 10,37 potvrzuje tento názor.

Ježíš poukazuje na jednoduchý princip, který přináší závažné důsledky. Kdykoli se rodina dostane na první místo v životních prioritách, Kristus se posouvá na druhé místo. Ježíš se však chce stát Pánem našeho života. On je tím nejdůležitějším, jemu patří první místo.

Není možné sloužit několika pánům. Kristus zcela jistě podporoval silné rodinné vazby. Tyto vztahy jsou však pevné jen díky tomu, že jsou postaveny na neotřesitelných základech. To znamená, že základem těchto vztahů je bezvýhradně milující Bůh. Bůh chce odstranit každou bariéru, přerušení nebo rozptýlení. Pokud následujeme Krista, musíme mu být naprosto odevzdáni.

Aplikace

Jak každý den prakticky dáváš Krista na první místo – přede všemi, včetně rodiny? Jaký význam a jaké důsledky má takové jednání?

Nesení kříže

Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. (L 14,27)

Osobní studium

Být Kristovým služebníkem znamená, že ho přijímáme jako Spasitele a Pána. Následování Ježíše přináší připravenost podstoupit stejné utrpení, které podstoupil Kristus. Proto musíme být upřímní ve způsobu, jakým prezentujeme evangelium. Při zvěstování poselství o spravedlnosti z víry skrze Kristovo odpuštění, blízkém návratu Ježíše, nebeských zázracích a Boží milosti, kterou si nezasloužíme, nesmíme zapomínat na nesení svého kříže.

Co texty zapsané v Mt 16,21–25; L 21,12–19; J 15,17–20 a 16,1,2 říkají o následování Ježíše?

Kristus každého z nás upozorňuje, že je třeba nést svůj kříž – bez toho se nemůžeme stát jeho učedníky. Mělo by nám to ale brát radost ze služby? To určitě ne! Byla by snad naše radost větší, kdybychom ne-realisticky očekávali bezstarostný život? Obrácení osvobozuje věřící od břemena hříchu. Přijetím Kristova jména a veřejným vyznáním tohoto rozhodnutí skrze křest bere na sebe každý věřící závazek učednictví. Ano, v životě nás kvůli následování Krista mohou a budou potkávat problémy. Přesto je to ta nejlepší cesta, na kterou jsme byli Bohem pozváni a pro niž jsme se rozhodli.

Aplikace

Kdy naposledy jsi v životě musel „nést svůj kříž“? Jaké to bylo? Přineslo ti to nějaké poučení, které by mohlo pomoci tomu, kdo se potýká s něčím podobným?

Potřeba disciplíny

Nevíte snad, že ti, kteří běží na závodní dráze, běží sice všichni, ale jen jeden dostane cenu? Běžte tak, abyste ji získali! Každý závodník se podrobuje všestranné kázni. Oni to podstupují pro pomíjitelný věnec, my však pro věnec nepomíjitelný. Já tedy běžím ne jako bez cíle; bojuji ne tak, jako bych dával rány do prázdna. Ranami nutím své tělo ke kázni, abych snad, když kážu jiným, sám neselhal. (1K 9,24–27)

Osobní studium

Co nám texty v L 14,31–33; 1K 9,24–27; Žd 12,1–4 a 2Pt 1,5–11 říkají o životě učedníka?

Učednictví vyžaduje disciplínu. Učedník musí být připraven podřídit své ambice a touhy Kristu. Je ochotný dát mu do služby i všechno své nadání a schopnosti. To, co mu neodevzdáme, se pro nás často stane modlou, která nás od Ježíše odvádí. Kristus nám ale nabízí sílu překonat naše charakterové vady a nesprávné sklony.

Pavel v 1K 9,24–27 používá příklad z oblasti sportu. Žádný závodník nechce běžet pomaleji, skákat níže nebo hodit kratší vzdálenost. Nikdo z věřících by také neměl hledět zpátky, zvláště když cena v „závodu“ se týká věčnosti – na rozdíl od hodnoty toho, co může vyhrát běžec zde na zemi.

„Závodníci se zříkali všech požitků, které mohly oslabit jejich fyzické síly, a během přísného a vytrvalého tréninku procvičovali své svaly, aby byly silné a odolné: Když pak nastal den závodu, mohli své tělo vystavit krajní námaze. Oč důležitější je pro křesťana, aby podřídil své touhy a vášně rozumu a Boží vůli. Vždyť mu jde o věčný život! Nesmí nikdy dovolit, aby jeho pozornost rozptýlily zábavy, přepych nebo pohodlí. Všechny své zvyky a sklony musí podřídit přísné sebekázni. Osvícený Božím slovem a vedený Duchem svatým musí mít vše pod kontrolou. (AA 311; PNL 179)

Aplikace

Podřizuješ se zcela Kristu, nebo si necháváš otevřená „zadní vrátka“ (nějaké modly pod sedlem, jako starozákonní Ráchel)? Jak je možné zlepšovat disciplínu (nebo dle Pavlova textu „všestrannou kázeň“) v duchovním životě?

Porovnávání nákladů

V ničem se nedejte ovládat tíživostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe. (Fp 2,3)

²V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14,2.3)

Osobní studium

Firmy prozkoumávají životaschopnost navrhovaných projektů prostřednictvím analýzy nákladů a výnosů. Obsahují konkrétní návrhy postupy potřebné pro úspěšnou návratnost investic? Převažuje přínos nad výdaji? Dalším často používaným termínem je měření trvanlivosti. Nabízí návrh přínos, který bude dlouhodobý?

Odměna za učednictví se může také „měřit“ pomocí srovnání s náklady. Tyto náklady mohou zahrnovat emocionální utrpení, sociální odmítnutí, fyzické mučení, finanční strádání, věznění a dokonce i smrt. Každý, kdo se zavazuje k učednictví, musí nejprve pečlivě zvážit, kolik bude muset investovat.

Co texty v Mt 18,8.9; L 6,35 a Fp 2,3 vypovídají o některých nákladech učednictví? Co verše zaznamenané v L 18,28–30; J 14,1–3 a Zj 22,1–5 říkají o výhodách?

Není pochyb o tom, že náklady na následování Ježíše mohou být vysoké – je to možná ta nejdražší investice, kterou můžeme udělat. V realitě života by se každý měl ptát na to, jaká je ve skutečnosti jeho víra a odhodlání a zda je ochoten mnohého se vzdát.

Ale jedna věc je jistá: co jsme získali v tomto životě, čeho jsme dosáhli, co děláme pro sebe, to je jen dočasné. Je to něco, co nebude trvat. Jednoho dne to zmizí – navždy. Prostřednictvím Ježíše jsme však získali věčný život – a to je daleko cennější než vše, co nám může tento svět nabídnout.

Aplikace

Zamysli se nad vším příjemným, co ti nabízí svět – nad všemi radostmi a dobrými věcmi. Co je to ve srovnání s věčností s Kristem? Jak se můžeš naučit vždy vidět tento rozdíl? Proč je důležité, abys to tak vnímal?

Zaslíbení vzkříšení

Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení. (Žd 11,35)

¹Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všechnu přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, ²s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu. ³Myslete na to, co všechno on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu. (Žd 12,1–3)

Osobní studium

Následujeme Krista, protože máme slib a naději na vykoupení, nový život v novém světě – bez hříchu, utrpení a smrti. Protože jsme obdrželi tuto naději a zaslíbení, ukazujeme svým životem na Ježíše Krista.

Úroda dozrála a miliony lidí čekají na výzvu k následování. Dostalo se nám požehnání, protože jsme obdrželi evangelium, ale také „přítomnou pravdou“ – poselství tří andělů ve Zjevení 14, poslední Boží varovná slova k tomuto světu.

Aplikace

Co uděláš se svěřenými pravdami, které tolik miluješ? Chceš se stát žencem v Božích službách? Jsi ochoten vyjít a spolu s Kristem sdílet rizika služby? Přijímáš Boží pozvání nejen být učedníkem, ale také získávat učedníky – bez ohledu na to, kolik tě to bude stát?

Podněty k zamyšlení a rozhovoru

„Od Boha z nebe sestoupí oheň. Země se otevře a objeví se zbraně ukryté v jejích hlubinách. Z každé propasti vyšlehnou stravující plameny. I skály budou hořet. Přišel den hořící jako pec; oheň zachvátí celou zemi (Mal 4,1; 2Pt 3,10). Zemský povrch se změní v jednodlitou žhoubící tekutou hmotu – v obrovské ohnivé moře. Bude to čas soudu a záhuby bezbožných – ‚den Hospodinovy pomsty, rok odplaty v soudní při Siónu‘ (Iz 34,8). Bezbožní dostanou odplatu na zemi (Př 11,31). Stanou se ‚strništěm a přicházející den je sežehne, praví Hospodin zástupů‘ (Mal 4,1). Někteří zemřou v okamžiku, jiní budou trpět mnoho dnů. Všichni budou potrestáni ‚podle svých skutků‘.“ (GC 672.673; VDV 434)

K tématu je možné přečíst si z knihy Poslové naděje a lásky kapitoly Ve vzdálených zemích a V Beroji a Athénách.

Dietrich Bonhoeffer, kterého křesťanská víra vedla až k mučednické smrti, napsal známou knihu Následování: Výklad Kázání na hoře (Kalich, 1962). K zamyšlení a jako námět ke společnému rozhovoru je uvedeno několik citátů z této knihy (str. 33, 34, 36, 57).

„Volaný opouští všecko, co má, ne aby tím vykonal něco mimořádně významného, nýbrž aby prostě poslechl, protože jinak nemůže jít za Ježíšem. Tomuto jednání se zde nepřičítá sebemenší cena. Je samo o sobě čímsi nevýznamným, co lze zanedbat. Strháváme za sebou mosty a jdeme prostě dál. Jsme vyvoláni a máme ‚vystoupit‘ z dosavadního způsobu života, máme ‚žít‘ v přesném slova smyslu. Staré je za námi, vzdáváme se ho zcela. Z relativních životních záruk jdeme do úplné nejistoty (vpravdě však do společenství s Ježíšem, v němž máme absolutní jistotu a úkryt)... Následovat znamená vydat se určitou cestou. Už první krok, který je odpovědí na výzvu, dělí toho, kdo následuje, od jeho dosavadní existence. Tak si výzva k následování vytváří rázem novou situaci. Setrvalost ve starém postavení a následovat se navzájem vylučuje. ... Každý má svůj kříž připraven, kříž Bohem určený a sobě přiměřený. Má na sebe vzít přikázanou míru utrpení a zavrženosti. Pro každého je tato míra jiná. Někoho Bůh poctí velkým utrpením, obdaří ho milostí mučednickou, při jiném nedopustí, aby byl zkušěn nad svou sílu. A přece jde o jeden kříž. Je uložen každému křesťanu. První kristovské utrpení, jež musí každý zakusit, je výzva, která nás vyvolává z naší spoutanosti ve světě. Je to umírání starého člověka v setkání s Ježíšem Kristem. Kdo vstupuje na cestu následování, má díl v Ježíšově smrti, předává svůj život umírání.“

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

B21 Bible, překlad 21. století

ČSP Český studijní překlad

BK Bible kralická

Díla Ellen Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název
AA	The Acts of the Apostles
COL	Christ's Object Lessons
DA	The Desire of Ages
MH	The Ministry of Healing
MM	Medical Ministry
SC	Steps to Christ
T	Testimonies for the Church
TMB	Thoughts from the Mount of Blessing

Zkratka	Český název
CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji
MN	Myšlenky o naději
PNL	Poslové naděje a lásky
PM	Perly moudrosti
TV	Touha věků
ŽNP	Život naplněný pokojem

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The SDA Bible Commentary (IBC – svazek 1 atd.)
RH	Advent Review and Sabbath Herald

Západy slunce jsou uváděny pro zeměpisnou délku 15° a šířku 50°, jsou převzaty z webové stránky: <http://calendar.zoznam.sk>.

Sbírky v 1. čtvrtletí 2014

Misijní sbírky

V 1. čtvrtletí roku 2014 jsou finanční prostředky z misijních sbírek určeny na komunikační technologie, které mění tento svět a umožňují i církvi sdělovat biblické poselství moderní formou. Společnost dnešního světa mění své návyky. Stále více lidí čte méně tisk a knihy v papírové formě, ale zaměřují se na rozhlasové a televizní vysílání, na internet, který přenáší nejčerstvější informace do jejich mobilů, tabletů a počítačů. Moderní technologie nás velice rychle spojují i s těmi nejvzdálenějšími částmi země, a to nejen informačně, ale často i obrazem a zvukem.

Takto sdílené evangelium však vyžaduje odlišnou přípravu a jiné programy. Církev reaguje i na tyto výzvy. Stojí to také určité prostředky, a necháme-li se oslovit Duchem Božím, můžeme na nich mít podíl i my.

Na odvodech do celosvětových misijních sbírek se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2014 100%.

Sbírka 13. soboty

Sbírka 13. soboty umožní finanční podporu projektů církve v jednotlivých částech světa. Finanční dary jsou v 1. čtvrtletí 2014 určeny pro Středozápadní africkou divizi (WAD) se sídlem v Abidjanu (Pobřeží slonoviny). Tvoří ji země: Mauritánie, Mali, Niger, Čad, Středoafriická republika, Kongo, Gabon, Kamerun, Nigérie, Benin, Togo, Ghana, Pobřeží slonoviny, Libérie, Guinea, Sierra Leone, Burkina Faso (Horní Volta) a Senegal. Celkový počet sborů v této divizi je 3 339, počet členů 879 434 a počet obyvatel je 356 098 000. Více informací naleznete postupně na www.casd.cz (aktuality – filmy ke stažení).

V roce 2014 všechna sdružení odvádějí na tento účel 100%.

Sbírka darů 13. soboty proběhne 29. března 2014.

Edvard Miškeř, hospodář Česko-Slovenské unie